

flacăra

anul XXXIII
12 (1501)
vineri
23 martie
1984

săptăminal editat de frontul democrației și unității socialiste

Sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu

a avut loc

Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român

Sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, miercuri, 21 martie, au început lucrările Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

Participanții au păstrat un moment de reculegere în memoria tovarășilor Vasile Sechel și Iosif Kovacs, membri ai C.C. al P.C.R., precum și a tovarășului Nicolae Matei, membru al Comisiei Centrale de Revizie a P.C.R., care au încetat din viață în perioada ce a trecut de la ultima plenară a Comitetului Central.

La propunerea Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., plenara a adoptat, în unanimitate, următoarea ordine de zi :

1. Raportul Consiliului de Miniștri cu privire la realizarea Planului național unic de dezvoltare economico-socială a României pe anul 1983 și pe primele două luni ale anului în curs, măsurile pentru îndeplinirea integrală a sarcinilor stabilite pe 1984.

2. Proiectul de Hotărâre privind cea de-a 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă.

3. Raportul privind activitatea organizatorică și politico-educativă desfășurată în anul 1983 de organele și organizațiile de partid pentru îndeplinirea hotărârilor Congresului al XI-lea și Conferinței Naționale ale partidului.

4. Raportul cu privire la activitatea desfășurată în anul 1983 de către organele de partid, de stat și organizațiile de masă pentru îndeplinirea politicii de cadre a partidului.

5. Raportul privind activitatea de rezolvare a propunerilor, sesizărilor, reclamațiilor și cererilor oamenilor muncii în anul 1983.

6. Raportul privind activitatea internațională a partidului și statului în 1983 și principalele orientări ale politicii externe în anul 1984.

7. Unele probleme organizatorice.

La plenară participă, ca invitați, primii secretari ai comitetelor județene de partid, cadre din ministere, instituții centrale și organizații de masă, redactori-șefi ai presei centrale, care nu sînt membri ai C.C. al P.C.R.

La primul punct al ordinii de zi, tovarășul Constantin Dăscălescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-ministru al guvernului, a prezentat Raportul Consiliului de Miniștri.

În continuare, plenara a rezolvat problemele organizatorice înscrise pe ordinea de zi.

Plenara a hotărît, în unanimitate, trecerea din rîndul membrilor supleanți în rîndul membrilor C.C. al P.C.R. a tovarășilor Constantin Radu, Virgil Marcoșanu, Ștefan Rab și Ilie Matei, astfel încît numărul membrilor plini ai Comitetului Central să fie de 251, așa cum s-a stabilit la Conferința Națională a partidului.

Plenara a aprobat, în unanimitate, eliberarea tovarășului Petre Lupu din funcția de membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. și din funcția de președinte al Colegiului Central de partid, la cererea sa, în vederea pensionării.

Plenara a recomandat, în unanimitate, Colegiului Central de partid să-l aleagă pe tovarășul Miu Dobrescu ca președinte al Colegiului, și în legătură cu aceasta a hotărît eliberarea sa din funcția de secretar al Comitetului Central al partidului.

La propunerea Comitetului Politic Executiv, plenara a hotărît, în unanimitate, alegerea ca secretari ai C.C. al P.C.R. a tovarășilor Lina Ciobanu, Ion Radu, Constantin Radu, Ion Stoian și Silviu Curticeanu.

Joi, în încheierea lucrărilor, a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu. Prin profunzimea analizei pe care o face problemelor aflate pe ordinea de zi, prin orientările și sarcinile pe care le trasează, cuvîntarea secretarului general al partidului, urmărită cu deosebit interes și cu deplină aprobare de toți cei prezenți, subliniată în repetate rînduri cu aplauze și ovații, constituie un amplu program de acțiune pentru toți oamenii muncii.

Comunistul de omenie

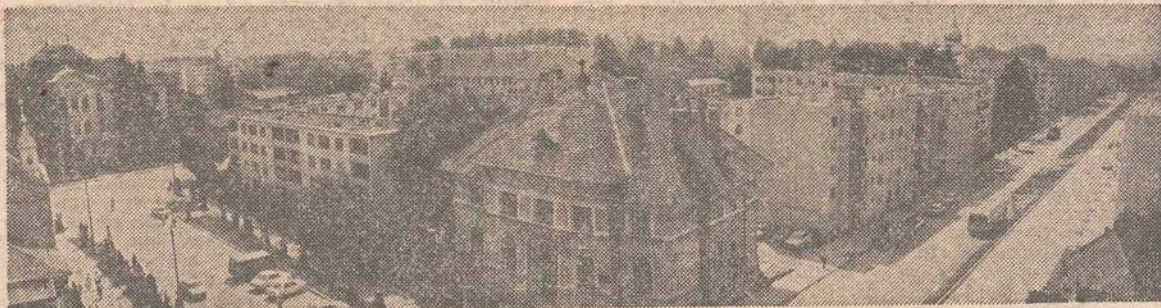
Trece printre oameni și cetăți
Omul, comunist de omenie,
Patria-n senine dimineți
Calm respiră-n grîul din cîmpie.

Printre ziditoare mîini și frunți
Trece Omul bun, îmbărbătează,
Patria prin riuri și prin munți
Se înalță liberă și trează.

Patrie de suflet și de dor,
Cinge-ți fruntea-naltă cu izvoare
Și-nveșmîntă-n cînt de tricolor
Fiul tău viteaz, și bun, și mare !

Te-nsenină, limbă românească
Și cinstește-ți fiul brav sub soare
Cu urarea noastră strămoșească :
La mulți ani, în ceas de sărbătoare.

ION COZMEI ■

Un concept original din gîndirea președintelui : orașul agroindustrial

(4 reportaje în pag. 4, 5 și 6)

Invitatul nostru:
compozitorul

Gheorghe Dumitrescu

(pag. 9)

O remarcabilă realizare
românească:

VALVELE PENTRU INIMI

(pag. 8)

OMUL MUNCII — PRODUCĂTOR ȘI BENEFICIAR

În urmă cu 15 ani, Slobozia era un târg prăfuit, același parcă dintotdeauna, în care viața părea adormită în vechi tipare. În tot orașul erau 120 de apartamente. Cei care le locuiau erau pe drept cuvânt considerați norocoși. Astăzi, spunem astăzi pentru că miine cifra ar putea fi mai mare, în Slobozia sunt locuite 11 000 de apartamente. Dacă am face o diagramă care să illustreze creșterea numărului de apartamente, îmbunătățirea condițiilor de locuit, am reprezenta o linie aproape verticală.

Eleonora Ștefănescu, directoarea grădiniței și creșei nr. 2, este președinta Comitetului municipal al femeilor din anul 1974. Activează în cadrul comisiilor și comitetelor de femei de 20 de ani. În acest răstimp, copiii au devenit băbași și femei în toată firea, care la rândul lor au copii, s-au întemeiat familii, din toate colțurile țării au venit și s-au oprit aici oameni. Ei sint orașul de astăzi. Să spunem că femeile sint o prezență activă, am spune cu siguranță prea puțin. S-o lăsăm pe Eleonora Ștefănescu să spună mai mult.

— Numărul de femei care participă în toate domeniile de activitate este mai mare de 7000. Din acestea, mai bine de 3 000 își desfășoară munca în unități direct productive. La Filatura de bumbac, Avicola, Cooperativa muncă și producție femeile dețin ponderea. La filatură, funcțiile de conducere, de la directoare până la brigadiere, sint încredințate femeilor. De altfel, în 9 întreprinderi femeile sint directoare: filatură, despre care am mai spus, Direcția sanitară, Centrul de calcul, Direcția de statistică, Liceul de construcții, Notariat, Direcția comercială, Cooperativa de producție, achiziție și desfacere a mărfurilor, Cooperativa muncă și producție. Dacă adăugăm

școlile, grădinițele, leagănele și casele de copii, conduse tot de femei, numărul lor se ridică la 30. Vorbind despre femei, numaidecît trebuie să vorbim despre copii. În oraș avem 4 grădinițe cu program prelungit, cu peste 1 000 de locuri, și 3 creșe cu aproape 400 de copii. Ele sint patronate de cele mai reprezentative întreprinderi ale municipiului, Fabrica de ulei, Combinatul chimic, Filatura de bumbac și ICIL. Condițiile pe care le au copiii sint, spunem asta fără frica de a exagera, excepționale. În municipiu mai funcționează un leagăn, două case de copii, preșcolari și școlari, și o școală

de copii. Meniurile stabilite de medici și asistente de specialitate sint în toate situațiile respectate. O altă preocupare principală a noastră este munca educativă cu tinerele. În cadrul Clubului Femeina, a cărui directoare este profesoara Elena Stica, se organizează bilunar, în cadrul Casei de cultură a sindicatelor sau chiar în cadrul unităților industriale cu pondere feminină, simpozioane, expuneri pe teme sanitare, pedagogice, culturale. Invităm juriști, doctori, specialiști din diferite domenii care vorbesc femeilor despre ceea ce le interesează, în special probleme legate de creșterea și educarea

copii, care găesc timp și pentru activitate obștească. Mă gîndesc la ingineria Aurica Mihai, la bobinatoarele Evdochia Capros, Niculina Brejbeanu, Maria Cristian. Femei de toată isprava sint Emilia Martin și Rodica Asavei, președinta Comitetului de femei de la ICIL și Combinatul chimic. Și în cartiere, femeile sint foarte active. Pensionarele Maria Matache și Maria Panaite, casnica Domnica Hoinaru, sint activiste de peste 20 de ani. Primele două sint președinte ale echipelor de control muncitoresc. Cele 7 echipe de control muncitoresc organizate în municipiu controlează în special cantinele, comerțul, școlile, grădinițele. Pe lângă control, și pentru ca acesta să-și atingă cu adevărat scopul, este nevoie de îndrumare, de un sfat, de experiență. Deși pensionare, Maria Matache și Maria Hoinaru sint femei energice, bătaioase. De fapt, nu vād de ce o femeie ieșită la pensie n-ar fi așa. Am realizat în anul care a trecut din recuperarea materialelor re folosibile, tombole, expozitii cu vinzare de ecusoane și țesături și diferite alte acțiuni, 61 000 lei. Ne simțim responsabile de buna gospodărire a orașului, de înfrumusețarea lui. Bineînțeles nu le putem face noi pe toate, dar am considerat ca o datorie a tuturor femeilor să sesizeze, să intervină cu propuneri pentru îndreptarea unor aspecte negative. Dragostea femeilor pentru ordine, curățenie și frumos nu trebuie să se limiteze doar la propriul lor cămin. Dacă am realizat ceva cit de cit deosebit noi am vrea mult mai mult, asta se datorește faptului că la acțiunile noastre participă toate femeile, membre de partid, sindicat, O.D.U.S., din întreprinderi, din cooperativa agricolă de producție, casnice.

OPREA GEORGESCU ■

UN ORAȘ UNIT ÎN IDEEA DE MAI BINE

specială. Sub patronajul nostru a fost și un cămin de bătrîni. Căminul a fost mutat la Amara, unde e liniște și sint condiții mai bune decît în oraș. Deși el a fost preluat de comisia de femei de la Amara, ne vom mai duce și noi pe la ei. Au condiții deosebite, însă televizorul, radioul și alte programe, după o vîrstă, nu mai pot să-ți umple singurătatea. Le place să stă de vorbă, să povestească, să-și aducă aminte, ori asta nu poți s-o faci decît în fața altor oameni, dispuși să te asculte, să te înțeleagă. Copiii noștri au condiții deosebite, se bucură de toată grija conducerii județului și municipiului. Avem un magazin alimentar specializat, numai pentru creșe și grădinițe, pentru leagăn și casele

copiilor, de viață și muncă. S-ar părea că viața femeilor este atît de plină că, după cele 8 ore de program nu le mai rămîne timp decît pentru propria lor familie. Nu este așa. În toamnă am prestat muncă patriotică la strînsul recoltei, în grădini de legume la C.A.P. Slobozia Nouă. Anul acesta ne-am angajat să preluăm anumite lucrări și mai devreme și o parte a grădini de legume să fie în îngrijirea noastră. Parcul din centrul orașului a intrat de curînd în patronajul femeilor. La aceste acțiuni participă femei din întreprinderi, din cartiere, tinere și mai în vîrstă. Cînd vrei să faci ceva pentru binele tău și al semenilor, găsești întotdeauna timp. Avem nenumărate femei fruntașe în producție, mame a 3—4

O experiență demnă de urmat :
RECONDIȚIONAREA

Pledoarie pentru o magazie perpetuă

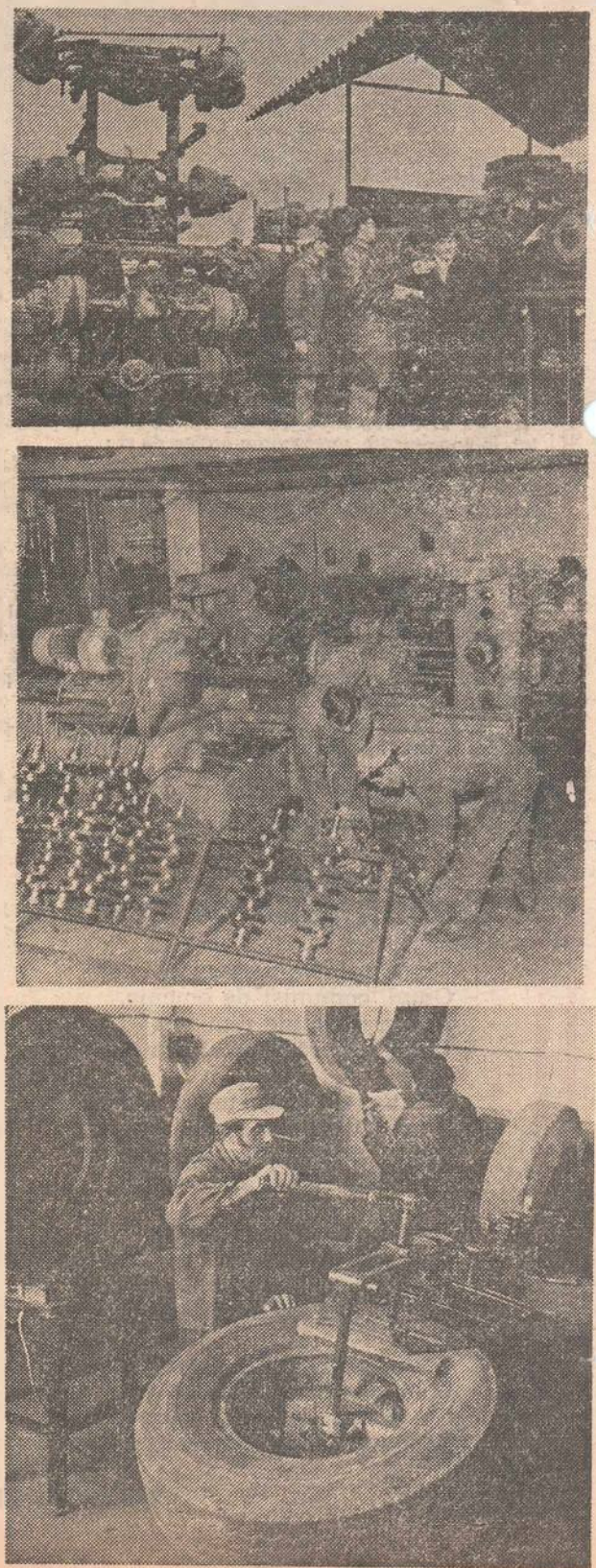
Multă vreme oamenii n-au acceptat să lucreze cu piese recondiționate nu de teamă că randamentul mașinilor ar scădea, ci pentru că era o chestiune de mentalitate. Ce e nou e bun și ce se strică merită aruncat. Recuperarea era socotită o industrie a săracului și cine nu s-a trezit la timp, strîns cu ușa de criza de materii prime, aproape că s-a trezit prea tîrziu. Cine s-a gîndit să chivernisească materialele și energia a căutat și a găsit idei și mijloace de a recondiționa, refolosi și economisi materii prime și piese, a fost pus în situația de a face un pas înainte și de a fi mai puțin afectat de absența unora sau altora din cele necesare producției. Cine a ris de cei care au socotit o rușine să refolosească inteligent piesele uzate și a stat cu brațele încrucișate se vede acum într-o situație aproape fără ieșire. Întreprinderile au devenit mai inteligente. Cu aceleași materiale se lucrează de două ori mai mult. În țara noastră, în ultimii ani, la indicația secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, recondiționarea și refolosirea materialelor a devenit o preocupare constantă, o obligație de primă importanță. Și unii și-au făcut din aceasta o datorie, o cheie cu care au deschis multe uși ale soluțiilor cotate drept imposibile.

Nu știam prea multe lucruri despre preocupările existente în județul Argeș. Despre acest domeniu se discută mai puțin. Zvonurile în materie de recondiționare nu prea circulă. Experiența pozitivă în acest domeniu trebuie uneori împinsă înainte cu forța. Dar la Pitești am descoperit că atît de ironizată odinioară industrie a săracului, practică azi ca lege în toată lumea, este de fapt o industrie a omului inteligent, care în loc să-și arunce o bună parte din muncă spre a o lua de la capăt, profită și pornește spre același țel doar de la jumătatea drumului. În acest județ resursele materiale obținute pe calea refolosirii constituie o preocupare mai veche. În luna ianuarie a acestui an a avut loc chiar o analiză privind preocuparea oamenilor muncii din județul Argeș pentru valorificarea resurselor și materialelor refolosibile, stringerea și predarea lor, în scopul readucerii acestora în circuitul economic. Analiza a subliniat cîteva din cele mai importante isprăvi care merită a fi preluate și de cei care au crezut în miracolul nesfîrșit al pieselor noi. Numai din piese și materiale refolosibile, la nivelul județului Argeș, în anul 1983 s-a obținut o producție de 335 milioane lei. Întreprinderea de autoturisme a realizat repere din resturi de tablă, obținînd o economie de 12,5 kilograme de metal per autoturism, în timp ce Întreprinderea de automobile ARO din Cîmpulung Muscel, din resturi de tablă și capete de bară și prin reutilizarea elementelor tipizate S.D.V. a economisit 590 de tone de metal, cu o influență pozitivă asupra reducerii cheltuielilor de 10,5 milioane lei. Combinatul de prelucrare lemnului, prin prelucrarea deșeurilor a ajuns să obțină economii în valoare de 26 de milioane. Întreprinderea de stufe Argeșana a utilizat 72,5 tone de pale din material refolosibil, obținînd economii de 2,2 milioane lei. Trustul S.M.A. Mărăcineni a recondiționat piese valorînd 67 milioane lei iar Trustul petrolului, piese în valoare de 53,5 milioane. La Pitești refolosirea și recondiționarea nu sint o joacă.

Am descins la Autobaza 1 Pitești marfă în incinta căreia se află o mică uzină de reparat și recondiționat

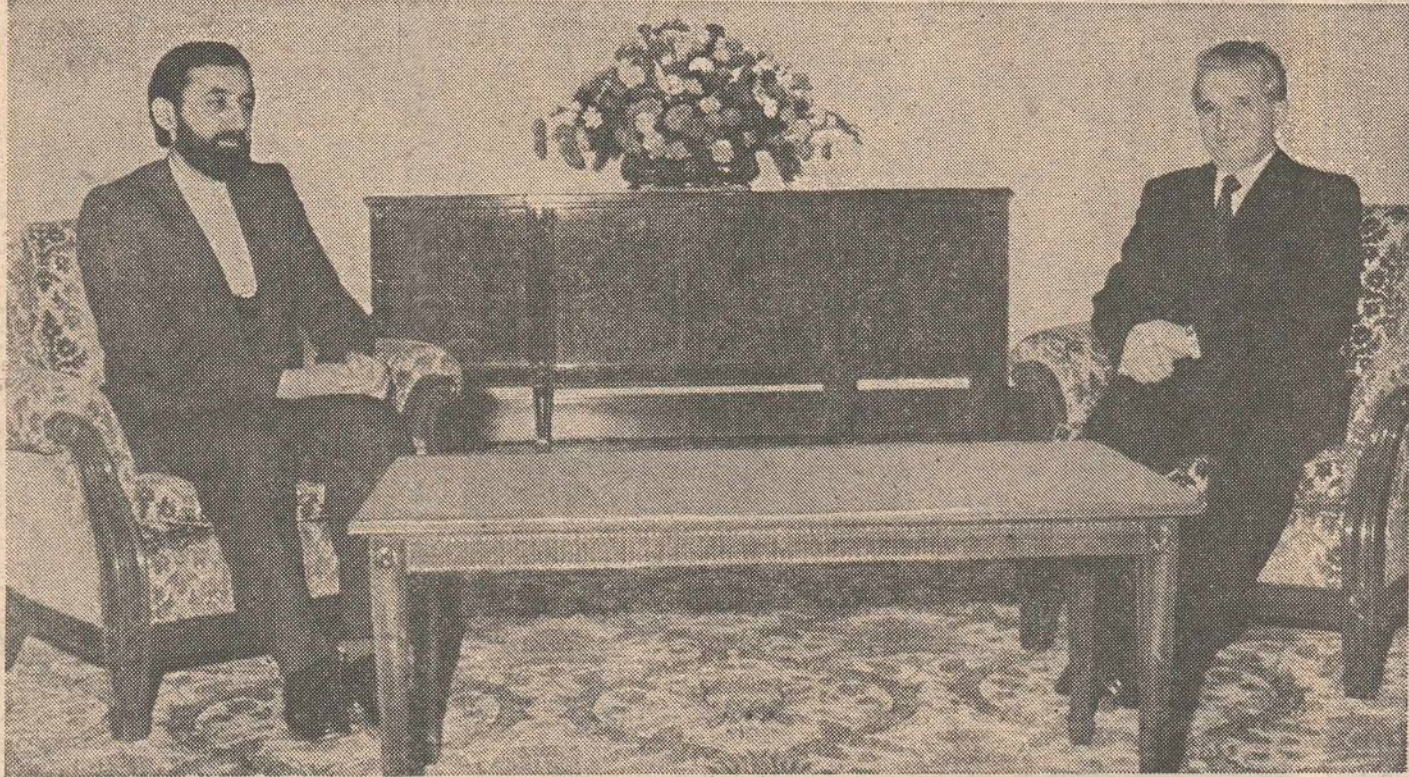
subansamble. Chiar este vorba de o mică uzină, dar înființată nu de ieri-ălaltăieri, ci de prin 1976. Pe atunci la Pitești a fost organizat un schimb de experiență cu cadre din domeniul transporturilor auto. Era doar un garaj în care se parcau și nu se parcau tot felul de camioane în diverse stări. Inginerul Nicolae Diaconu, directorul tehnic al I.T.A., în timpul unei reciclări a alcătuit un fel de proiect pentru reorganizarea fluxului tehnologic și extinderea capacității de producție a atelierului de reparat agregate (A.R.A.). Și astfel, fostul garaj, după ce devenise un atelier, a fost reorganizat într-o mică uzină, o instituție aparte, cu un mic istoric care poate provoca și zîmbete și nedumeriri. La transpunerea în practică a proiectului inginerului Diaconu erau necesare și utilaje. Și încet, încet, împrăștiate prin întreprinderi, abandonate, descompletate, prin mai toată țara au fost identificate întii mașinile necesare și mai apoi transferate la Pitești. Stația de regenerarea uleiului mineral, realizată de I.U.T. Buzău, după proiectul unui inginer Stoica, decedat între timp, a fost luată de la I.M.G.B., descompletată și ea. Acum la Pitești, cu această stație uleiul ars de motor se recondiționează și este folosit ca lichid pentru transmisiuni și pentru instalații hidraulice. Întreprinderea Tehnica nouă avea de 6 ani în dotare o presă pentru vulcanizat cu platane electrice. N-o folosea și era descompletată. A fost adusă la Pitești și cu ea se fac toate tipurile de garnituri și acum I.R.A. livrează garnituri și pentru alte întreprinderi de transport din altele județe. Mașina luată întii pentru presat tălpile de încălțăminte, în două exemplare în țară, a fost pusă să producă o importantă cantitate de garnituri, aduse din import. Mașina de rectificat arbori cotiți a fost luată de la ARO Cîmpulung. Era casată și dacă piteștenii nu ajungeau la timp era dată la topit. O mașină de rectificat plan cu masă magnetică a fost adusă de la o școală de șoferi din Huedin. Era nouă și nefolosită și dormea în vaselină. Ajunsesse acolo printr-o greșală. Mașina de alezat blocuri motor și carcasa de cutii a fost adusă de la Grupul școlar auto Timișoara unde stătea în vaselină. Ajunsesse acolo printr-o curiozitate. Două standuri de rodaj casate au fost prinse înainte de tipire la I.R.A. Suceava și aduse la Pitești. Și astfel, cu meseriași de calitate, s-a conturat o linie de producție pe care motoarele de putere și mare putere intră defecte și sint demontate piesă cu piesă, sortate și reparate. Din motoare de nimic ies motoare bune care nu se repartizează nimănui pînă nu predă un alt motor defect. La fel, o mașină de frezat de care cei de la Întreprinderea de porțelan Curtea de Argeș nu știau cum să scape a fost și ea preluată, cum preluat a fost și un generator de ultrasunete, descompletat la Universitatea din Brașov. Pe baza invenției conf. dr. Ilie Gavrilă, cu generatorul de ultrasunete se va dubla durata de existență a acumulatorilor. Inginerii Constantin Popa și Filimon Mihai Bogdan, primul director al întreprinderii și al doilea șef al atelierului de recondiționat agregate au făcut o excelentă echipă cu inginerul Diaconu. Deviza: totul poate fi refolosit și recondiționat. Asta-i soluția! Și astfel, la A.R.A. se recondiționează anual mii și mii de piese. Numai în acest an vor fi resapate 5710 anvelope și vor fi recuperate piese în valoare de 18,7 milioane lei. Cei de la Pitești nu au camioane sau autobuze pe butuci din lipsa anvelopelor. Nici din lipsă de ulei. Recondiționează ulei. Nici din lipsă de garnituri. Isi produc singuri garnituri. Nici din lipsă de antigel. Și-l recondiționează singuri din cel uzat. Nici din lipsă de acumulatori. Și-l produc singuri din cei defecti. Nici din lipsă de motoare. Și cu ele fac același lucru, reasamblîndu-le din piese vechi. La A.R.A. Pitești am văzut un depozit de piese vechi în care acestea, recondiționabile, sint păstrate cu aceeași grijă ca și piesele noi. Nici o piesă bună nu se eliberează fără predarea celor defecte. Și fiecare piesă defectă nu este considerată ca fiind o bucată de metal bună de aruncat la lada de gunoi, ci o piesă de valoare pe care Ion Argeșanu, Gh. Teișanu, Vasile Stănculescu, Silviu Sfetcu, Dan Obadă, Vasile Costache și ceilalți oameni o recondiționează fără nici un sentiment de jenă pentru ca mașinile întreprinderii să nu rămînă pe butuci în așteptarea zilei de miine care să vină cu piese noi.

CORNEL NISTORESCU ■

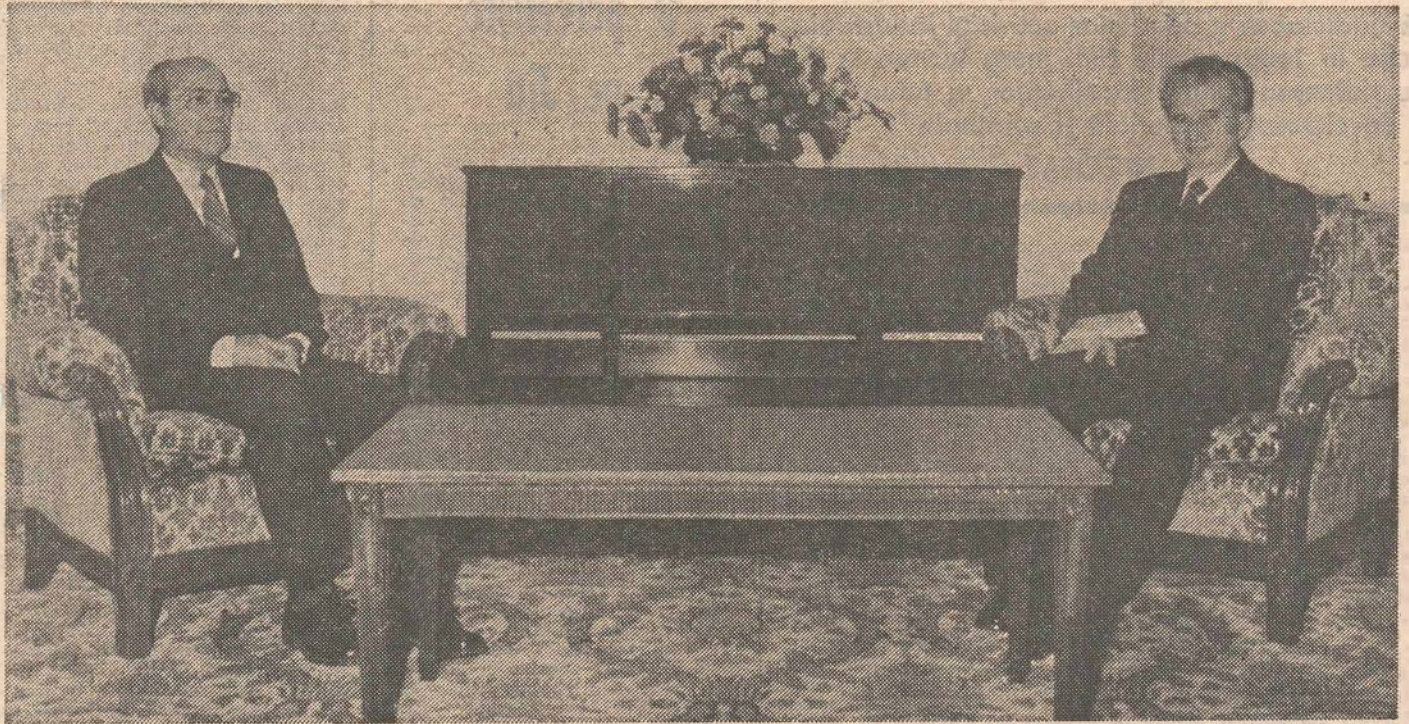

Activitate neobosită în slujba păcii și înțelegerii în lume

Primiri la tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU

Primire la tovarășul Nicolae Ceaușescu a ministrului de externe al Republicii Islamice Iran

Primire la tovarășul Nicolae Ceaușescu a ministrului relațiilor externe al Republicii Populare Angola

să se transmită tovarășului Jose Eduardo dos Santos un salut călduros și cele mai bune urări. A fost evidențiată cu satisfacție evoluția ascendentă a colaborării româno-angoleze. Din însărcinarea președintelui Republicii Populare Angola, ministrul relațiilor externe angolez a informat pe tovarășul Nicolae Ceaușescu în legătură cu ultimele evoluții ale situației din sudul Angolei și, în general, din Africa australă. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a apreciat că înțelegerea privind dezangajarea sudului Angolei de către trupele Republicii Sud-Africane și încetarea sprijinului acordat forțelor antiguvernamentale constituie o acțiune importantă a cărei realizare este în favoarea eforturilor populorilor angolez consacrate dezvoltării economice și sociale a patriei, consolidării cursului spre o viață nouă. La întrevvedere s-a subliniat importanța pe care o are apropiata vizită oficială de prietenie în România a președintelui Republicii Populare Angola, a convorbirilor care vor avea loc cu acest prilej pentru întărirea colaborării bilaterale și pe plan internațional.

★
În timpul primirii la președintele României, Gerhard Schürer, membru supleant al Biroului Politic al C.C. al P.S.U.G., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al Republicii Democratice Germane, președinte Comisiei de Stat a Planificării, a transmis tovarășului Nicolae Ceaușescu cele mai cordiale salutări din partea tovarășului Erich Honecker, secretar general al Comitetului Central al Partidului Socialist Unit din Germania, președinte Consiliului de Stat al Republicii Democratice Germane, iar poporul român noi succese în edificarea societății socialiste multilaterale dezvoltate. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a mulțumit și a adresat la rindul său tovarășului Erich Honecker un cald salut și cele mai bune urări de sănătate și succes în activitatea sa. În cadrul întrevederii au fost subliniate bunele raporturi de prietenie și colaborare statornicite între partidele, țările și popoarele noastre, care cunosc o dezvoltare continuă în spiritul înțelegerii convenite la cel mai înalt nivel. Totodată, s-a exprimat dorința comună de a aprofunda în continuare cooperarea și colaborarea bilaterală, pe termen lung, pe plan economic, tehnico-științific, al schimburilor comerciale, în interesul celor două state, al cauzei generale a socialismului și păcii în lume. S-a apreciat că potențialul economic al României și R.D. Germane oferă largi posibilități pentru promovarea unor forme eficiente de colaborare economică între cele două țări, precum și pe terțe piețe. Au fost, de asemenea, abordate unele probleme ale vieții politice internaționale.

★
Prezentându-și președintelui României scrisorile de acreditare în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Populare Democratice Coreene în țara noastră, Zo Iang Guk a transmis tovarășului Nicolae Ceaușescu un cald salut prietenesc din partea tovarășului Kim Ir Sen, secretar general al Comitetului Central al Partidului Muncii din Coreea, președintele Republicii Populare Democratice Coreene, și a tovarășului Kim Giâng Il, membru al Prezidiului Biroului Politic, secretar al C.C. al Partidului Muncii din Coreea. În cuvântarea rostită de ambasador este exprimată aprecierea față de transformările profunde care au loc în dezvoltarea socială și economică a României, față de creșterea continuă a prestigiului țării noastre pe arena internațională, ca rezultat al conducerii juste și al activității externe energice a tovarășului Nicolae Ceaușescu. Ambasadorul coreean a menționat că relațiile de prietenie și colaborare dintre țările și popoarele noastre se dezvoltă continuu, în spiritul înțelegerii convenite cu prilejul întâlnirilor la nivel înalt româno-coreene.

★
Primind scrisorile de acreditare, tovarășul Nicolae Ceaușescu a mulțumit pentru salut și a transmis tovarășului Kim Ir Sen și tovarășului Kim Giâng Il un cald salut prietenesc și cele mai bune urări. În cuvântarea de răspuns a șefului statului român se subliniază că partidul și statul nostru apreciază în mod deosebit relațiile de strinsă prietenie, colaborare multilaterală și solidaritate cu Partidul Muncii din Coreea, cu R.P.D. Coreeană și se exprimă convingerea că vor fi extinse și aprofundate prietenia, colaborarea și solidaritatea româno-coreeană, în interesul popoarelor noastre, al cauzei generale a socialismului și păcii în lume. România a fost întotdeauna alături de lupta poporului frate coreean — se arată în cuvântare —, a sprijinit și sprijină activ propunerile și inițiativele Republicii Populare Democratice Coreene, ale tovarășului Kim Ir Sen, în direcția reunificării și realizării unei Corei independente, pașnice și democratice. Salutăm, a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu, recente inițiative ale Republicii Populare Democratice Coreene privind reducerea tensiunii în Peninsula coreeană și începerea de convorbiri tripartite în vederea soluționării pe cale pașnică, prin tratative, a problemei coreene de către părțile direct interesate. În cuvântarea șefului statului român au fost abordate, de asemenea, probleme actuale ale situației internaționale.

P. NICOARA ■

Eforturile permanente, activitatea neobosită a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președinte Republicii Socialiste România, consacrată păcii și înțelegerii pe planeta noastră, adâncirii și extinderii colaborării României, a poporului român, cu toate statele și popoarele lumii s-au evidențiat cu pregnanță și în cursul ultimei săptămâni.

În cadrul primirii ministrului afacerilor externe al Republicii Islamice Iran, dr. Ali Akbar Velayati, oaspetele a exprimat vii mulțumiri pentru întrevedere acordată și a transmis tovarășului Nicolae Ceaușescu, din partea președintelui Republicii Islamice Iran, Seyyed Ali Khamenei, un mesaj și calde urări de sănătate. Mulțumind, președintele României a rugat să se transmită președintelui Iranului un salut și cele mai bune urări. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a adresat președintelui Seyyed Ali Khamenei invitația de a face o vizită în țara noastră. În timpul întrevederii, care s-a desfășurat într-o atmosferă cordială, s-a relevat cu satisfacție că între România și Iran se dezvoltă relații de colaborare în domenii de interes comun, pe baza respectului și avantajului reciproc. Evidențindu-se posibilitățile existente pentru intensificarea și diversificarea formelor și domeniilor de cooperare, pentru sporirea schimburilor comerciale, a fost exprimată dorința de a se acționa pentru a amplifica și a da noi dimensiuni raporturilor româno-iraniene. S-a apreciat că vizita ministrului iranian este de natură să contribuie la extinderea conlucrării bilaterale pe tărîm politic, economic, tehnico-științific, cultural și în alte do-

menii de activitate, corespunzător intereselor ambelor țări, ale cauzei păcii și înțelegerii în lume.

În cursul convorbirilor s-a procedat la un schimb de vederi în probleme actuale ale vieții internaționale. Exprimându-și îngrijorarea în legătură cu agravarea situației internaționale, s-a evidențiat însoțită de depășirea actualului stadiu de încordare din lume, pentru realizarea de pași efectivi de dezarmare, și în primul rînd de dezarmare nucleară, pentru asigurarea păcii și înțelegerii pe planeta noastră. A fost relevată importanța renunțării la politica imperialistă de dominație și împărțire în sfere de influență, pentru respectarea independenței și suveranității popoarelor, pentru o lume a păcii și colaborării.

Președintele Nicolae Ceaușescu a reafirmat poziția României în legătură cu conflictul dintre Iran și Irak, subliniind necesitatea încetării acțiunilor militare dintre cele două țări, retragerea trupelor statelor la frontierele naționale, trecerii la negocieri pentru reglementarea pașnică a diferendelor dintre ele, cu respectarea intereselor fiecărei părți, ceea ce ar fi în interesul ambelor popoare, ar răspunde necesității de a trăi în pace și bună vecinătate, de a-și consacra eforturile dezvoltării colaborării în această regiune. Ministrul iranian al afacerilor externe a prezentat punctele de vedere ale guvernului său cu privire la evoluția conflictului cu Irakul. A fost exprimată hotărîrea României și Iranului ca odată cu dezvoltarea relațiilor bilaterale să extindă și conlucrarea pe plan internațional, pentru a-și aduce astfel contribuția la crearea unui climat de

pace, încredere și cooperare în lume.

★
Fiind primiți la președintele României, V.G. Kulikov, mareșal al Uniunii Sovietice, comandant-șef al Forțelor Armate Unite ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia, și pe A.I. Gribkov, general de armată, șef al Statului Major al Forțelor Armate Unite, au transmis tovarășului Nicolae Ceaușescu un salut cordial, multă sănătate și cele mai bune urări de succes în activitatea de înaltă răspundere pe care o desfășoară în fruntea partidului și a statului român, din partea tovarășilor K. Cernenko, secretar general al P.C.U.S., și D.F. Ustinov, mareșal al Uniunii Sovietice, ministrul apărării. Mulțumind, tovarășul Nicolae Ceaușescu a rugat să se transmită tovarășilor K. Cernenko și D.F. Ustinov salutul său călduros și cele mai bune urări de sănătate și succes în activitate.

★
Dorința reciprocă de a dezvolta continuu relațiile pe multiple planuri dintre România și Angola, de a găsi pentru aceasta noi căi și mijloace, de a conlucra pentru pace și înțelegere în lume a stat în centrul întrevederii dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și Paolo Teixeira Jorge, ministrul relațiilor externe al Republicii Populare Angola. Oaspetele a arătat că are plăcuta misiune de a transmite tovarășului Nicolae Ceaușescu un mesaj de prietenie și cele mai bune urări de sănătate și succes din partea tovarășului Jose Eduardo dos Santos, președintele Mișcării Populare pentru Eliberarea Angolei — Partidul Muncii, președintele R.P. Angola. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a mulțumit și a rugat

Un concept original din gândirea președintelui Nicolae Ceaușescu și noul destin al localităților patriei

● Urbanizarea — o stare de fapt ● O faleză

„Amplasarea teritorială judicioasă a diferitelor activități industriale, dezvoltarea forțelor de producție în toate zonele țării merg tocmai în direcția creării condițiilor pentru ridicarea tuturor localităților, a tuturor comunelor, la un nivel superior de civilizație materială și spirituală”

NICOLAE CEAUȘESCU

În directivele Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român din 19—21 iunie 1972, cu privire la sistematizarea teritorială a orașelor și satelor, la dezvoltarea lor economico-socială, se prevede ca în toate comunele cu perspectivă să se dezvolte unități economice care să asigure valorificarea superioară a materiilor prime locale, a produselor agricole, vegetale și animale. Ridicarea pe o treaptă superioară a tuturor localităților cu perspective de dezvoltare reprezintă o etapă nouă de organizare a rețelei de localități, specifică stadiului actual de dezvoltare a țării noastre, ce va accelera procesul de urbanizare, de apropiere a condițiilor de muncă și de viață din mediul rural de cele din mediul urban, prin ridicarea treptată a satelor.

Pe baza concepției profund științifice și de largă viziune a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, consiliile populare, sub îndrumarea permanentă a organizațiilor de partid, au supus aprobării localitățile rurale, care prin resursele lor materiale și umane, poziția geografică în teritoriu, relațiile cu localitățile înconjurătoare, accesul la căile de comunicație și situația fondului construit, întrunesc condițiile să devină centre economice și sociale cu caracter urban.

Principiile care au stat la baza alegerii noilor centre urbane, pot fi sintetizate astfel:

— formarea unor sisteme de localități, care să asigure folosirea mai bună de către populație a tuturor obiectivelor economice, social-culturale și edilitare gospodărești, existente sau nou create;

— posibilitatea dezvoltării unor funcțiuni economice prin amplasarea de obiective cu caracter industrial sau agro-industrial, care să valorifice mai bine resursele locale existente;

— asigurarea, în perspectivă, în fiecare județ a unui număr de minimum 14—15 localități urbane, având o așezare favorabilă în teritoriu și legături lesnicioase între ele precum și cu comunele învecinate;

— apropierea de principalele căi de transport, rutiere sau feroviare;

— polarizarea intereselor unui număr sporit de comune înconjurătoare pe o rază de 15—20 km. pentru asigurarea folosirii forței de muncă și accesul populației la dotări și servicii specifice orașenești;

— reducerea deplasărilor pentru muncă și stabilizarea populației în noile centre urbane și localitățile din zona înconjurătoare.

În cincinalul 1976—1980 precum și în actualul cincinal, pe baza prevederilor din planurile de dezvoltare economico-socială, consiliile populare au acționat pentru dezvoltarea a 270 comune în vederea creării de condiții pentru transformarea lor în centre urbane. În aceste comune locuiesc și muncesc peste 2 milioane locuitori care au beneficiat de noi obiective cu caracter industrial și agrozootehnic.

În aceste localități, ca urmare a dezvoltării ce a avut loc, sînt organizate și funcționează în prezent peste 700 unități de producție industrială, care realizează bunuri necesare economiei naționale de peste 40 miliarde lei anual. Sînt în funcțiune peste 580 unități agrozootehnice mai importante: ferme agricole, viticole și pomicole, crescătorii de bovine, porcine și ovine, precum și numeroase unități de mică industrie sau prestări servicii. S-a schimbat și struc-

tura forței de muncă, în prezent în aceste localități formîndu-se puternice și numeroase colective de muncitori specialiști, tehnicieni, cadre cu înaltă calificare ce contribuie la realizarea programelor de producție în industrie, agricultură și zootehnie.

Edificarea noilor centre urbane s-a concretizat în acești ultimi ani și prin construirea a peste 28 000 locuințe noi, a peste 130 000 mp spații comerciale și de prestări servicii, 1100 săli de clasă pentru învățămîntul general și liceal, circa 12 000 locuri în creșe și grădinițe, noi locuri în spitale, policlinici, dispensare ce au contribuit la satisfacerea mai bună a nevoilor și cerințelor populației. În paralel s-au realizat lucrări pentru alimentări cu apă, canalizări, străzi, drumuri, stații de epurare, contribuind și prin aceste lucrări la ridicarea și îmbogățirea zestreii edilitare a acestor localități ce au pășit pe drumul stabilit de conducerea de partid: transformarea în centre urbane, armonios inscrite în rețeaua localităților urbane ale țării.

Avînd la bază prevederile schițelor de sistematizare pe principiile cărora s-a realizat întregul program de investiții, înfișșarea acestor centre urbane s-a transformat radical din toate punctele de vedere. Astfel localitățile Pecica-județul Arad, Colibași-județul Argeș, Bucecea-județul Botoșani, Nehoiu-județul Buzău, Ianca-județul Brăila, Sascut-județul Bacău, Poiana Mare-județul Dolj, Rovinari-județul Gorj, Somcuta Mare-județul Maramureș, Avrig-județul Sibiu, Ostra-județul Suceava, Gugești-județul Vrancea și multe altele au în prezent condiții de muncă și viață asemănătoare cu cele din localitățile urbane mici și mijlocii. S-au conturat centre noi de locuit sau centre civice care conferă acestor localități caracteristici noi nu numai ca posibilitate de viață dar și ca adevărate nuclee ale unor orașe noi cu perspective de dezvoltare.

Pe baza lucrărilor Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român, în aceste etape, a continuat dezvoltarea și a orașelor mici și mijlocii din țara noastră. Numeroase orașe, cum sînt Solca, județul Suceava, Borșa, județul Maramureș, Negrești Oas, județul Satu Mare, Toplița, județul Harghita, Urziceni, județul Ialomița, Rimnicu Sărat, județul Buzău, Caracal, județul Olt, Zimnicea, județul Teleorman, s-au transformat treptat prin dezvoltarea unor platforme industriale și construcția de noi cartiere de locuit cu toate dotările necesare, reliefindu-se și în aceste orașe profunde idei novatoare în sistematizarea localităților ale secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Procesul de sistematizare a teritoriului și localităților, proces de mare amploare și de lungă durată va continua și în viitor. Avînd o concepție clară stabilită de conducerea partidului și statului, prevederile legii Sistemării teritoriilor și localităților urbane și rurale, consiliile populare, organele locale ale puterii de stat vor mobiliza toate forțele de care dispun pentru a realiza noi pași în dezvoltarea și sistematizarea localităților urbane și rurale pentru ridicarea nivelului de viață al tuturor locuitorilor, pentru a trece pe noi trepte, superioare, în organizarea localităților patriei noastre.

Dr. IOAN CIOBOTARU ■

O priveliște pe Jiu

Riu puternic, focos, plin de temperament cînd ferăstruiește munți și detună stînci, Jiu nu mai este, ajuns în cîmpie, decît o apă oarecare, o apă de toate zilele, pașnică, somnoroasă, indolentă, ternă, băltoasă, un simplu vehicul de aluviuni între o zare și alta, între trecut și prezent. Așa pare, dar nu-i așa. Căci cu aparenta lui impersonalitate, acest riu pierdut în cîmpie rămîne totuși el însuși. El filtrează, decantează milul de limpezime, asimilează arome, priveliști, istorie, mișcare, aduce la sine, orchestrează totul într-o armonie înaltă, care este cîntarea spiritului său sau poate o cîntare a Olteniei. Acest fapt îl revelează, între altele, și o surdină de ape mai mici, cu undele străvezii și clare, care, intrînd în apa cea mare, îi sparg țesătura melodică, punîndu-i niște accente majore. Una din acestea e Motrul, riu pe malul cărui, chiar la vărsare în Jiu, se află Gura Motrului, mîndră ctitorie a velvornicului Preda Brăncoveanu și tabără a lui Tudor Vladimirescu într-o iarnă care a făcut fierbinte Oltenia. La cîțiva kilometri de ctitorie trece drumul european 94. Pe el se află Filiașul, orașel cu case frumoase, unele albe și scunde, altele colorate și supradimensionate pînă la înălțimea unor blocuri cu patru și cinci etaje, cu străzi asfaltate și pietruite coborînd radial pe „E-94”, cu industrie de importanță republicană și cu temeuri agricole certe și spornice. Un oraș declarat „oraș” în 1968. Unul din orașele industrial-agrare în care tranziția de la sat la priveliștea citadină, operată major pe toate registrele (economic, social, cultural), vădește din plin forța transformatoare a politicii de reasezare sub semnul noului a tuturor localităților țării.

De fapt, sentimentul de „rural” nu l-a apăsat niciodată prea tare pe omul din Filiași. Cel puțin în marea de glod a cîmpiei oltene, cu satele sale ca niște insule izolate, nu prea trupește și nu prea trufășe, nu prea diferențiate una de alta, Filiașul nu era nicidecum un „sat” oarecare. Așezarea e atestată documentar din 1573, deși, după toate semnele, ea e cu mult mai veche, vetrele sale fiind succesiv așezate pe alte vetre, despărțite între ele prin secole fumegoase. Cînd ies primăvara să-și are pămînturile, țărani din

Fratoșița, Bîlta sau Răcarii de Sus, cîtune înglobate în orașul de azi, aud pocnind în urma fierului de tractor o vîsărie ciudată, scoasă parcă din cuputoare subpămîntene, semnalînd urmele unui strămoș stăpîn și prosper încă din timpuri rămase la capătul timpului. Filiașul e reședință de plasă din 1879, are oficiu postal din 1866, cale ferată și gară din 1880, spital din 1885. Spitalul era pe atunci „spital de ochi”, după voința ctitorului, D. Filiașanu, boier cu genealogie de cronică, cuprins de criza filantropiei cînd, printr-un accident, și-a pierdut vederea; același care construise în 1868, cu ingineri și meșteri aduși din Franța, o splendidă capelă de formă octogonală, avînd o turlă cu opt capiteli și o ușă încrustată în flori de fier, totul înșălat în piatră scumpă și broderii somptuoase, după tipare arhitectonice nu prea conforme cu legea de armonie a locului, dar de o nobilă frumusețe. Automobilul a trecut prin Filiași cînd a trecut prima oară dinspre Craiova spre Severin (adică tot în veacul trecut), piața săptămînală a locului e celebră tot de pe-atunci, produsul de bătănie și straiul țesut în fabrică sînt familiare tuturor de mai mult decenii. În contact cu Craiova (care-i la numai 30 de kilometri), cu Severinul și Tîrgul Jiu (nici ele îndepărtate), omul locului s-a ascuțit. Muncitorimea e și ea de mult pe-aci, au fost întii cefești, începînd din 1880, apoi, din 1903, lucrătorii unei fabrici de cherestea, în picloare și azi. În vremurile mai noi, fosta reședință de plasă a devenit centru raional cu același nume. Lucru ce nu l-a fost de prea mult folos, epoca „raionatului” neofierindu-i decît privilegiul de a sluji din toate puterile „regiunea”, dîndu-i acesteia tot, remînd în schimb mai nimic. Oricum, în 1968, cînd comuna de pe malul stîng al Jiului a fost decretată „oraș”, „ruralii” de aici au privit întimplarea ca pe una firească, legitimată de istoria și civilizația locului. Dar oare era de ajuns atît?

Ca să-și îndreptățescă noul statut, Filiașul a trecut, în anii ultimi, prin întimplări constructive de o asemenea anvergură încît așezarea de azi, pentru cine a cunoscut-o înainte de '68, pare alta, ca o fotografie veche pusă în ramă nouă. Au apărut blocuri (peste 1 500 de apartamente), mari cuburi de beton care încep să aglomereze centrul, au apărut locuințe proprietate personală (peste 1 200) de cea mai contemporană ținută urbană, s-au sistematizat ulițele, s-au scos de pretutîndeni bolovanii care frîngeau roata carului și s-a așternut asfalt ori

AGROINDUSTRIAL

VIATA ROMÂNIEI

la Vatra Dornei • Legătura între două civilizații • Noutăți pe șoseaua E 94 • Pământul care nu murdărește niciodată

patru cubică, pe care să fișie fără stridențe cele peste 700 de automobile ale localnicilor. De notat că spinoasa problemă a automobilului nu-l încă, la Filiași, chiar o problemă. Adică ele, automobilele și vacarmul lor, nu se prea simt. Orașul e totuși un orașel, n-are decât 2.475 de gospodării (cu cele ale satelor aparținătoare: 3.400) și 16.500 de locuitori, deci e o așezare încă prea mică pentru ca automobilele să-i foarfece treierul liniștit. Când trîmbițează claxoanele, crezi mai degrabă că prind glas cocșii de tablă de pe acoperșurile caselor bătrânești cu ziduri albe și prispe de lemn, tronind în mari grădini cu legume și poame. Au mai apărut, pe lângă blocuri, fel de fel de alte construcții, fel de fel de așezăminte și institutii de tip urban, de la liceu la spitalul de mare capacitate, de la cinematograful cu 400 de locuri la hotelul-restaurant, de la complexul comercial modern la centrala telefonică automată (peste 1.200 de abonati), de la frizeria cu firmă laudăroasă (dacă te-ai lua după ea, ai fi servit aici mai bine ca la „Lido”, cei dinăuntru pretinzând că știu să facă de toate: „ras, tuns, frezat, spălat, frecții, masaj”), la firmul comunal (e drept, încă rudimentar, adică un simplu firm de nulele) ce dichisește dimineața străzile. Un spectacol de nota zece al dimineților urbei se petrece la ceasul cînd începe scuturatul scoarțelor, lăcercelor, macafelor, chilimurilor, mochetelor, covoarelor. Cu respectul tradițional al țărâncii față de răsăritul soarelui, gospodinele, suprapuse pe toate etajele orașului, evită strada de asfalt, aruncînd gunoial în curțile interioare. E un obicei pe care orașele mari l-au pierdut de mult. Să sperăm că marcele oraș care va fi cîndva Filiașul nu-l va uita.

Dar nici blocurile, nici asfaltul, nici, feluritele așezăminte și institutii de tip urban, nici monumente precum capela lui Filiașan, oricît de prețios ar fi accentul de artă pe care-l pun în priveliște, nu pot configura un oraș, cel puțin în înțelesul zilelor noastre. Viața, înfățișarea, forța, respirația unui oraș o dau, înainte de toate, munca și productivă, economia lui.

La Filiași, munca industrială bate astăzi de se-aiude pină la Craiova. Un „Electroputere” de dimensiuni ceva mai reduse, dar cu o dinamică productivă dintre cele mai vii, și-a deschis aici porțile în 1972. Este întreprinderea de transformatoare și motoare electrice, a cărei producție globală a atins, în '73, o valoare de 300.000 lei, urmînd ca anul acesta să însumeze 1 miliard și 250 de milioane de lei. Născută din inițiativa secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care a onorat tinărul colectiv cu o caldă atenție și cu recomandări decisive pentru ascensiunea și perfecționarea producției, întreprinderea s-a dezvoltat în ritm alert. Se produc aici peste 120 de tipuri de transformatoare, unele de 1.600 kW, multe livrate în diferite țări ale Europei, dar și în Asia și în Africa, în locuri cu climă ecuatorială ori tropicală, ceea ce le impune mesterilor din Filiași operații tehnice de un înalt profesionalism. Tot aici se produc motoare electrice, peste 30 de tipuri, solicitate și ele pe piața externă. O altă incintă industrială de proporții, inaugurată în 1971, este întreprinderea de utilaje și piese de schimb pentru industria de prelucrare a lemnului, care, la fel, expediază mărfuri în Europa și Asia. Vechea fabrică de cherestea s-a extins, și-a anexat o secție de parchete, e în plină modernizare și sectorul de exploatare a lemnului, unde catarago de stejari și de plopi, lungi de cîte 12-14 metri, vor deveni „ produse”, adică mărfuri cu valoare economică ridicată, grație unei platforme tehnologice dotate cu toate subtilitățile noului. Erau 750 de muncitori în Filiașul anului '72. Astăzi sînt peste 8.000. Față de anul '68, populația e mai mare cu vreo 4.000 de locuitori, în covârșitoare majoritate veniți de alturea. Și încă vin, vreo 4.000 sînt numai navetiștii care năvălesc diminețile din satele și țărmurile apropiate. Noua condiție a așezării, cu aflutul de duminicile, din țarcul muncii și

populație tinăra provocat de vertiginosul dezvoltării industriale, a făcut să se ivească, peste noapte, o serie de contradicții prezente. Filiașul s-a trezit dintr-o dată prea mic, prea strîmt. S-a declanșat bătălia pentru locuințe, pentru artere noi, pentru tot felul de edificii și de dotări, rama cea veche fiind inlocuită, dar, pare-se, și noua ramă va trebui în curînd schimbată. Se vor ivi alte și alte construcții, între care o întreprindere de mecanică fină, iscind alte și alte corințe privitoare la viața oamenilor. Inutil să mai precizăm cît de preocupăți sînt edilii de rezolvarea problemelor urbei, multe și grele (între care cea a transportului navetiștilor), soluționabile însă în viitor, prin dezvoltarea progresivă a așezării. Cel puțin așa cred interlocuții noștri, secretarul adjunct al Comitetului orașesc de partid, Ion Dediu, și secretarul Consiliului popular, Ilie Găgatu, amîndoi oameni tineri, deci cu vina de optimism încă nesecată și cu aplomb în atacarea „problemelor”. De la ei mai aflăm și despre alte obiective economice importante, între care un mare complex zootehnic. Într-un singur deceniu (1970-1980) Filiașul a primit investiții în valoare de peste 1 miliard de lei.

Toate acestea sînt, după cum se vede, opera statului, rezulată dintr-un mare efort material, deci o operă „din afară”, cu putere modelatoare răsîrîntă egal asupra tuturor așezărilor românești. Dar ei, cei ai locului, beneficiarii acestui efort, ei ce fac? Prin ce calitate a muncii și vieții lor justifică ei „orașul”, ce dau ei, în replică la ce li s-a dat?

Ei muncesc harnic în industrie, raportînd cifre ca acelea pe care le-am consemnat. Ei muncesc harnic și pe cîmp, culegînd cifre pe care le raportază a aromelor toamnei, ei la sarcini care, de la un timp, țin tot mai mult de matematica seriilor mari. Marfa rătă a arpagicului, care dilată de poftă toate nările, inclusiv pe cele ale mușterilor de departe, a însemnat anul trecut, la ferma C.A.P. din Răcanii de Sus, nu mai puțin de 22 de tone la hectar. Ei cresc vaci, oi, porci, capre, pui în sistem industrial, ei și-au propus ca încă din anul acesta 50 la sută din totalul producției agro-zootehnice să participe la înfăptuirea programului de auto-aprovizionare. Ei, acești oameni ai Filiașului, se înhamă cu sîrg și la curul muncitor obștii, cu ei s-au plantat milioane de tîndări și mii de arbori ornamentali, cu ei s-au „modernizat” toate străzile, în număr de vreo 50, însumînd peste 60 de kilometri. Cu ei, cu caznalele minuite de ei, s-au săpat fundațiile celor vreo 10 kilometri de conductă de apă potabilă. Tot cu ei, cu mîinile lor, s-au rostogolit țevile de oțel și s-au turnat în cochilii betoane. E totuși uimitor cum acești oameni, din care numai o parte sînt filiașeni, s-au constituit, într-un timp foarte scurt, într-o adevărată familie urbană, care are de-acum tradițiile ei. O familie în care s-au adus calități, particularități, culori și accente diverse, turnate toate într-o calitate nouă. Aceasta s-a întîmplat, ni se explică, fiindcă toți s-au legat de oraș, prin intermediul uzinelor, cu niște legături ca de rudenie. Amintirea începuturilor este prea proaspătă, cu întrecerea ei încărcătură de bărbăție și fraternitate, pentru ca oamenii să se poată despărți atât de curînd în familii — cu capi de familii — ori în familii și neamuri. E mai simplu și mai util să se păstreze vechea solidaritate a muncii cot la cot pentru ridicarea primei hale de la „transformatoare”, să se certe deschis, de la apartament la apartament, pentru cine știe ce treabă domestică, să se petreacă împreună la un pahar ori la o seară de dans. Chestiunea cu paharul e mai lesne de rezolvat, există locanți pentru toate gusturile și toate pungile, de la elegantul motel-restaurant de pe strada centrală pînă la chîșimia botezată decăruțuși „La bicușca”, unde halba de bere n-o fi prea curată, dar bere se găsește mai totdeauna. Mai complicat e cu seara de dans și cu alte evadări, măcar al vieții domestice. Unicul lăcaș

cultural al locului e o așa-zisă „Casă de cultură”, veche de peste trei decenii, care în peisajul ampleror innoiri ale urbei aduce o notă meschină și tristă. Așezămîntul are o sală de spectacole (fără alte utilități, fără cabine pentru actori, ceea ce face cu trupele artistice profesioniste să evite un loc în care actorul ori cîntărețul se îmbracă și se machiază în birouașul directorului, fiind apoi nevoit, ca să ajungă pe scenă, să treacă printre scaunele cu un public amuzat ori dezamăgit de situație) și o săliță în care se îngheșuie, sufocîndu-se, vreo patru-cinci mese de rummy. Sala de spectacole e înclinată și, ca să se poată amenaja aici un spațiu de dans, i s-a creat o treaptă falsă, la adăpostul căreia s-a nivelat podeaua. Ringul improvizat astfel măsoară vreo 50-60 de metri pătrați. Eliberat de scaune, „ringul” acesta este luat cu asalt, în zile de sîrbătoare, de sute și sute de băieți și de fete, amatori de rock-uri sau de tangouri. Cei care nu încap pe zădul „ring”, și cei mai mulți nu încap, se refugiază, de plictiseală, în circumi. De cînd la cinematograful de 400 de locuri rulează vreun film mai acătării repetă acolo asaltul, rămînd iarăși, cei mai mulți, pe dinafară. Filiașul e un oraș de tineri, numai elevii sînt mai mulți de 4.000, iar vîrsta medie a celor 3.000 de muncitori de la „transformatoare” este sub 27 de ani. Chiar să nu găsească cei ai locului un dar cultural accesibil mai multor tineri?

Sigur, vor mai trebui făcute multe în Filiași. Și se vor face. Dar vor trebui făcute cu grijă, cu multă grijă. Fiindcă potrivirea grupelor sanguine între cele două civilizații, cea rustică și cea citadină, se refuză transfuziilor inabile, ce nu țin seamă de toate elementele necesare unui organism sănătos, implicit de cele de ordin spiritual. Oricum însă, prin tot ceea ce a înfăptuit pînă azi, orașul pare în stare a rezolva mai departe toate speranțele cu care îl investesc cei ai lui.

ILIE PURCARU ■

Cum merge înainte viața la Tîndăreii

Adevărul întreg ar fi însă că alfabetul acesta, ca să-l numim astfel, începuse a fi învățat de mai multă vreme, cel puțin așa socoteau unii din Tîndăreii, fie și numai pentru motivul că numele comunei lor, ca al oricărui comune mari, era îndejuns de cunoscut și viața mersese înainte nu numai pentru că ei văzuseră pământul, neam de neamul lor, destul de aproape cît să-l are, să-l semene ori să-l culeagă roadele, dar și, unorii, de la înălțimea grîmezilor de saci cu cereale încărcate în căruțele cu care coborau către vadurile Dîndării, unde așteptau sleparile, unii îndeletnicindu-se cu o brumă de negustorie și asta făcîndu-i să creadă despre ei că sînt oameni umblați, cum se zice, și că n-ar avea de ce să se lase mai prejos decît cei trăiți la orașe de vreme ce încercau să nu iasă pîgubii din împrejurări în care se cerea înțelegere de mîinte ori un fel aproape diplomatic de a vorbi. Dar blocuri n-avuseseră pînă în urmă cu nouăsprezece ani, asta e limpede. Și pentru că pe-atunci mai stăruia, cum poate mai stăruie și azi, e adevărat, din ce în ce mai firavă, credința că tot ceea ce se află prin preajma unui bloc trebuie să se cheme oraș iar un oraș adevărat trebuie să se despartă de pământul care-l înconjoară printr-un lanț de fabrici dincolo de care privirea să nu mai fie interesată de felul cum mai crește grîul, ar trebui să ne grăbim să spunem că la Tîndăreii s-a întîmplat altfel, zice priarul Alexandru Culina. Viața a mers înainte, aici, fără ca ea să fi încercat a se desprinde de promisiunile pămîntului nici mai tîrziu, după 1 martie 1968, cînd Tîndăreii a fost declarat oraș, cînd blocurile s-au mai îndesit iar numărul etajelor a crescut de la trei la patru. Noul oraș nu și-a întemeiat înaintarea pe roți de imprumut și acesta nu

(Continuare în pag. 6)

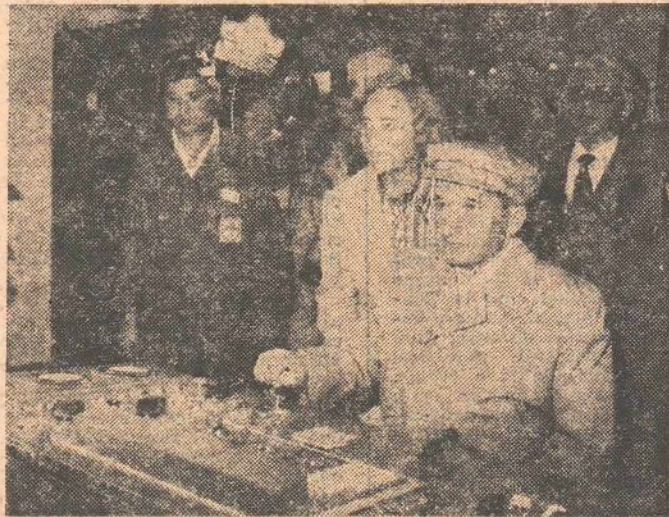
Ctitorii ale Epocii Ceaușescu

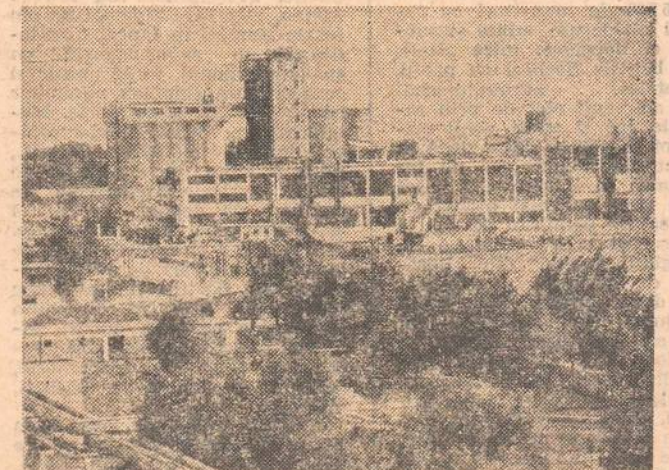
Inițial arhitect al țării stabilizează cu clarviziune echipa de viitor al orașelor României.

Unul dintre cele mai mari obiective de interes social din Capitala: metroul bucureștean.

La tabloul de comandă al celui mai mare combinat siderurgic din țară.

Tîndăreii — unul dintre cele mai noi și prospere orașe ale României, beneficiar al unei concepții unice de dezvoltare, caracteristică pentru această epocă.

ORAȘUL AGROINDUSTRIAL

• La Ianca găsești de toate • Pădurarul — un artist în vînătoare •

(Urmare din pag. 5)

e decit un fel de a da de înțeleș că orașul așezat în unghiul de la vârsarea Ialomiței în Dunăre a ținut să trăiască tot pe seama pământului, de fapt. Industria s-a ridicat aici ca o soră bună a agriculturii, mai zice primarul, și asupra acestui lucru se cuvine să stăruim măcar pentru a face împede adevărul că nimic din ceea ce produc fabricile grupate într-o margine a orașului nu parvine, la capătul unor îndelungi așteptări, de pe itinerare intercontinentale, ci sosește în bună parte de pe pământurile care se văd, cit se văd, chiar din balcoanele celor mai bine de 1300 de apartamente ridicate pînă astăzi la Tândărei. Intre hotarele Consiliului unic agroindustrial ce-și are sediul chiar în oraș intră cam 30 000 de hectare și mai multe ferme răspindite prin satele din jur, la Bucu, Valea Ciorii, Gheorghe Lazăr și Ograda iar Vasile Barbu, președintele consiliului, știe că de pe pământurile acestea industria orașului își la materia primă ca dintr-o cămară apropiată, nu ca de dincolo de praguri pe care felurite împrejurări le fac ori prea înalte, ori prea adînci. Cit alții au de trecut asemenea praguri, cei din Tândărei lucrează în plin. Fabrica de zahăr, bunăoară, are o capacitate de 480 tone în 24 de ore și cînd e vremea campaniei de producere a zahărului ea chiar atît produce, 480 de tone în 24 de ore. La fabrica unde se produce ulei din soia și în, ca și la fabrica unde se face drojdie de bere din care citeva județe din sudul țării își plămădesc piinea zilnică, despre rentabilitate se vorbește fără ocoșuri prin care cuvintele să încerce mai mult să tacă, decît să limpezesc despre ce e vorba. Și nu altfel se întîmplă nici la întreprinderea de produse ceramice, dezvoltată pe urma unui atelier mai vechi de cărămizi și de țigla, unde materia primă vine tot de pe aproape, bineînțeleș, și nu are cum să vină niciodată cu întîrziere. Încă o întreprindere, de amidon și glucoză, și-a deschis porțile în ultimul trimestru al anului trecut, întregind profilul unei platforme industriale care la Tândărei nu numai că promite beneficii dar chiar le realizează. Cit privește condițiile în care le realizează, Alexandru Culina crede că ar mai fi ceva de adăugat: orașul care atunci cînd s-a numit pentru prima dată oraș însuma o producție anuală de 47 milioane de lei, a rămas un modest consumator de energie chiar și astăzi, cînd valoarea producției lui industriale trece de un miliard și jumătate. Peste nu prea mult timp, mai spune primarul, valoarea acestei producții va ajunge să fie de vreo 2 miliarde, atunci cînd la Tândărei se va construi, cum s-a hotărît, și o fabrică de bere. Cum se vede, specificul industriei dezvoltate aici, de la o vreme, va continua să rămînă un semn distinctiv și plin de semnificație al unor decizii și opțiuni economice înțelepte. Cînstit vorbind, ele aparțin forurilor județene sau forurilor centrale de conducere, însă e lesne de înțeles că, pe de altă parte, proiectele prin care s-a urmat construirea la Tândărei a unui adevărat oraș agroindustrial au prins ființă prin strădania a vreo 5 000 de muncitori cu calificări nicidecum subite și subțirele ci deprinse, între altele, și pe bîncile liceului cu profil, bineînțeleș, agroindustrial. Mulți au venit aici de prin satele din jur și ar fi venit oricum, ni se spune, chiar dacă ar fi știut că nu pot găsi un loc de muncă în industrie. Fiindcă ani la rînd n-a mai plouat cit să se sature pământul de apă la Tândărei și prin preajmă, în „triunghiul secetei” din Bărăganul de la gura Ialomiței și totuși două comune, Piuș Petriș și Chioara, ce s-a numit mai în vremea din urmă Ianca, au fost desființate în același rîstimp din pricina unor inundații care le-a clătinaț viața din temelii. Alexandru Culina, primar la Tândărei de cîțiva ani, este de fel din Ianca și spune că pe locurile unde a copilărit, ca și la Piuș Petriș de altfel, n-a mai rămas cărămidă pe cărămidă, pământul a fost arat și semănat cu grîu și porumb. Aici, la Tândărei, unul dintre consătenii lui au primit apar-

tament la bloc și s-au calificat ca muncitori, așa au ajuns orașeni Ștefania Ghilăș, Florea Gheorghiu, Margareta Ochiuleț, Elena Andrian sau Vasile Puscașu, însă tot ei, atunci cînd e nevoie, știu să arate că n-au pierdut deprinderea muncilor țărănești, dacă e de cules porumbul ies și ajută la culesul porumbului și asta înseamnă că ei n-au ajuns să privească muncile acelea țărănești din balconul apartamentului și că în acest oraș unde localnicii au propus nu demult construirea unei unități Nufărul, care acum chiar se află în construcție, ei știu prea bine că pământul nu murdărește și că petele de pămînt de pe haine nu este nevoie să fie scoase la curățătoria chimică. Și intrucît e departe de noi gîndul de a innoda cuvinte care să sune ca un bici pe marginea unei căruțe goale, socotim că avem dreptate să spunem despre cei din Tândărei că ni se par a fi niște oameni iubiți de viitor în măsura în care putem fi siguri că pământul lor, din a cărui sevă ei și-au clădit industria, va rodi în fiecare an.

DUMITRU ELIADE

Ce are Brăila, avem și noi

Comuna Ianca din județul Brăila are 6 sate componente: Ianca, Perșoru, Berlescu, Tirle, Filu, Ploplu și Corișenești. În comună trăiesc 12000 de oameni. Viața lor diferă de cea a orașenilor, dar nu prea mult. Distracțiile lor sînt cam aceleași cu cele ale tuturor oamenilor dintr-un oraș, adică se uită la televizor, ascultă radioul, citesc, își fac vizite, unde cu siguranță atacă aceleași subiecte: cum învață copiii, ce-a mai zis cutare, cînd le vine rîndul la mașină, dacă plouă sau nu. Ei mai merg la restaurant, tergiue ce au nevoie, pun sau scot bani de la C.E.C. Locuind într-o comună cu 3 ceapeuri, fac agricultură chiar și cei care nu sînt de meserie. S-ar putea ca viața într-o comună să aibă și oarecare dezavantaje, însă avantajele nu sînt mai puține. Bunăoară, oamenii muncii din Ianca nu merg la serviciu cu mijloacele de transport în comun, iar dacă au chef să facă o ieșire în mijlocul naturii, nu trebuie să se urce în tren cu hrană rece la pachet, ci fac o plimbare de citeva minute. Copiii nu se joacă pe străzi aglomerate, în mirosul gazelor de esapament. Cit despre liniște, ce să mai vorbim?

Tot ce s-a făcut în Ianca, cu ajutorul statului sau prin munca și contribuția cetățenilor, are un singur scop: oamenii să trăiască din ce în ce mai bine, să aibă tot ce le trebuie la îndemînă, fără să mai fie nevoiți să dea fuga la Brăila pentru te miri ce trebuință. Fiind comună, Cooperativa de producție, achiziție și desfacere a mărfurilor dirijează aproape toată gama de magazine și secții de prestări servicii: 28 de unități comerciale și de alimentație publică și 22 de unități de producție. Președintele ei, Mircea Ștefan, este fără îndoială un om foarte ocupat. În Ianca, funcționează un supermarket cu structură menaj, încălziminte și confecții, un complex alimentar cu autoservire și cofetărie. Metalochimice, librărie, electronice, textile, mercerie, C.A.M., pline și lapte, un magazin de unelte agricole, 3 chioșcuri de dulciuri, un depozit de mobilă și materiale de construcție. Restaurantul și hotelul cu 28 de locuri au încasări de 10 milioane pe an. Secțiile de producție industrială pun la dispoziția cetățenilor pufuleți, sucuri, sifoane, borș. În Ianca sînt atelere de țîmplărie, plămărie, croitorie de damă și bărbați, tricotaie.

Pe bună dreptate, așa cum spune Mircea Ștefan, tot ce are Brăila, au și cei din Ianca. Magazinele sînt bine aprovizionate. La supermarket se găsesc și haine de nutrie de 32 000 lei și haine de 1 000 lei, costume de 2 800 și de 600, pantofi de la 100 pînă la 400. Pentru posibilitățile

fiecărui. Blocurile de locuințe au magazine la parter. În magazinele alimentare se găsesc de toate, de la pufuleți și gogoși pînă la semipreparate de carne și pește. Fabrica de piine produce în fiecare zi 4 tone de piine și o tonă de covrigi. Centrele I.L.F. desfac legume și fructe ca în orice oraș. Oamenii și le produc în mare măsură în curți și loturi personale, însă în Ianca sînt peste o mie de oameni care lucrează în industrie și mulți din ei locuiesc la blocuri. De vreo zece ani s-a început construirea blocurilor de locuințe și pînă astăzi s-au dat în folosință aproape 250 de apartamente. Ele sînt locuite în special de cei care lucrează la Fabrica de zahăr, abatorul de păsări, întreprinderea de foraj, de cadrele didactice ale celor două licee industriale și ale școlilor generale, de medicii spitalei. Cei de la rîchitărie stau mai mult în casole lor cu curte.

Cînd l-am abordat pe Titu Bănică, secretar adjunct al Consiliului popular al comunei, am aflat că Baia comunală urmează a fi racordată la rețeaua de canalizare și apă, blocurile vor fi racordate într-un viitor apropiat la Centrala termică și că rîchităria, unde lucrează meșteri pricpuți, își indeplinește planul la export. Dacă centrul civic nu este încă gata, planurile sînt gîndite cu grijă de mai mult timp și tot ce se construiește în comună se face pentru un viitor care se știe precis cum va arăta.

Ne găsim totuși într-o comună, în care agricultura este ocupația principală a oamenilor. Ceapeurile merg binisor. Ne gîndim la seceta care a fost anul trecut cînd sîntem oarecum zgîrciți în superlativ. Pentru a se înlătura pe viitor influențele negative ale secetei, se lucrează de zor la terminarea irigațiilor. Oamenii lucrează și la cîmp și în industrie. Cei care au curți, cresc porci. Unul pentru ei, unul pentru contractare cu statul. Consiliul popular a asigurat și furajele și purcelii, conform obligațiilor pe care și le-a luat. Numai pe lângă restaurant cresc 40 de porci și 6 scroafe de reproducție. Ei nu cresc, bineînțeleș, doar cu jumătăți de chiftele și coji de piine. Trebuie să le asigurăm și furaje. Toată populația, indifereț cu ce se indeletnicește, profesorii, muncitorii și specialiștii de la Fabrica de zahăr, milițianul, primarul realizează în fiecare an cel puțin 30 de norme în cadrul ceapeurilor. Cei mai în putere și mai pricepți își iau terenuri în acord.

Bunăstarea oamenilor din comună depinde în primul rînd de bogăția ei. În comună sînt de toate și viața este la fel ca în orice oraș. Că e comună agroindustrială sau oraș credem că are mai puțină importanță. Important este ca viața să fie cit mai civilizată, mai confortabilă, mai plină. În Ianca se poate învăța și munci. Avînd asigurate locuri de muncă în diverse ramuri de activitate, oamenii nu sînt nevoia să plece în alte părți. Au aici de lucru, profesori, ingineri, contabili, medici, meseriași, muncitori și bineînțeleș țărani. La alegere. În fond, decretul, care într-un viitor oarecare va numi Ianca oraș, va constata o stare de fapt. Ea, este credem noi, în primăvara acestui an, înapă-tuită.

OPREA GEORGESCU

Un oraș privilegiat de natură

Au trecut douăzeci și ceva de ani de cînd ultima plută a coborît pe Bistrița la vale și s-a oprit cine știe unde. După atîta vreme, dacă te uii cu atenție, te cuprinde mirarea. Cum or fi putut coborî cu plută pe o albie plină de pietre, cu apă mică, cu cîșturi cînd line, cînd scurte și periculoase? Trebuie că era o meserie destul de grea, practică numai de cei aflați într-o situație limită, pe care viața îi amenința la partea sa primară — mîncarea. Ideea

de-a repune în circulație plutele, cel puțin în bazinul Dorneilor nu cu un scop industrial, ci cu unul turistic, de agrement, pare dacă nu ispititoare, cel puțin interesantă. Vatra Dornei e un mic oraș de munte privilegiat de natură. Puține localități înconjurare de munți se bucură de o asemenea privilegie. E o mică țară a pădurilor care coboară pînă la marginea orașului. De jur împrejur stau de veche un fel de munți dulci care aduc iar un frig că îți îngheață aburul în dreptul buzelor și te așteptă să-l vezi căzînd la picioarele tale ca un morman de vată. Iar clădirile gălbui, cu chenare albe, așezate după rigorile vechii arhitecturii austro-ungare, dau impresia unei mici stațiuni de munte, care își mai păstrează cazinoul, vilele cu nume pitorești și exotice și o populație silențioasă, de parcă viața ei ar fi o nesfîrșită odihnă. Ici-colo se mai văd semnele unui alt stil arhitectural, iar într-o anumită parte, dominată de blocuri, ai sentimentul că acest oraș trăiește călare pe două secole. „Aerul și apa minerală de Vatra Dornei au făcut ocolul multor țări. Cu 40 de ani înainte nu oricine își putea permite să vină aici pentru a-și petrece o săptămînă sau două. Acum preocuparea noastră este de a da acestui mic oraș de munte un specific determinat de poziția sa geografică. Vatra Dornei este deja un oraș modern, care nu cunoaște poluarea, care încearcă să valorifice pe deplin resursele locale, de la lemn pînă la pitoresc. Vatra Dornei poate să întindem o stație pilot pentru turismul și economia orașelor din munții României”. Primarul orașului, Petru Țăranu, este din partea locului, „născut, crescut” și ideea de a valorifica din plin, în folosul oamenilor, tot ce a dat natura îl preocupă în cea mai mare măsură. „Este o vreme, spune dînsul, cînd un oraș mic se poate dezvolta ca niciodată, cînd orașele țării au prins un tren pe care multe nu-l prind de două sau de trei ori în întreaga lor existență. De aceea proiectele încearcă să țină pasul cu vremurile”. Faleză Bistriței prin Vatra Dornei va arăta altfel, va fi o alec beatonată, aproape de nivelul apei, un fel de bulevard care va traversa orașul împreună cu aparținul. Lîngă primărie se află vechea clădire a muzeului de istorie. Nu peste multă vreme se va deschide Muzeul Dorneilor în care, printre o multime de piese de valoare, vor fi expuse și citeva fotografii de epocă și portrete ale unor dorneni din alte vremuri. Toti poartă pieptare cu margini din blană, pălării cu borul largi și plute răsfîrte pe umeri. Seamănă și cu niște fermieri puternici și neînduplecați și poate că așa au și fost pentru că în istorie nimeni n-a supraviețuit prin lene. Cîteva hofeluri noi legă vechiul oraș de o parte din munte. Dacă urci în sus pe apa Bistriței, vrînd-nevrînd drumul te duce spre o fostă proprietate a doi austrieci care în anul 1943 s-au retras cu discreție din existența orașului. Aveau o clădire mică, cu două nivele, în care produceau cel mai celebru cașcaval al tuturor timpurilor. Svațferul nu se poate prepara decît din laptele animalelor care trăiesc la munte. Și nu pe toți munții. La altitudini mai mari sau mai mici iese mai prost. Aici iarba este altfel și laptele vacilor este mai gras, nu se aseamănă cu cel al vacilor de la cîmp sau de pe alți munți. Cei doi austrieci produceau o înfină cantitate de cașcaval în care se aduna tot laptele vacilor din acest bazin. Gheorghe Huiaze a ajuns în aceste locuri în jurul anilor 1950. Tînăr, ferice, cu nostalgia satului său din Munții Pindului, la Vatra Dornei a trăit sentimentul că are parte de un spațiu care se aseamănă cu cel în care îi rămăsese părinții. Gheorghe Huiaze s-a născut într-un sat din Munții Pindului și a învățat carte la liceul român și a venit la București cum veneau atunci copiii de aramăni care știau limba română și veneau să urmeze facultățile din țară.

La sfîrșitul studiilor Gh. Huiaze a venit la Vatra Dornei și aici a luat în primire mica fabrică de brînzeturi alcătuită dintr-o singură clădire, căreia

i-a adăugat mereu cite ceva. Cînd intri în această clădire descoperi cu ușurință partea ei veche și zidurile noi, lipite lîngă celelalte și apoi depozitele și halele mai noi și liniile tehnologice și secția de brînzeturi topite și un atelier pentru cartoane și cutii pentru brînzeturi. Om cu idei și cu mult spirit practic, acest specialist în industria alimentară a dezvoltat în diferite comune cu o producție mai mare de lapte o serie de micro fabrici care produc caș și cașcaval, obținînd prin asta centre de mare productivitate cu valorificarea pe loc, excluzînd plimbarea laptelui dintr-un loc într-altul. Mulți dintre muncitorii și maștrii cu care a început la Fabrica de brînzeturi prin anii 1950 au ieșit încet-încet la pensie. Au mai rămas numai cei școlțiți de director. Și directorul ar trebui să se pensioneze, în fond acest om, un aromân de o nemăsurată frumusețe interioară, și-a făcut pe deplin datoria față de țara în care a poposit din motive de limbă și studii și pe care n-a mai părăsit-o din diferite motive. Trebuie să înțelegem nostalgile unui om care și-a părăsit satul natal cu 40 de ani în urmă, care nu și-a putut vedea părinții cum intră în pămîntul pietros al Munților Pind. Omul acesta trecut de 60 de ani vrea să se mai întoarcă o singură dată să-și revadă satul natal. Prima lui încercare s-a soldat cu un eșec. Statul grec nu i-a acordat viză de intrare. Ținînd cont de excelențele relații de prietenie dintre președinții celor două țări, tînînd cont și de faptul că omul acesta n-a făcut rău nimănui, toată viața n-a făcut decît ca în numele bunului-simț să întemeieze valori materiale pentru semenii săi, să vorbească frumos în limba română și în limba greacă despre România și Grecia, ei rămînînd un aromân onest, care n-a mai avut cu cine vorbi aromăna și a devenit unul din cei mai respectați cetățeni dintr-un oraș de munte, cîștîgîndu-și cu vremea reputația unui mare specialist în materie de industrie alimentară, n-ar fi tîrziu, ca pentru ultima oară și ca recompensă pentru o viață exemplară să primească viza de intrare din partea statului grec. O zi pentru o luptă de o viață. S-au pensionat și s-au stins unii dintre colegii tînărului aromân venit la Vatra Dornei prin 1950. Au început să se pensioneze chiar și oamenii formați de el și cu toate acestea Gheorghe Huiaze a rămas pe baricadele unui oraș care nu s-a întins prea mult în căldarea munților dar a crescut în importanță și-a putere.

Pădurile tot vin și tot vin spre orașul acesta. E un sentiment și în același timp un adevăr. Pădurile intră în oraș pe spatele camioanelor și pleacă încărcate în trenuri. La Vatra Dornei a fi vînător și a te ocupa de pădure sau de prelucrarea lemnului sînt indeletniciri exclusiv bărbătești. Fiecare pădurar e și un artist în materie de vînătoare și un traditor la echilibrul pădurilor. Aici „sînt codri vechi de brazii” și două ocoale silvice, Coșna și Vatra Dornei, poartă grija pădurilor pînă spre virful Munților Călimani. Inginerul Dimitrie Curcă a lucrat o vreme la ocolul silvic și după mulți ani a trecut la U.F.E.T. A exploata lemnul dintr-o pădure nu e un lucru chiar atît de ușor. Trebuie camioane, trebuie tractoare, trebuie cai, dar mai ales trebuie oameni. Sute de mii de metri cubi scoși din cele mai prăpăstioase locuri pot lua proporțiile unei aventuri în așdîncul pădurilor. Fiica inginerului Curcă este tot ingineră silvică. Este și singura femeie vînătoare din împrejurimi. Vînătoare din obligație profesională, nu din pasiune. Soțul ei, Nicolae Goicea, este unul dintre cei mai pasionați apărători ai lemnului. Vinează perfect. Cîntă la fel. Străbate munții fie călare, fie pe schiuri. Recită impecabil. E în stare să dea din viața lui pentru viața pădurii ca acest oraș să rămînă cu aerul său pur spre care vin oamenii din toată țara. Și cînd poposesc aici descoperă cu uimire că un oraș mic, înseamnă cu totul și cu totul altceva decît își imaginaseră ei pînă în acea clipă.

BOGDAN NISPOIU

Cinstește munca și mare cinste vei avea!

TRIBUNA
F. D. U. S.

• 0 medie de cinci mii de litri pe an • Cine a mai văzut oaie fără ciobani? •

Cum au descoperit cooperatorii din Ovidiu

Izvorul laptelui

Ferma zootehnică a C.A.P. Ovidiu. Deși lipsese florile, alele sînt la fel de bine tăiate și de curate ca în vară, cînd șeful fermei, medicul veterinar Dan Vizireanu, ne declara că „este foarte rentabil să crești animale, dar zootehnia se face 365 de zile pe an”. Nu se mai aud la difuzoare nici Elton John, nici Academica, ci doar îndrumările șefului de fermă. Acum, la jumătatea lui martie, împrejurările sînt și ele altele. Ferma a obținut locul I pe țară la producția de lapte, fapt care i-a convins și pe ultimii sceptici că dezvoltarea armonioasă a rasei Holstein nu este deloc incompatibilă cu melodiile formației Bonney M și că, de fapt, la C.A.P. Ovidiu, oamenii muncesc serios, iubesc animalele și nu lasă nimic la voia întâmplării în ceea ce privește furajarea sau îngrijirea lor.

— Tovarășe Dan Vizireanu, ce s-a întâmplat în cele șase luni care au trecut de la reportajul nostru din vara anului trecut?

— Ceea ce ne-am propus: o bună producție de lapte în primul rînd, dar și multe altele, cum ar fi importante rezultate la lînă și la animalele de prăsilă.

— Să le luăm pe rînd.

— La lapte, am realizat o medie foarte apropiată de cinci mii de litri și anume 4962 litri de la un efectiv de 250 de animale. Rezultatul acesta ne-a confirmat faptul că am gîndit bine. Cînd am trecut la selecția celor mai bune vaci și așezarea lor pe nivele de producție, am reușit să separăm în cadrul fermei toate animalele care au trecut de 5000 de litri. Cunoștîndu-le potențialul, am făcut o furajare pe fiecare individ în parte. Deci, am dat furaje cu o cantitate importantă de proteină, cu valoare energetică și substanță uscată în raport cu producția fiecărui animal. Mai mult chiar. La noi era și mai este încă o concepție, că vaca trebuie pregătită pentru fătare numai cu două-trei luni înainte. Scria și în cărți, se învăța și la facultate. Discuțînd nu demult cu un foarte bun specialist în creșterea taurinelor din țara noastră, avînd și experiența ațitor ani de meserie, mi-am dat seama că vaca trebuie pregătită pentru următoarea lactație exact din luna a treia de gestație.

— Recapitulați în cîteva cuvinte ce își propusese să facă ferma în urmă cu trei ani, cînd ați fost numiți aici.

— În 1981 s-a făcut un program foarte clar. Media de lapte era de numai 1300 litri și, firește, ne-am propus s-o mărim. Am făcut o selecție a celor mai bune animale pentru a aduce fermă de elită și pentru a vinde material de prăsilă.

— Ce înseamnă acest lucru pentru județul Constanța?

— O producție mai mare de lapte, un număr de taurasi valoroși care se pot trimite și altor unități, precum și întreprinderi specializate SEMTEST din București. Începînd cu 1984, cu trimestrul 2, mai repede decît speram noi chiar, vom vinde material de prăsilă.

— Care sînt beneficiile fermei în urma vînzării animalelor de prăsilă?

— De la fiecare junică gestantă avem un beneficiu net de aproximativ 5000 lei.

De la un tauras, 20000 lei, iar de la un berbec, 2000 lei. Iată ce vom vinde noi în 1984: 150 juninci, 30 taurasi, 300 berbeci. Socoteala o poate face oricine.

— Credeți că toate unitățile pot obține animale de prăsilă?

— Nu, dar cine are ambiția s-o facă o face. Important e să fie cit mai multe. Așa gîndesc eu. Este important și pentru unități, dar și pentru valoarea animalelor din țară.

— De ce dau animalele de la ferma Ovidiu mai mult lapte? Nu cumva pentru că sînt dintr-o rasă renumită?

— Și din această cauză, dar nu în primul rînd. Au mai fost și în alte părți animale de rasă și, din pricina slabei îngrijiri, furajării etc., și-au pierdut caracteristicile. Vacile fermei Ovidiu dau mai mult lapte deoarece furajarea o facem individual. Dar asta o poți realiza cînd cunoști valoarea animalelor, cînd ele ajung la o anumită valoare. La noi, totul a pornit de la asigurarea bazelor furajare. Experiența din ultimii ani m-a făcut să înțeleg că fără asigurarea unor cantități suficiente de furaje, și nu orice fel de furaje, pentru că paie și coceni sînt furaje, dar fără valoare, fin animalul în picioare, dar acestea nu pot produce lapte sau carne, ele se pot adăuga furajelor de valoare dar numai atît, decît fără furaje de valoare nu obții producții mari. Ne-am orientat către finuri de bună calitate, cu multă proteină. Am făcut tot posibilul ca pămîntul destinat producerii furajelor să fie folosit eficient. L-am irigat, am adus îngrășăminte naturale și, mai ales, am respectat timpul optim și viteza de recoltare. Producerea furajelor presupune o muncă susținută de la 1 ianuarie la 31 decembrie. Să nu lucrezi în salțuri ca să nu ai furaj în salțuri. Dacă președintele de cooperative și inginerii șefi ar avea ca indicatori principali de salarizare și producția de furaje, sînt convins că producțiile de lapte și carne ar crește foarte mult. Unde există o preocupare de acest fel, rezultatele se văd. Eu știu cîteva unități la Timiș, la Suceava, lângă București. Cînd este vorba de hrana animalelor trebuie să citești tot timpul. Experiența n-ajunge. Omul care nu citește nu se află într-o stare mai bună decît cel ce nu știe să citească. De pildă, procentul de grăsime din lapte e influențat

de procentul de participare a substanței uscate din fibroasele întregii, adică din finul întreg. Și azi, în lume, cînd se vorbește de producțiile de lapte, se vorbește de cantitatea de unt, adică de cantitatea de grăsime obținută la o lactație încheiată. El bine, procentul de substanță uscată trebuie să se afle între 18 și 22 la sută. Sub sau peste aceste valori, procentul duce la o scădere a procentului de grăsime.

— Care a fost producția de lînă în 1983?

— În 1981 se obțineau 4,5 kg lînă tunsă de la o oaie. Anul trecut am scos peste 8,5 kg, iar în acest an sînt convins că vom trece de 9,5 kg lînă tunsă de pe o oaie, în medie.

— Mulți spun că oaia este mai dificilă decît vaca.

— Nu este adevărat. Sau nu mi se pare mie. Dimpotrivă, la vaci trebuie să lucrezi pe fiecare exemplar, la oi însă o faci pe grupe mai mici. Cînd am plecat la drum, am stabilit valoarea oilor din fermă, în număr de 1500. Le-am administrat furajele cele mai bune, la discreție, mai ales la cele tinere, iar în al doilea an am stabilit care oi, după tuns, merită să meargă mai departe. În unele părți, creșterea efectivelor este înțeleasă greșit, zic eu, fără o selecție. Rezultatele au fost previzibile. Animalele au degenerat, producția de lînă a scăzut. Poți obține o creștere de efective obținînd un număr mai mare de miei la o sută de oi. Nimic nu ne oprește să facem producții, dar să și gîndim. Producție bună înseamnă să scoți cantități mari de produse și nu să ai animale multe cu producții mici.

— De la ce pleacă obținerea unui număr mai mare de miei?

— Tot de la furajare. De la o bună, adecvată furajare. Se uită uneori că oaia ca și vaca, are un singur rînd de dinți. Dacă-i dai doar pale și coceni, își strică cerul gurii. Ea poate valorifica furajele întregi (suculente și finuri). Subliniez, întregii. Apucă cu gura furajul, îl bagă în stomac, scoate din nou bolul alimentar și-l rumegă. Pentru asta are nevoie de furaje și lînțe. Dacă i se dă furaj tocac, funcțiile stomacurilor nu se mai manifestă normal și nu mai secretă substanțele necesare digestiei furajelor. Ce vreau să spun? Că este anapoda să tocaci finul. Se risipește mult, se consumă energie electrică, se neagă experiența, se dereglează și fiziologia rumegătorului. Unii au încercat să pună oaia pe un grătar sub care circulă apa. Au inventat asta gîndindu-se că elimină ciobanii. Cine a mai văzut însă oaie fără ciobani? După furajare, oile au nevoie de condiții adecvate și de adăpost. Urmează apoi selecția.

— Apropo de selecție, mai seamănă oile care erau la ferma Ovidiu acum trei ani cu cele de azi?

— Nu. Desigur, tot merinos sînt, dar oaia aceea era net inferioară, de vreme ce dădea numai 4,5 kg lînă tunsă în me-

die. Cu ajutorul colectivului fermei am ajuns să obținem 8,5 kg de lînă, așa cum am menționat mai înainte, 125 de miei la 100 de oi și să înregistrăm numai 1,1 la sută pierderi prin mortalități, sacrificii, cifră cu mult sub limita admisă la specia ovine. Greutatea corporală a crescut foarte mult, în luna februarie a acestui an reușind să înțăr-căm miei la o greutate de 27 kg în medie. Deci, la două luni și jumătate, trei, se apropie de 30 kg, cu exemplare de pînă la 37 kg, fără să deranjeze starea și greutatea oilor mame. Aceste performanțe ne permit ca în anul acesta să vindem material de prăsilă, berbeci, a căror producție se estimează, după data de 1 mai, la o medie de 10,5—11 kg lînă tunsă de la un berbec, în timp ce greutatea va ajunge la 75—80 kg. În același timp finețea lînei a crescut mult, ca și randamentul la spălare.

— Ce își mai pot dori crescătorii de animale de la ferma C.A.P. Ovidiu?

— Dacă ne-am mulțumi cu atît, în scurtă vreme am pierde mult din tot ce am reușit. Ne-am propus să formăm un nucleu de oi capabil să transmită, prin materialul de prăsilă vîndut, caracteristici de rasă curată și să îmbunătățim nivelul producției de lînă și al numărului de miei, beneficiare fiind cit mai multe unități din Dobrogea.

— Ce vîrstă aveți?

— 41 de ani.

— Ce fel de vîrstă poate fi aceasta?

— Pînă una alta, vîrsta la care încep să fiu sigur pe experiența mea. E drept, unii sînt siguri pe la 30 de ani, alții, niciodată. Eu, de pildă, sînt convins că îmbunătățirea valorii animalelor din țară este de foarte mare importanță pentru carnea și laptele de care avem nevoie. Mă refer și la animalele din unitățile de stat sau cooperatiste, cit și la cele ale crescătorilor. Carnea va fi oricînd valută forte. Programul unic de creștere a producției agricole în gospodăriile personale ale membrilor cooperativelor agricole de producție și în gospodăriile țărănilor particulari este foarte elocvent în ceea ce privește grija conducerii de partid, personal a tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru dezvoltarea puternică a zootehniei. Mă gîndesc ce ar însemna, ca să dau un exemplu, dacă numai jumătate din familiile comunei Ovidiu ar crește animale. O vacă poate fi ușor de crescut. De la cultură la șosea există o fișie de citiva metri lățime unde poate să pască. În aceste condiții, 3000 litri de lapte ar fi asigurați. 2000 de litri ar rămîne pentru familie și pentru vițel, iar 1000 de litri ar fi contractați. Gîndiți-vă ce câștig ar fi dacă animalul ar fi și de bună calitate. Pînă la urmă, sînt convins, totul este o chestiune de mentalitate. Cine vrea să crească animale, crește. Le îngrijește ca lumea, ba ar face tot posibilul să-și procure și animale de valoare. Dar, din păcate, nici cel mai nețăjit om din Ovidiu nu se gîndește să-și învețe copilul să crească animale. Asta în vreme ce în Olanda, vorbesc de lucruri pe care le cunosc, fermierul își oprește lîngă el băiatul cel mai harnic și mai inteligent, pentru a-l continua meseria. Importantă este dragostea pentru animale. Ea se cultivă și prin cointerese, iar Programul are în acest sens o importanță excepțională pentru agricultura noastră.

RĂZVAN BĂRBULESCU ■

O rețetă verificată de zootehniștii din Radomirești de Olt:

Înnobilarea grosierelor

Călcăm pe pămîntul înghețat precum pe niște leșpezi scîrțitoare. „Parcă nu ne-am apropiat de aprilie, ci de decembrie — își varsă focul președintele C.A.P. Radomirești de Olt, Bărbu Costache. Lungă și grea iarnă, așezată de aproape o jumătate de an și încă după un an de secetă. Mai ales pentru animale s-a simțit acest greu! Că dacă le țil închise atîta amar de timp trebuie să le hrănești numai din cămară. De aceea nu ne mai găseam liniștea din pricina lor”. Povestește. Ajungea seara acasă rupt de oboseală, dar nici acolo, în tîna familiei, nu-și putea alunga gîndul: „Cum să le trec pragul primăverii fără a-mi împușina laptele, fără a înregistra scăderi în greutate? ! Erau aproape 1400 de bovine, dintre care 650 vaci pentru lapte, care cereau de mîncare.”

Nu prea avea motive de neliniște gospodarul numărul unu al C.A.P. Radomirești! Cu tot anul greu din 1983 — an secetos, manifestat în această zonă a secetei poate mai ceva decît prin alte părți, au adunat pentru această iarnă 850 tone

fin, 6500 tone siloz (realizat numai din ierburii și coceni uscați cu saramură), 4000 tone grosiere. Le-a prins grozav de bine faptul că în '83 au reușit să semene 150 hectare cu lucernă (cu sămînță din producția proprie), din care 100 hectare în condiții de irigare. În sfîrșit, tot în această toamnă au amonizat 350 tone paie. Au avut noroc — numai că norocul e și cum și-l face omul — că mai existau încă rezerve de paie din anul '82, deoarece numai cu cele ale anului trecut, atît de puține, nu știu cum ar fi scos-o la capăt. Masa de paie — masa de seară — s-a bucurat de mare succes în rîndul bovinelor, care și-au arătat mulțumirea sporindu-și producția de lapte. Anul trecut au scos 2000 litri pe cap de vacă furajată. În acest an merg la sigur pe 2500 litri pe cap de vacă furajată. Pentru că, tot căutînd au reușit să treacă hopul acestei ierni — îmbunătățind calitatea furajelor. Avînd stocate multe grosiere, cu valoare nutritivă scăzută, au insistat și au reușit să aplice înnobilarea grosierelor. Întreaga acțiune, inclusiv de asigu-

rare a tuturor furajelor, a fost inițiată și condusă de Comitetul județean al P.C.R. Olt.

De mai bine de trei săptămîni au început hrănirea animalelor cu un supliment proteic pe bază de urea. Cel de la C.A.P.-ul Seaca prepară acest produs. Pentru obișnuirea animalelor cu el li se dă, timp de 10 zile, o doză gradată care începe cu 200 g în prima zi, 400 în a doua și tot așa pînă se ajunge la 2 kg în a zecea, după care cifra rămîne constantă. Se amestecă apoi acest supliment concentrat proteic pe bază de uree cu cite 2 kg de vrej de soia măcinată și încă 2 kg ciocălăi drojduiți. Deci cite o porție de 6 kg per vacă. Timp de 24 de ore, se ține acest amestec la dospire, altfel spus, azi se prepară hrana lui mine. În ce privește ciocălăii drojduiți și-l prepară singuri: mai întîi și-l macină, timp în care se pregătește și mătăua — un fel de aluat coropus din țărîțe și drojdie. Aceasta este deci masa de dimineață. Urmează masa de siloz — cite 10 kg pe zi, apoi coccăi tocați și saramurați — cite 7 kg pe zi și

în sfîrșit masa de paie — 3 kg. Așa se face că animalele arată înfloritoare, că și acum, în această imposibilă iarnă, dau cite 8 kg lapte pe zi de vacă furajată.

În sfîrșit, nu mai intrăm în alte amănunte născute din căutările acestor oameni. Putem rezuma doar că se urmărește — și se reușește — să se folosească pentru cîștigarea proteinelor animalelor cam tot ce se poate folosi (care pînă mai ieri se duceau pe apa sîmbetei). Alte C.A.P.-uri din județ folosesc și corzile de viță de vie ce sînt tăiate în primăvară, pe care le macină și le amestecă cu alte produse. Se dovedește o dată în plus că taurina este animalul pentru care se poate valorifica superior producția secundară din agricultură!

Ceea ce însă știu cu toții gospodarii Oltului este faptul că toate aceste soluții născute, de ce să n-o spunem, la greu, nu pot substitui lucerna! Ea trebuie să dețină și de aci incolo locul prioritar! Relația fericită ar fi următoarea: sporirea suprafețelor de lucernă și trifoi în structura suprafeței de bază furajeră, plus înnobilarea grosierelor! Or, ei spre susținerea acestei relații tind! Iar rezultatele nu se lasă așteptate. Și iată cum această iarnă foarte grea a adăugat încă o învățătură în cartea hărniciei lor: neodihna căutărilor unor buni gospodari își arată în final roadele!

GEORGETA ȘTEFANESCU ■

SĂ GÎNDIM
CU CAPETELE
NOASTRE

Ideile sănătoase sînt acelea care pot zbura în lume

Nicolae Iorga

● Proteze pentru circuitul sanguin ● Cursa bionicii ● Ureche artificială ●

La Institutul de cercetări textile, o remarcabilă realizare: tricoturi

implantabile în organismul uman

Valve pentru inimi la scara realului

„Inginerul Aristide Dodu este un om modest care îl ascunde cît poate mai bine pe un reputat specialist în domeniul tricotajelor, profesia sa de 35 de ani. (Din care, 30 — ca cercetător, 27 — și ca profesor). Cine a citit ori răsfoit Lexiconul tehnic românesc s-a întâlnit de bună seamă numele, ca autor al capitolelor de profil, alcătuit cu aceeași probitate și competență cunoscute din toate lucrările pe care și-a pus semnătura. Două cărți importante — „Tehnologia tricotajelor”, „Îndrumar pentru îmbunătățirea calității tricotajelor” —, peste 200 de lucrări științifice publicate în țară și 12 peste hotare, în cele mai prestigioase reviste de specialitate. Cînd l-am poposit în birou, tocmai primise o invitație la Congresul Federației Internaționale a specialiștilor în tricotaje, ce se va ține anul acesta la New Delhi, în India. Era adresată „Președintelui Secției România, dr. ing. Aristide Dodu”. Nu știu dacă va ajunge la New Delhi, are foarte multe treburi de pus la punct în țară, mai avînd puțină vreme pînă la pensie, dar sigur va trimite o comunicare. E posibil să se refere chiar la cea mai nouă dintre realizările colective pe care îl conduce la Institutul de cercetări textile din Capitală, și anume tricoturi pentru medicină implantabile în organismul uman, realizare ce alinază România între puținele țări din lume ce dețin asemenea materiale de bionică medicală, viitorul chirurgiei și șanse ale vieții. Și care, se înțelege, sînt greu de achiziționat și pe bani foarte grei. Ne exemplificăm, arătîndu-ne un fel de miniatură a unui fel de coroană împărătească și care nu este altceva decît suportul unei valve pentru inimi omenesci, suport ce costă în jur de 2.300—2.500 dolari. Ne spune că inițiativa nu-i aparține, chiar dacă și-a dorit de mult să-și încerce forțele, de pe cînd a descoperit primele publicații prin revistele internaționale, era chiar o speranță a vieții sale de a nu ieși la pensie, de a nu se retrage, pînă nu va vedea așa ceva și în România. („Merităm — zice —, ca țară europeană cu îndelungi și bune tradiții în industria textilă și cu o remarcabilă școală medicală”). Inițiativa aparține unui medic, cunoscutului chirurg și om de știință prof. dr. Ioan Pop D. Popa de la Spitalul clinic „Fundeni” din Capitală. „Care ne-a solicitat colaborarea la realizarea unui suport pentru o valvă biologică — brevetul său — capabil să o susțină și să-i permită funcționarea, deci compatibilă cu organul viu, capabil să rămînă în micul motor al vieții ani și ani în șir, fără complicații. O treabă extraordinară, o responsabilitate uriașă. Profesorul efectuează mai multe asemenea intervenții, dar cu suportul din import, cum spunea scumpe, greu de procurat și, apoi, era și justificată dorința și mîndrie ca patentul să fie integral al țării”.

„Acum, la începutul anului 1984, cînd pătrundem în laboratorul-atelier de microproducție unde se execută asemenea suporturi de valve pentru inimi, cu înfățișare de bloc operator dintr-un spital, în care nu se intră decît în halat alb și cu încălțările înfășurate în șoșoni albi din pînză, există deja confecționere, ca Jana Petrescu, foarte experimentate, care se pot mîndri că au ajuns chiar la virtuozitate în meșteșugul îmbrăcării unui asemenea suport și e o muncă doar cu a electroniștilor comparabilă.

„Pînă aici însă, travaliul cercetării,

deși atît de scurt ca timp, s-a lovit de tot soiul de greutăți și baraje, baraje ale necunoscutului și ale lucrului pentru prima oară încercat. Învinse cu tenacitate. A trebuit să avem mai întîi suportul propriu zis din masă plastică. Matrița corespunzătoare, cu forma și dimensiunea corespunzătoare. Apoi masa plastică — de o anumită duritate, rezistență, flexibilitate, puritate. Pentru ca organismul să o accepte, mai mult, să coopereze în a-i asigura omului supraviețuirea. Suportul nu poate fi introdus ca atare, nud, într-o inimă caldă, are nevoie de o îmbrăcăminte care, imbibîndu-se cu sînge, poate realiza, fără conflicte, impactul. Firește, nu cu un tricot obișnuit ci unul cu caracteristici speciale. Și pentru el deci, au trebuit fire speciale dintr-un polimer special și mașini speciale. Inginerii Aristide Dodu și Aristide Dodu-jurior, (pregătit de tală cu minuție pentru a avea cine să-i continue opera de cercetare în familia lor de tricoteri), zile și nopți au înțors pe toate fețele datele problemei tehnice și zile și nopți au făcut calcule și probe. Specialiști fiind și în tehnologia pentru tricotaje au transformat, cu ajutorul maistrului Ion Paul, o mașină mică (pe care cei de la o fabrică din Agnita „împlesesc” degetele de la mînuși), încît au obținut o altă mașină capabilă să dea tricotul respectiv. Firele au fost studiate la vîntele de fibre sintetice din Iași și Vaslui, materia lor primă — la Săvinești. S-au schimbat catalizatorii de polimerizare, așa încît să fie eliminat orice reziduu de bioxid de titan ori alte metale pe care organismul viu nu le acceptă, respingînd proteza. Odată pus la punct firul, au urmat zeci și zeci de variante de tricoturi ce trebuie să aibă o anumită densitate, grosime, elasticitate, capacitate de mularie etc., etc. Probe de tricot — experiment medical pe animale, și iarăși probe de tricot — experiment medical pe animale... Doctorul Dan Gherghinescu de la aceeași clinică de la „Fundeni” a fost un campion la fel de pasionat și devotat acestei cercetări. Cum inginerii au învățat, nu se putea altfel, medicina, medicul a învățat cîte ceva despre tricoturi, fire și polimeri. Cînd totul a corespuns au urmat numeroase finisaje, arta îmbrăcării suportului — nici o asperitate nu e permisă —, probele de sterilizare. Acum, totul este pus la punct. Un domeniu estigmatizat!

Profesorul dr. Ioan Pop D. Popa a sugerat să se facă pasul următor. Și astfel începe o colaborare cu Academia de Științe Medicale, și cu ajutorul Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie și al Ministerului Industriei Ușoare, în vederea extinderii gamei de materiale textile implantabile în organismul uman. Pentru proteze vasculare, vene și artere artificiale, petice de plastii, întăritoare de cordon ombilical, întăritoare de mușchi și alte proteze pentru alte părți și zone ale corpului omenesc. O aventură extraordinară a medicinei și mai ales a ingineriei!

„Astăzi, într-un alt laborator de la ICT am văzut cum mințile baroace și ochii concentrați ai unor femei execută din niște „tuburi” de tricot, metri și metri de actere albe, flexibile, albe și reci ca zăpezile, dar care încălzite de sînge viu pot salva atîtea vieți! „Sîntem capabili să realizăm — precizează dr. ing. Aristide Dodu — toate diametrele de artere, de la 6 la 32, de milimetri și nu

numai liniare ci și bifurcate”. Luăm în mînă o asemenea arteră bifurcată și senzația că ținem în palmă o trahee omească spălată de viață ne coplesese. Dar, trebuie, ne impunem, să ne conectăm și la logica inversă, cum că această materie moartă, inertă, odată inundată de lichidul vieții va trăi, ajutîndu-l pe om să trăiască și adevărata mimuncă ni se relevă întregă.

„Chirurgia cardio-vasculară mondială a atins, se știe, recordul a 16 ani de supraviețuire a unor oameni cărora li s-au „grefat” segmente de vase de sînge artificiale. „Viitorul în medicină aparține bionicii, ne reamintim declarația inginerului Ion Chesa, titularul cursului de aparatură medicală de la Politehnica din București. Cine se va grăbi să aibă materiale și organe artificiale și înlocuitori pentru părți ale organismului omenesc va stăpîni nu numai cea mai avansată dintre chirurgii, nu numai o imensă bogăție, dar și un primat în știință”. Iată, și cercetătorii români se grăbesc.

„Dintr-o casetă, mai curînd destinată să poarte bijuterii, inginerul Dodu ne arată chiar o bijuterie pentru medicină. Un fragment de cordon ombilical de copil întărit cu tricot textil. Materia artificială nu poate fi vizibilă decît de un ochi experimentat. „O idee tot a profesorului Pop D. Popa”, ține să releve. El însă, cei doi cercetători, tată și fiu, au materializat-o. La ce poate folosi? La alte minuni ale chirurgiei, la alte minuni pentru sănătatea noastră. Așadar, cînd copilul vine pe lume, conducta prin care a supt viața din viața mamei sale se recoltează și se păstrează ca pe un trofeu de preț. Fragilitatea acesteia corectată cu asemenea „balene” din tricot textil din fibră plastică poate reajunge în circuitul vieții. Din ea se confecționează proteze pentru circuitul sanguin în cazurile cînd, un vas obstrucționat (boală, accidente) pune în pericol existența pacientului și astfel

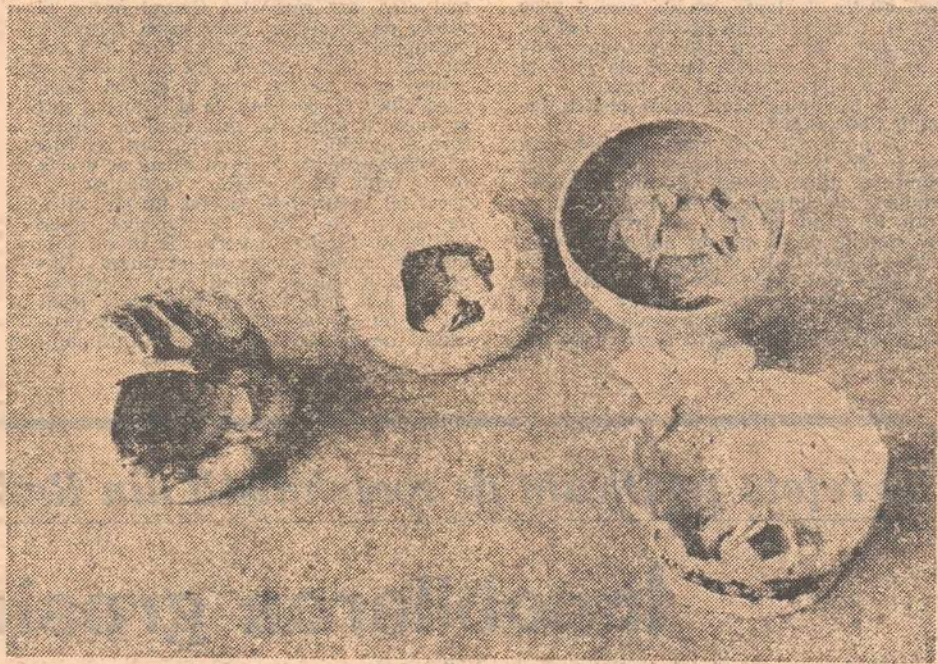
se deviază traseul sîngelui, ocolind zona bolnavă. Ca și în cazurile de perfuzii și transfuzii, mai ales la bolnavii care trebuie alimentați multă vreme în felul acesta; se plantează atare punte între două vase, printr-o mică operație, și atunci este înepată proteza, protejînd și scutînd de alte suferințe bolnavul. Acest gen de tricot este se înțelege, altceva față de celelalte; și el a trebui studiat și experimentat special.

„De domeniul fantasticului pentru noi, profanii, domeniul foarte concret și necesar școlii noastre de chirurgie; care a fost întotdeauna racordată la nou și la acte cutezătoare în folosul sănătății, realizările de la Institutul de cercetări textile au trezit repede interesul a tot mai mulți specialiști. Centrul medical de fonaudiologie și chirurgie funcțională ORL, în speță, conducătorul acestuia, prof. dr. Dorin Hociotă, a ridicat în fața inginerilor tricoteri ispititoarea propunere de a realiza o ureche internă! O „colomelă”, numită în termeni de specialitate, capabilă să înlocuiască cele trei piese principale ale auzului nostru — ciocanul, nicovala și scărta. O proteză de masă plastică îmbrăcată, de asemenea, într-un tricot cu proprietăți caracteristice. Și, de proteze rinoplastice. În caz de accidente ori diferite boli, chirurgia poate înlocui un perete de sinus, o arcadă, pavilionul extern al urechii... S-au efectuat și altădată asemenea operații, protezele fiind din anumite metale rare, extrem de scumpe și tolerate un număr mic de ani de către organism. Tricoturile textile ce îmbracă noile proteze din mase plastice au tocmnit rolul de „a le umaniza”, de a le ajuta să fie tolerate de țesutul viu, fiind la rîndul lui îmbrăcat în mușchi ori piele luate din alte părți ale corpului.

„A ispitit, de asemenea, interesul neurochirurgilor, al unora dintre cele mai pretentioase clinici din țară, cea condusă de prof. dr. Constantin Arsenie. Colaboratorul său apropiat, dr. Leon Danăilă a deschis ușa cercetătorilor de la I.C.T., abordînd o colaborare în vederea obținerii unor proteze craniene, a arterelor conice (prin care își primește creierul sîngele) și chiar a unui înlocuitor de meninge. Privim o asemenea mostră și tresărim. N-am văzut niciodată, în afara celor, aproximative, din pozele atlaselor de anatomie și din cîteva angiografii, învelisul creierului nostru. E unul artificial, tot din tricot cu subțirimi de pînză de pîianjen, de fapt, un fel de tul impregnat — ni se relatează — cu niște substanțe speciale care îl fac ca, în aer, să devină rigid.

Nu e nimic de science-fiction, sîntem la scara realului.

CICI IORDACHE-ADAM ■

Am primit sîmbătă, la redacție, o scrisoare din Africa. Mai precis, din Republica Populară Congo, dintr-o localitate, Mossendjo, pe care zadarnic am căutat-o pe hărți! După ce am deschis plicul, ne-am lămurit că nici n-aveam cum s-o găsim, Mossendjo fiind un sat pierdut în imensitatea pădurii ecuatoriale, de unde, ne-a scris unul dintre laureații Premiilor „Flacăra” 1983, profesorul leșean Laurențiu Palade, alături aceluși împreună cu soția sa, Lucia, de asemenea inginer agronom) pentru o misiune științifică încredințată de Organizația Națiunilor Unite. Lui Laurențiu Palade vestea decernării unuia din Premiile „Flacăra” 1983, pentru „contribuții excepționale la păstrarea echilibrului naturii”, i-a parvenit cu înfrîngere și sub forma unui articol decupat din revistă, „care a umbat mult în spațiu și timp, încheindu-și „maratonul” în pă-

durea ombrofilă, sub două curenbucle imense, suprapuse, într-o beție fără seamăn de culori și irizații mirifice”. Activitatea profesorului Palade, personalitate cu mari și recu-

largile orizonturi și afirmările fără precedent deschise științei românești de „epoca Ceaușescu”, cea mai fertilă perioadă, pe toate planurile, din istoria patriei. Laureatul ne-a dat

alor noștri aproape. Acum lucrăm mai cu spor. Am terminat de redactat, în limba franceză, o carte de 320 de pagini de „Dendrologie tropicală” (arbori din Africa), precum și o alta, în egală măsură folosită cercetării românești. Nu ne facem decît datoria și sperăm ea peste puțin timp să revenim cu bine acasă.”

Dacă profesorul Palade ne-a scris spre a ne mulțumi, e cazul, considerăm, să-i mulțumim și noi pentru sentimentele înlesnite de scrisoarea sa, pentru frumoasele cuvinte adresate muncii noastre, de soldați devotați al partidului, urîndu-și totodată multă sănătate și spor la treabă!

Vă mulțumim, profesore Palade, și vă așteptăm acasă, spre a vă înmîna Premiul „Flacăra” 1983!

OVIDIU IOANIȚOAI ■

„Premiul dumneavoastră mă onorează”

noscute merite în domeniul arhitecturii peisagistice, al îngrijirii spațiului verde, al economiei forestiere etc., distins anul trecut cu importantul Premiul „Europa” pentru mediul înconjurător, oferit de fundația internațională „Wolfgang Goethe” cu sediul la Basel, în Elveția, ilustrează în mod convingător

acest semn pentru a-și exprima, cu modestie și căldură, bucuria ce l-a încercat la aflarea veștii: „Vă mulțumesc sincer și din suflet. Premiul dumneavoastră mă onorează și el ne-a emoționat, pe mine și pe soția mea, pînă la lacrimi. În izolarea de aici, a fost încurajant să simțim, și în acest fel, inimile

flacăra

PENTRU MINTE, INIMĂ ȘI LITERATURĂ

Poezii ■ Interviuri ■ Note ■ Cronici ■ Eseuri ■ Poezii ■ Interviuri ■ Note

**GHEORGHE
DUMITRESCU:**
„Sintem
la înălțimea
marilor valori
internaționale“

— Gheorghe Dumitrescu, ați fost premiat de revista FLACĂRA pentru creația dumneavoastră muzicală. Ne pare rău că n-ați asistat la festivitatea de premiere. În orice caz, telegrama pe care ne-ați trimis-o ne-a tulburat profund.

— Era cît pe-acî să nu mai avem cum vorbi. Azi însă mă simt mai bine.

— Haideți, pentru început, să trecem în revistă câteva din lucrările dumneavoastră. Ar fi vorba de operele ION VODĂ CEL CUMPLIT, DECEBAL, RĂSCOALA, FATA CU GAROAFE, MEȘTERUL MANOLE, GENIU PUSTIU, VLAD TEPEȘ, ORFEU — de fapt, o variantă, pentru că prima formă ați pierdut-o la cutremur, MAREA IUBIRE, IVAN TURBINCA. Apoi, baletul-oratoriu MIORITA, baletul-operă LUCEAFĂRUL... Ați mai scris, printre altele, oratorii ca TUDOR VLADIMIRESCU, GRIVITA, ZORILE DE AUR, PĂMÎNT DEZROBIT, SOARELE NEATÎRNĂRII, MAREA TRECERE. Lucrați în prezent la un alt oratoriu, MEMENTO MORI, după celebrul poem eminescian. Ați mai compus madrigaluri, liederuri, simfonii... Dar de ce e atît de prezentă în creația dumneavoastră istoria? Ce vă spune ea în calitatea dumneavoastră de compozitor?

— O explicație poate ar fi faptul că am trăit într-un loc cu multe vestigii istorice, în nordul Olteniei, acolo pe unde a trecut Vladimirescu.

— N-ar fi de-ajuns o astfel de explicație.

— Bineînțeles că nu. Să mă mai gîndesc... Da... Poate pentru că se zice că o străbunică de-a noastră a fost sora lui Tudor. O fi așa? N-o fi? Documente n-avem. Zicem și noi ce-am auzit de la cel mai bătrîn.

— Nici acest răspuns nu e mulțumitor.

— Nici n-are cum fi. De ce sint atît de interesat de istorie? E probabil ceva înrădăcinat în firea mea care m-a făcut să mă aplec asupra paginilor glorioase ale trecutului nostru și să încerc să le găsesc un corolament muzical.

— Care v-au fost măestril în ceea ce privește opera?

— Opera mea este mai mult dramă muzicală populară. Ea are mai mult afinitate cu cea a lui Wagner și mai ales cu cea a lui Musorgski. De la Wagner am luat în special părțile solistice și orchestrale, în care vocea nu mai este principala ci devine mai curînd o declamație, iar de la Musorgski — corul, el însuși un erou de sine stătător. Dar am apelat și la experiența operii italiene, la cantabilitatea ei, introducînd aril melodioase, necesare pentru un respiro după tumultul altor părți, dar și de adîncire a unor sentimente. Prin anii '50 aceste aril mi se cam tăiau fiind scotite o ploconire la adresa individualismului. Numai colectivitatea conta, membrii ei nu se puteau exprima — în concepția unora — decît ca totalitate, nu puteau să-și exprime și ceea ce le era și numai lor însile specific.

— Nu vi se pare că din punct de vedere muzical avem o întîrziere? Nu credeți că ar fi fost mai normal ca titluri precum acelea pe care le-am citat din lucrările dumneavoastră, sau altele de același fel ale confrăților dumneavoastră, să fie compuse de o altă generație?

— Poate. Dar să nu uităm că noi am trăit într-un mediu care multă vreme n-a fost propice culturii. Peste noi au trecut atîtea năvăliri. În timp ce alții construiau catedrale la noi se ridicau bisericile de lemn. Noi am fost cei care i-am apărut pe alții. Mai întîi a trebuit să ne apărăm ființa națională și abia cînd s-au așezat lucrurile am început să ne împlinim și pe alte planuri. Desigur, românii, fiind un popor cu simț artistic deosebit de dezvoltat, n-au putut niciodată să trăiască fără artă. Muzica populară, poezia populară s-au păstrat pînă și azi la noi în forme care nu se mai întîlnesc prin alte părți ale Europei, și chiar și prin alte părți ale lumii. Ele ne pot fi o temelie pentru creația noastră cultă. Sigur, nu luînd nu știu ce sîrbă pe care ai auzit-o cine știe pe unde te poți numi și creator și te poți socoti și legat fundamental de tradiție. Raportul acesta dintre tradiția cultă și cultură nu e încă prea bine înțeles, se mai fac destule confuzii

din pricina cărora se mai bate pasul pe loc. Dar ar fi probabil plicticos dacă am înțelege cu toții totul deodată.

— Insist: în clipa de față, întîrzierea de care vorbeam nu creează un dezacord între cultura noastră muzicală și cea, să zicem, a Europei?

— Nu.

— Argumentați, vă rog.

— În clipa de față avem o școală muzicală națională cu care se poate mîndri orice țară. Nu sint simple vorbe de paradă. Nici n-ar fi bine să ne-aruncăm singuri cu praf în ochi închipindu-ne că sintem mai grozavi decît sintem. Dar oricine trebuie să recunoască un fapt: a trecut vremea unor compozitori străini ca Flechtenmacher sau Caudella care au fost chemați în țară la începuturile muzicii noastre culte. Prin Enescu, școala noastră muzicală s-a impus, a dobîndit o recunoaștere internațională. Și nu mă refer la rapsodile lui, ci la creații geniale ca Oedip. Dar, de la Enescu situația s-a schimbat. Au trecut de-atunci cîteva generații de compozitori, instrumentiști, dirijori, fiecare cu specificul ei, dar toate laolaltă însemnînd, într-un interval de timp extraordinar de scurt, o dezvoltare fără precedent a tezaurului nostru muzical.

— Ceea ce vă cer poate fi greu pentru dumneavoastră, deoarece, în răspunsul dumneavoastră vor fi, fatal, unele omisiuni; vă rog totuși să-mi desemnați fiecare generație prin cîteva reprezentanți de frunte ai ei.

— Bine. Să încerc, cerîndu-mi scuze dinainte pentru faptul că n-am să-i pot numi pe toți. În prima generație s-ar număra Mihail Jora, Sabin Drăgoi, Mihail Andricu, Alexandru Zirra, Zeno Vancea, Apoi ar fi cei din generația mea — Paul Constantinescu, Alfred Mendelsohn, Sigismund Toduță. Cei care au azi în jur de 50 de ani sint Pascal Bentoiu, Anatol Vieru, Doru Popovici, Theodor Grigoriu, Tiberiu Olah, Cornel Țăranu, Ștefan Niculescu, Aurel Stroe și, din păcate, dispăruții Liviu Glodeanu, Mihail Moldovan. În sfîrșit, să nu-i uităm nici pe cei mai tineri — Șerban Nichifor, Liana Alexandru, Fred Popovici, Nicolae Brîncuș, Octavian Nemescu, Sorin Lerescu. După cum vedeți, poate că nu avem tot atîtea valori ca popoarele cu o tradiție muzicală mai veche. Dar nu mă îndoiesc că prin cei mai buni dintre noi sintem la înălțimea marilor valori internaționale.

— Ați știut de la început pe ce drum să apucați în creația dumneavoastră?

— Nu știu ce cred alții. Dar eu îmi închipui că mi-am făurit destul de devreme un stil al meu, bazat pe folclor ca spiritualitate, nu ca o colecție de citate, și făcînd apel la cele mai autentice achiziții ale limbajului muzical din lume, adaptate, bineînțeles, școlii noastre muzicale.

— Ați avut vreodată impresia că limbajul dumneavoastră muzical e desuet, că nu ar corespunde sensibilității contemporane?

— Eu nu sint un muzician la cheremul curentelor. Am cunoscut, încă din tinerețe, starea de derută ce se manifesta pe alte meridiane în muzică. Ca urmare a istoriei din acest secol, al ororilor lui s-a compus și se mai compune încă destulă muzică sumbră, alambicată, ajungîndu-se pînă la abstracționism, totul nefiînd rodul decît al unui calcul matematic, nimic din căldura sufletului nemaireușînd să răzbată în astfel de lu-

(Continuare în pagina 17)

GEORGE ARION ■

Poezii frumoase

G. TOPÎRCEANU

O poezie arhicunoscută, o poezie năzbitoasă, sprinteră, veselă, ironică, șagălnică, ingenioasă, adică Primăvara, o veritabilă bijuterie a liricii unuia dintre cei mai populari poeți-din literatura noastră.

Primăvara

După-atîta frig și ceață
Iar s-arată soarele.
De-acum nu ne mai îngheață
Nasul și picioarele!

Cu narcisi, cu crini, cu lotuși,
Timpul cald s-apropie.
Primăvara asta totuși
Nu-i decît o copie.

Sub cerdac, sub lăuruscă,
Cum trecură Babele,
A ieșit un pui de muscă
Să-și usuce labele.

Păsările migratoare
Se re-ntorc din tropice.
Gizele depun la soare
Oua microscopice.

Toată lumea din ogradă
Cîntă fără pauză.
Doi cocoși se iau la sfadă
Nu știu din ce cauză.

Un curcan stă sus, pe-o birnă,
Nu vrea să se bucure.
Moșul roșu îi atîrnă
Moale ca un ciucure.

Doar Grivel, bătrînul, n-are
Cu ce roade oasele,
Că de cînd cu postul mare
Toate-i merg de-a-ndoașele.

Pentru cîte-a tras, sărmanul,
Cui să ceară daune?...
Drept sub nasul lui, motanul
A venit să miaune.

Dar acum l-a prins potala
Și-a-nceput să-l scuture...
Peste toată hărmălaia
Trece-n zbor un fluture.

Pe trotuar, alături saltă,
Două fete vesele...
Zău că-mi vine să-mi las baltă
Toate interesele!

A doua carte cu prieteni

Sub o pălărie de pai de orez

Cînd mă uit atent la Gheorghe Constantinescu (nea Gică îl spunem noi, prietenii, directorului Editurii Sport-Turism) parcă-l văd pe tata, cam la aceeași vîrstă: pălărie de pai de orez trasă hoțeste pe ochi, zîmbet sceptic, ironia omului mîncînd struguri atunci cînd vinul e pe jumătate oțet. Nea Gică vine din cîmpia de lingă Dunăre (între Oltenița și Călărași), dintr-un Orient în balansoar atîrnat de vișini, salcîmi sau meri. În oasele cîmpiei de la ei fierbe tot în clocotiri apa morților și asfintitul e un muget roșu peste griu. Cîmpia românească, prefutîndeni, este o ipoteză roditoare — numai ripile ei sint faliment și aparțin lupilor. Plastica mărăcinilor, delirul aliorului, suspiciunea zăpezilor, neamestecul primăverii în treburile nunților, adorația magilor ascunși în trunchiul ci-reșilor, micul imperiu alcătuit din bostană, vie, prepeleac (în clipa cînd ai părăsit scara prepeleacului ai și început să cobori în pămînt), fîntînile — iată motivele care au făcut din Gheorghe Constantinescu un poet ce se exprimă tîrziu între două coperti de carte:

În suflet / mi se preling / stropi de rugină, / Încerc să mă spăl / în apele / cerului, / Îmi potcovesc cai / cu pietre de mîrgăritar / și-i gătesc cu frunze de laur. / Mă pregătesc / pentru marele ospăț / al stelelor, / dat în cinstea zeilor.

Divinitatea cîmpiei noastre e scitică întrucît ardoarea existenței întrece răbdarea, o devansează și-i jefuiește colții răi, lăsînd-o să viseze mereu. Și, se știe, cui visează îi inmgurește ușa, cheia de la cămară-l fuge-n buzunarul risipitorului. Iar cîmpia mai înseamnă și multisingurătate — pe-o tavă de abur, susținută de doi stîlpi de fum, un cap de bou, un cap de miel, un cap de țaran — trinitatea zeilor ascunși sub brazda cu griu;

lipsește, după cum se vede, minzul și asta se va repercuta grav în istorie. Prăsila griului, a oil și a singurătății apasă pe anii și versurile lui Gheorghe Constantinescu adunate-n obsesia ireversibilei pierderi:

Într-o zi / Deschizînd dulapul / și văzîndu-mi / Hainele spînzurate / M-a cuprins frica. / Mi-am dat seama / Că eu, de fapt, / Mă aflam / În afara lor...

Ce împede e linia vieții fiecăruia către amurgul ei! Să fie bătrînețea Jегul Dumnezeilor Îndoieli? A cîrți înseamnă a nu-ți fi trăit timpul la dimensiunile convenite? Nu știu, pentru că n-am auzit om, pînă acum, care să nu-mi spună că altfel trebuia să trăiască. Eu cred totuși că o viață cheltuită fără sațiu nu înseamnă frivolitate, ci tinerețe energetică... Nea Gică are intuiția vieții sacralizînd sentimentul și mai puțin ideea. Și e drept așa, fiindcă mai întîi sintem puterea ochiului de a descoperi lumea, a degetelor de-a pipăi și abia mai tîrziu strania putere a conștiinței de a disloca, din zece puncte de vedere aparținînd, toate, aceleiași clipe, de a deosebi binele de rău. În definitiv, adevărul se confundă mai mult cu căutarea lui decît cu imaginea ce ne-am făurit-o despre el. Exaltații și în viață și în poezie, ca Gheorghe Constantinescu, sint totdeauna mai aproape de eșec, dar și de virtutea locuînd mereu în celula frumosului din fire. A găsi ce cauți e, adesea, o chestiune de timp: a te sili să înțelegi că n-ai găsit și nici nu se putea să găsești e darul înțeleptului. Mai ales că în școală nu se mai țîn lecții diamantine despre iubirea aproapeului. Lumea nu va triumfa însă de-a-ndoașele, și una din multiplele ei căi de salvare poate fi și poezia ca formă a durerii și a griului lumînd poala odăilor — griul din cîmpia Olteniței, a Călărașilor și a Brăilei, care vine spre sate înfrătit cu iarba cu fluturii, cu amintirile pămîntului, pe sub vîntul galben, pe sub stelele cît penpeni, pe sub nori...

Norii, / Urișe candelabre / Spînzurate sub bolta cerească / Norii, / Dans misterios / Fascinant / O perpetuă mișcare...

FĂNUȘ NEAGU ■

O sărbătoare pentru Pili

Am un coleg care, în fiecare dimineață, deschide ziarul direct la pagina unde sint anunțate decesurile. L-am întrebat de ce.

— Ca să văd dacă ne-a mai părăsit vreun confrate, mi-a răspuns el, sec. E bine să fii informat.

Cînd ia în mînă o revistă literară, caută înfrigurat rubrica „Prezențe românești”. Se caută pe sine, firește. Și nu se găsește niciodată.

— Ia te uită, strigă el, scribit, netalentatul de N.N. a fost tradus în Islanda. Asta-i culmea! Te pomenești că grafomanul aspiră la „Premiul Nobel”... După care aruncă revista și pleacă. Ziua respectivă e o zi ratată pentru el. Balzac spunea: „Talentul începe din clipa în care ești în stare să te bucuri sincer pentru succesul meritat al unui confrate”. Ce înțelegea titanul prozei franceze, supraomul care scria un roman într-o zi și-o noapte, prin talent? Generozitate față de confrăți, bucuria de a-i ști alături îmbogățind lumina Cetății cu o rază nouă de adevăr și frumusețe, solidaritatea și fraternitatea împătimitilor trudituri într-un spirit și înaltare omenească.

Cu cîteva săptămîni în urmă, marele nostru pictor Constantin Piliuță s-a întors după o călătorie de patru luni în Italia, unde a avut două mari expoziții la Roma. Bucuria vederii adunase în atelierul lui o parte din numeroșii săi prieteni: pictori, sculptori, scriitori, actori, chiar și un fotbalist. Mai întii am trăit cu toții cîteva clipe de tăcere și îngîndurare. De pe afișul uneia din expoziții ne privea ultimul autoportret al artistului. O jumătate de față întunecată, suav hașurată de fumul țigării care se înalță diafan spre nicăieri. Un ochi care privește undeva, spre o depărtare fără orizont. O

frunte cu trei linii ușor indoite, ca aripile unor păsări care pleacă sau care vin, repetînd fără odihnă ciclul mirific al existenței. Pe partea cealaltă a feței — doar o sprinceană deasă și întunecată ca o pădure acoperită de amurg; dedesubt, o întindere albă și neprihănită, zona inefabilă a gîndului ce nu se spune, intimitatea niciodată cunoscută a artistului, cu speranțele și disperările sale fără sfîrșit. Apoi, cineva a întrerupt tăcerea și a întrebat (în glumă, firește):

— Costache, ce ne-ai adus?

Piliuță a scos la iveală o imensă sacoșă de plastic, dol-dora cu ziare și reviste.

— Asta e singurul bagaj cu care m-am întors, ne-a răspuns el, răsturnînd totul pe o masă.

Erau acolo gîndurile scrise de cronicarii italieni și de alte personalități de primă mînă despre arta compatriotului nostru. Un admirator îi făcuse acest dar înainte de plecare. Costache nu apucase încă să le citească, le-am răsfoit împreună, descifrînd sensurile cu aproximație. „Piliuță e un sicuro poeta dell'immaginazione, che traduce in una visione tutta sua la memoria...” „Piliuță e considerato uno fra i maggiori rappresentanti dell'arte romana contemporanea” („L'Oscop”), „Piliuță e tra i primi artisti romeni che ha esposto le sue opere in gran parte del mondo” („Balcânica”). „Un linguaggio particolare che sintetizza, in pochi tratti, tutta la poetica dell'artista fatta di misurate modulazioni atmosferiche che vanno dal bianco al grigio” („Il Poliedro”). Numeroase alte articole elogioase găsim în marile cotidiane „L'Unità”, „Il Popolo”, „Paese sera”, „Avanti!”, în „Il Giornale d'Italia” și altele. Nu s-au spus, apoi, cuvinte mari, fiecare dintre noi sărbătorînd izbînda prietenului în sine sa, cu decență și delicatețe. Dar eram cu toții profund emoționați. Autorul celor mai frumoase flori din pictura românească de după Tonizza ni se arăta același pe care îl știam dintotdeauna: nu ne-a vorbit nici un cuvînt despre el. Ne-a vorbit despre drumurile artei noastre în lume, despre nevoia ca aceasta să fie mai bine cunoscută și răspîndită, despre șansa ei în universalitate.

O șansă pe care culoarea lui — suavă, pură, încercată de o poezie melancolică — o servește cu strălucire și credință de aproape treizeci de ani.

ION BAIȘU

CRITICA

Lectura la pas

Oarecum curioasă este apariția simultană a două studii despre Emil Botta, poetul și actorul cu biografie intrucitivă nervaliană, posedat de himeră și obsedat, ca și Kierkegaard, de jocul polinimiei. Curios nu este interesul arătat scriitorului, altfel bine primit de către critică atît la momentul debutului, cît și în clipa revenirii lui după o lungă tăcere deliberată. Emil Botta n-a fost nici o clipă un nedreptățit (să ne amintim elogiile lui Eugen Ionescu și ale lui Arghezi, la început, ori comentariile lui Nicolae Manolescu, Mircea Iorgulescu, Crohmăniceanu, Griguru și Eugen Simion, în zilele noastre), așadar apariția a două studii deodată nu are semnificația unui act recuperator. Mai degrabă e la mijloc tentația unei noi lecturi, care a stimulat interesul critic și care a dus la o reafirmare a valorii, incontestabile, în gesturi mai concludente: un eseu al lui Radu Călin-Cristea (**Emil Botta. Despre frontierele inocenței**) și o monografie a Doinei Uricariu (**Apocrif despre Emil Botta**). Cu aceste două cărți, posteritatea critică a celui care a scris **Întunecatul April** a intrat pe un drum spectaculos.

Apocrif despre Emil Botta („Cartea Românească”, 1984) este cea mai completă cercetare a operei scriitorului și e probabil că va rămîne multă vreme o etalon. Deopotrivă eseu și studiu istoric-literar, analiză ontologică și studiu al variantelor (în linia, promovată la noi, de Marian Papahagi), cartea Doinei Uricariu ajunge să plătească adesea tribut propriilor virtuți: prețiozitate și impresie de epatare din pricina analogiilor excesive, monotonic din cauza detaliilor stufoase, diluare analitică datorită comentariului perifrastic. Autoarea înaintează încet cu observațiile, pînă întoarce pagina trece timp. Minuția pune mereu piedică inteligenței. Textul e urmărit îndeaproape, la pas, cu o scrupulozitate iritantă. Acestea fiind punctele vulnerabile ale monografiei, ce vin dintr-un orgoliu al completitudinii și din ambiția exemplarității, nu se poate trece cu vederea peste valoarea propriu-zisă a interpretării, care constă în dezvăluirea unei noi perspective de abordare a operei lui Emil Botta. Fie că e vorba de publicistica, eseurile, proza ori poezia acestui scriitor, autoarea monografiei caută mereu unghiul comun al ideții, imaginea unificatoare a operei, prin desfolierea, bruscarea și jupuirea textului. Evlavie și prosternarea critică sint refuzate orgolios, fără infatuare însă. Tehnica este cea a ecorșului: „In fond înțelegerea lecturii ca ecorș, ca apocrif și ca interpolare (orice text critic reliefează autenticitatea operei prin nenumărate interpolări în textul autentic), realizează statutul actului critic de text contestator și contestabil. El este însă ca orice apocrif manifestare a unei credințe încă necanonizate, un fals credo ce-ar putea fi declarat autentic în măsura în care lectura se canonizează și lecția de anatomie se învață”. Acest fel de a citi nu e fără legătură cu însăși fizionomia textului analizat, în maruntaiele cărui se poate desluși o acerbă înfruntare a normelor existenței, a canoanelor ei mistificatoare. Actul critic și opera asupra căreia acesta se exercită se determină reciproc, într-o simbioză fascinantă, precum coralul și melcul Pagurus.

Interpretarea coboară din exis-

tențialism, mai cu seamă din Kierkegaard. Doina Uricariu găsește chiar frapante similitudini între felul de a gîndi al scriitorului român și cel al filosofului danez, ce ar consta în pasiunea comună pentru pseudonimie și în afirmarea conjuncției între melancolie și frivolitate, acestea din urmă, stări extreme care, sub diferite forme, figurează un traiect existențial deopotrivă tragic și spectaculos. În totul, măștile, „carnavalul de euri”, polimorfismul atitudinilor ar fi o recuperare a autenticității ființei („relevarea autenticului și naturii umane”), dar și un fel de a fi în lume, ceea ce, pe urmele lui Heidegger, poate însemna îndeterminare, zbatere întru ființă, căutare a identității. O formă de ilustrare a acestei tentative este, după părerea Doinei Uricariu, carnavalul (studiat amănunțit în poezie), adesea amplificat pînă la dimensiunile „colocviului cosmic”, întrucît semnificația carnavalului nu este alta decît restaurarea „omului real” (Balwin). Corectă în idee, analogia aceasta lasă totuși loc pentru unele îndoieli. Cred că spectacolul poetic bottian este rareori „obiectiv”, fiind mai degrabă o proiectie lirică bine regizată. Simultaneitatea eurilor cu greu poate fi ignorată. O părere.

Subtextul interpretării Doinei Uricariu e, întii de toate, polemic și vrea să fie o negare critică a opiniei încetățenite (devenite clișeu) despre teatralitatea poeziei lui Emil Botta. Prin pertinente observații, indiscutabil profunde, prin rigoarea demonstrației, competente și convingătoare, și prin nouitatea căii de analiză, **Apocrif despre Emil Botta** ne oferă o imagine evident schimbată despre scriitorul în cauză. Inteligența critică are suficientă forță persuasivă. Tocmai de aceea, mi s-a părut de prisos patetismul din unele capitole, care e un fel de a vorbi peste umăr. Altfel, monografia Doinei Uricariu este un reper în jurul căruia toți exegeții care se vor ocupa de Emil Botta vor trebui să se învîrtească, indiferent de vînatăile care le vor da tircoale.

RADU G. ŢEPOSU

Un debut de excepție

O pînă acum doar modestă (deși penetrantă) ziaristă a unui organ județean de presă din Banat,

HORIA PĂTRAȘCU

● **Propunere.** În orașul Ploiești, pe strada Buciumului, nr. 1, aproape de leșirea spre Vălenii de Munte, se află casa în care s-a născut poetul Nichita Stănescu, scriitorul de a cărui operă se leagă destinul poeziei române contemporane din ultimul pătrar de veac. În această casă, construită temeinic și cu evident gust de către tatăl poetului, Christea M. Stănescu, mai locuiesc azi mama scriitorului, Tatiana, și sora sa cea mai mică, Cristina. Împrejmuită de o curte largă, reconfortantă, „cu reci gutui”, cum zice chiar Nichita Stănescu, casa a rămas unul din locurile de suflet ale poetului dispărut la 13 decembrie 1983. Cum locuința în care a copilărit Nichita Stănescu este singura care ar putea stinge amintirile acestui destin de excepție pentru literatura noastră, aici găsindu-se încă multe din lucrurile care i-au aparținut, nimic mai firesc ar fi ca această casă cu totul plăcută să devină una memo-

rială, care să perpetueze în timp amintirea scriitorului. În acest fel, s-ar putea stringe aici și alte lucruri de care se leagă copilăria și adolescența poetului, precum planul, aflat la ruđe, în urma naționalizării, ori altele pe care le deține sora sa din București, Mariana Stănescu. Rudele lui Nichita Stănescu, în primul rînd mama și sora care locuiesc încă pe strada Buciumului, sint, evident, de acord ca să transforme casa într-una memorială, găsind în acest gest una din cele mai puternice dovezi de prețuire. Mai rămîne doar ca propunerea, făcută deja de revista **România pitorească**, să devină realitate și nu mică ar fi bucuria iubitorilor de poezie ca într-una din zile să poată zări pe fațada caset din strada Buciumului nr. 1 o placă pe care să scrie **Casa memorială Nichita Stănescu**. Autorul atîtor volume de poezie, laureat al premiului „Herder” și al „Cununii de aur”, merită această recunoștință.

PROGRAMUL CENACLULUI FLĂCĂRA

Vineri, 23 martie 1984 — Brad (Gura Barza), Casa de cultură, ora 18 și de aici încep riscurile pe care, din dragoste pentru spectatori noștri, ni le asumăm.

Organizatorii de la Petroșani ne-au precizat că le este total imposibil să se gîndească la unul, două sau trei spectacole în sală, atît de mare e numărul de cereri. De aceea, ne-au solicitat organizarea manifestării Cenaclului Flacăra de la Petroșani în aer liber, după cum urmează:

Simbătă, 24 martie 1984 — Petroșani, stadionul „Jiul”, ora 14. De asemenea, în județul Sibiu organizatorii locali ne-au rugat, avînd în vedere numărul mare de cereri, să susținem spectacolul de la Sibiu în aer liber. Deci:

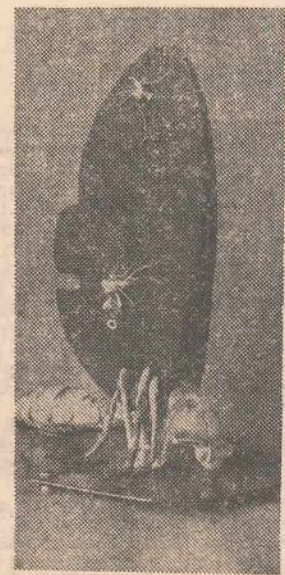
Duminică, 25 martie, 1984 — Sibiu, stadionul „Șoimii”, ora 14. Dacă timpul va fi contrar oricărei voințe omenești, vom desfășura la Sibiu 4 spectacole la Casa de cultură a sindicatelor.

Dar iată programul:

Marti, 27 martie 1984 — Medias, Casa de cultură, ora 18.
Miercuri, 28 martie 1984 — Cîsnădie, Casa de cultură, ora 18.
Joi, 29 martie 1984 — Rm. Vilcea, Sala Sporturilor, ora 18.
Vineri, 30 martie 1984 — Rm. Vilcea, Sala Sporturilor, ora 18.
Răspunzînd solicitărilor tinerilor din Gorj, ne-am adresat autorităților locale, dar ni s-a comunicat că în organizarea spectacolului sint probleme cu energia electrică. Ne pare rău, trecem mai departe.
De asemenea, intenționăm pentru următoarele zile să susținem manifestări ale Cenaclului Flacăra după următorul program:
Simbătă, 31 martie 1984 — Craiova, Sala Sporturilor, ora 18.
Luni, 2 aprilie 1984 — Pitești, Sala Sporturilor, ora 18.
Marti, 3 aprilie 1984 — Tirgoviște, Sala Sporturilor, ora 18.
După excelentele spectacole de pe stadionul Republicii din toamnă, abia așteptăm să ne reîntîlim cu publicul bucureștean, dar ni s-a comunicat de către cei în drept că în 31 martie Sala polivalentă este ocupată. Cenaclul Flacăra propune totuși un spectacol la București pe 7 aprilie 1984, la ora 18, la Sala Polivalentă.

CAP LIMPEDE

● **Traduceri.** O pasionantă antologie de proză fantastică americană, în două volume (**Himera și Ochii panterei**), a ieșit nu de multă vreme la Editura Minerva. Autoarea antologiei și traducerii este Maria-Ana Tupan care semnează și o competentă prefață despre dialectica fantasticului, în cel mai curat spirit critic. Bine întocmită, cu note și scurte schițe bio-bibliografice, antologia nu este doar un prilej de lectură pentru pasionații genului, ci și un util instrument de lucru pentru exegeți. Nathaniel Hawthorne, Edgar Allan Poe, Fitz-James O'Brien, Herman Melville, Henry James, Howard Phillips Lovecraft sint cîteva din autorii ale căror cărți de vizită nu mai necesită comentarii. ● Un alt gen de succes care și-a sporit bibliografia este romanul

polițist. Sanda Baciu traduce din suedeză **Natură**

moartă pentru flășnetă mecanică de Jan Martenson, roman cu suspans, enigme, tensiune și tot ceea ce trebuie să aibă un polițier. În traducerea Sandei Baciu, cartea scriitorului suedez are a lertete, cursivitate și, nu în ultimul rînd, expresivitate. O reușită care anunță un competent traducător din literatura nordică. (Radu G. Ţeosu)

● **Filmul pe platformele industriale.** O veche și, ca să zicem așa, cunoscută „specialistă” în metode și tehnici eficiente de difuzare a filmului este întreprinderea cinematografică Vrancea (director: Alecu Gavrilesco), deținătoare de prestigioase recunoașteri în branșă. Cea mai nouă inițiativă a întreprinderii focșănene, fruct al unor cercetări socio-culturale atente, a dus, aflăm, la

Dimensiunea românească a sensibilității estetice

Nu demult, Editura Academiei R.S.R. a scos de sub teascurile sale volumul **Sensibilitatea estetică românească** a cunoscutului cercetător în domeniul esteticii, Grigore Smeu. Conștient de importanța temei, dar și de dificultățile pe care le are de trecut, autorul nu pornește de la un concept fix al sensibilității estetice românești, ci de la un unel în devenire. El își definește calea astfel: „cea a analizei unui proces de constituire și afirmare a sensibilității estetice a poporului nostru, prin una din structurile sale personalizante, cu un relief deosebit de nuanțat.” (p. 9). Cele șase capitole ale cărții ne poartă spre miezul demonstrației specificului sensibilității românești în domeniul esteticului. Iată-le: I. Morfologia seducției estetice; II. Atracția naturii — proliferare a nuanțelor; III. Seducția începutului și a deschiderii; IV. Lumea ca spectacol; V. Proiecția mitologică; VI. Modificări contemporane în structura seducției estetice. În legătură cu dinamica valorilor, autorul observă: „Creația culturală, cu valorile-i esențiale, e totdeauna o oglindă fidelă, în care un popor poate privi propriul profil spiritual. E vorba însă de o astfel de oglindă ale cărei ape vibrează neconținut, solicitând privirea celui ce-și află acolo profilul nu numai în sens pur contemplativ, ci și dinamic, formativ, corectându-și imaginea dacă e nevoie”. (ibidem, p. 10) Noțiunea de **seducție estetică** este caracterizată de autor ca „acea intruchipare particulară a sensibilității estetice, în perspectiva căreia nucleul atracției irezistibile îl constituie caracterul insinuant al percepției reverberațiilor asociativ-sincretice între senzorial, afectiv și rațional.” (ibidem, p. 38). Precizăm că autorul respinge încercările de absolutizare a seducției estetice. Una din ipostazele cele mai pline de relief ale sensibilității românești o constituie, după autor, atracția irezistibilă spre natură. Pornind de la afirmația lui Ath. Joja, care considera „caracteristică pentru psihologia românului apolinizarea fondului dionisiac, disciplina și inflexiunea patosului violent la exigențele formei și măsurii” autorul conchide că ne aflăm în fața atracției apolinice „structurată ca atare nu în sensul unui capriciu pur subiectiv, ci modelată istoric de contactul static al poporului cu configurația obiectivă a unei naturi generoase, lipsită de apa moartă a monotoniei, dar și de excesul dionisiac, de acele dinamici demonice, rebarbative ale reliefului, care mai degrabă inhibă sensibilitatea decît o atrag.” (ibidem, p. 61). Două caracteristici ale seducției estetice a naturii desprind de autor: 1. seducția în limitele umanului controlabil de către resursele conștiinței; 2. seducția globalității, a armoniilor integra-toare. Creațiile majore probează ipotezele autorului. În legătură cu modificările contemporane în structura seducției estetice, se subliniază că: „unele dintre aceste modificări — dezvoltarea seducției raționalului, de pildă — constituie, din capul locului un factor de re-

generare și de vigoare spirituală. Apoi că modificările... declanșate de un timp istoric relativ recent, nu anihilează integral ceea ce s-a stratificat milenar ca specificitate a spiritualității poporului.” (ibidem, p. 143). Sensibilitatea estetică specifică este numai o parte, numai o față a dialecticii spiritualității românești, a ireducibilității ei, a capacității ei de a se automodela. Volumul se înscrie ca o contribuție de referință la analiza dimensiunii românești a sensibilității estetice. În esență, la analiza unei laturi constitutive a spiritualității românești în contextul spiritualității universale.

ION STROIE ■

În plină formare

Temerară și binevenită ni se pare a fi expoziția tinărului sculptor **Doru Drăgușin**, găzduită de Galeria Galateea, expoziție în care sint date la iveală câteva din căutările sale din ultimii doi ani, timp în care sculptorul, beneficiind de bursa Aman, a lucrat, după cum se vede, intens, febril și inspirat, urmărind cu tenacitate intruparea în piatră, cu precădere în marmură, imaginea, în multiple ipostaze, a corpului uman. Lă se adaugă acestor distincte forme, interpretate pînă-n zona abia perceptibilă a abstractului, câteva piese în care sculptorul se arată a fi preocupat de jocul geometric al luminii captate-n interiorul marmurei prin prelucrarea suprafețelor în tehnica basoreliefului. Totodată, ca să punem punct acestui suocint inventar tematic, alie câteva lucrări au o pronunțată alură arheologică, sugerind un capitelu de coloană sau un inscripș bazar, mai mult un fel de ornament abia incizat sau ros de timp, pe o piatră parcă ruptă dintr-un edificiu antic. Așadar, o lume în care definiții sint pe de o parte instaurarea unor simboluri-forme care, ca niște peceți, să-l reprezinte și să-l individualizeze pe acest tinăr sculptor aflat încă în căutarea unui limbaj propriu, și, pe de altă parte, evidențierea meșteșugului în sine pe care-l define, la ora actuală, Doru Drăgușin. În legătură cu acest meșteșug, n-ar fi poate lipsit de interes să amintim că, student fiind, Doru Drăgușin a avut curajul de a „reconstitui”, după o minuțioasă documentare, o prețioasă lucrare pe care autorul ei, Gheorghe Anghel, a distrus-o. Este vorba de o malestuoasă statuie reprezentându-l pe Luchian. Acum trei ani, subscriind opiniei celor ce-au văzut-o expusă, că „o posibilă reconstituire a unei capodopere”, am militat pentru definirea acestui monument, aflat încă în ghips, care ar putea impodobi, cu o tulburătoare frumusețe, aidoma Lucașului din fața Ate-neului, un anume parc al Bucureștiului. Meșteșugul învățat atunci, urmînd lecția unuia din cei mai mari sculptori români, se străvede limpede acum în expoziția despre care vorbim. Și dacă lumea de gânduri, universul propriu-zis al tinărului sculptor, este încă în plină formare, semnele sale putînd fi, de-acum încolo, cele de față sau putînd evolua în cu totul și cu totul alte direcții, în ceea ce privește „meseria” etalată de sculptor, ea se arată a fi pe un drum ferm, cu reușite ce atrag atenția și impun.

VICTOR NIȚA ■

O foarte bună comedie cinematografică

O foarte reușită comedie, dar cu un final cel puțin bizar. „Un tinăr și frumuseț ziarist (Emil Hossu), un incoruptibil om de presă — stopat însă de fricosul său redactor șef — pornește, deși cam imprecis argumentat, într-o anchetă pe cont propriu urmărind demascarea unei bande de ilicți; vom înțelege abia în final că a fost secundat de miliția economică (nu v-am povestit filmul, ci schema!). Firește, ilicții vor fi demascați. Firește, justiția va fi necruțătoare. Firește, dreptatea învinge, așadar cei doi „pozitivi”, ziaristul și năbădăioasa sa logodnică, se vor căsători: flori, pupic, final... Bun. Printre ilicții prinși însă în cele din urmă în capcană (mai exact, și din păcate, ei se prind parcă singuri, cu o naivitate și candoare incredibile pentru niște oameni versați!), unul — aristocratul, magistrat interpretat de Gheorghe Dinică — se sinucide. Ei bine, mă tem că din acest moment — deși nu mai sint decît câteva minute pînă la terminarea proiecției — filmul iese din marea sa comică (poate că **tragico-comică** ar fi termenul cel mai potrivit), devenind, surprinzător, bizar, repet, o lecție de morală ostentativ enunțată și de un pueril și de neînțeles didacticism! Retineți „aria” acuzatoare a ziaristului din finalul petrecerii și cred că imi veți da dreptate. „Nu sint în deplină cunoștință de cauză, dar am simțit că Titus Popovici și-a construit scenariul pornind de la un fapt real: cazul Ștefănescu. Caz deosebit de grav, comentat la timpul său de presa noastră și implicînd responsabilități surprinzătoare. Trei sferturi din filmul „SECRETUL LUI BACHUS” urmărește — analizînd la rece — destinul acestui straniu personaj care a dat mult de gîndit nu numai justiției, ci și medicilor psihiatri. Ștefan Mihăilescu Brăila recompune magistrat acest posibil escroc, iar regizorul Geo Saizescu, inteligent, i-a dat actorului „mină liberă” (retineți) v-a rog măcar două scene ale acestei uluitoare interpretări: cea în care Brăila își mărturisește dragostea față de bondoaca sa fiică — foarte bună în rol **Carmen Zecheru!** — sau momentul comenzii pentru repararea liftului). Fauna detractorilor este analizată cu tăișul bisturiului, un bisturiu acid, sintem în zona comediei, nu? — dincolo de unele facilități acordate gustului public (și care uneori nu „fac rău” într-o comedie!), seriozitatea este tonul în care, paradoxal, se impune această comedie. Și e foarte bine! Nu mai e bine însă cînd, în final — parcă printr-o lipitură, printr-o decizie absconsă a autorilor — „drama” acestei comedii devine o „comedie” a dramei: lingă un cadavru, fie el și al unui sinucigaș, discursul lozincard devine grotesc. Și e păcat, pentru că, dincolo de asta, „SECRETUL LUI BACHUS” este, incontestabil, una dintre cele mai bune comedii românești.

HORIA PATRAȘCU ■

Argument

Teatrul fără cortină

Spectacolul e dirijat de Miriam Răducanu care a mai experimentat pe scenele Bucureștilor acest gen de reprezentare liberă, deschisă tuturor formulelor de exprimare în primul rînd vizuală, plastică. Dar aruncă în arenă balerini, oameni obișnuți cu dantările coregrafice și, uneori, artificiali. De data aceasta experimentul are un caracter șocant pentru că renunță la trupa de balet și pune actorii să se exprime total în fața publicului, îi dezleagă de sechelele rigide ale vechilor modalități, convenționale de manifestare în scenă, îi eliberează de prejudecăți privind genul lor, stilul lor deja format, arhetipal, și-i pune să construiască un spectacol ca o sculptură cinetică, adică în continuă mișcare și transfigurare. Folosim prilejul fericit oferit de Teatrul Bulandra prin acest spectacol pentru a ridica o problemă specifică teatrului contemporan și anume aceea a manifestării prin experiment. Cele mai multe teatre bucureștene, precum și unele din provincie, și-au creat săli studio destinate de la început spectacolelor cu caracter de prospectare, de tatonare a unor modalități de teatru, de exprimare pe scenă într-un cadru mai mult sau mai puțin intim dar în orice caz cu sens premeditat și avertizat experimental. Teatrul Bulandra, prin Sala Studio de la Grădina Icoanei, sală gîndită, proiectată și chiar lucrată de Liviu Ciulei, și-a pierdut uneori, de-a lungul timpului, de exprimare experimental și a devenit o sală obișnuită precum cea din Schitu Măgureanu unde se pun în scenă spectacolele din repertoriul obișnuit, ca să zicem așa: „în dulcele stil clasic”. De cîva timp Teatrul Bulandra repune în circulație sala sa studio ca sală destinată experimentului teatral, lucru confirmat și de **Tartuffe** și **Cabala bigotilor** și de spectacolul **De Occisio Gregorii** dar mai ales de această **O lume pe scenă** unde actorii pe care îi cunoaștem în alte ipostaze, rutinați uneori într-un anume gen de roluri și cu anume tipar, se desfășoară acclerat, în limitele unui singur spectacol, ca într-o întreagă viață pe scenă. Experimentul, așa cum îl concepe Miriam Răducanu, este o lecție de teatru. Seamănă cu o lecție de mișcare scenică de la un institut de teatru. Trădează trucerile de laborator teatral pe care spectatorii nu sint obișnuți să le vadă și antrenează publicul la o atitudine activă. Îl pune adică în intenția de a se urca pe scenă și a completa ansamblul de actori. De aceea, un astfel de spectacol poate fi considerat ca un spectacol deschis. Deschis este și din alte puncte de vedere pentru că poate fi îmbogățit și transformat pe parcurs. Revenind însă la nevoia de experiment care se resimte acut în ultima vreme în teatrul nostru, ne gîndim că trebuie să repunem în drepturile lor sălile studio sau sălile atelier ale teatrelor, pentru a reanima, a reimprospăta formulele de exprimare actoricească, regizorală și scenografică. Trăim un moment dificil, neconvingător la nivelul exprimării spectacolului față de alte perioade, în care teatrul trăia mai ales prin ineditul și fosforescența ideilor regizorale. E adevărat că marii regizori de teatru din generația matură s-au îndepărtat treptat de scenele noastre și lucrează mai mult pe alte meridiane, dar au rămas în teatre elevii lor, dintre care unii demni continuatori ai unei tradiții fericite în ce privește direcția de scenă. Or, rolul studiourilor, al sălilor atelier tocmai acesta trebuie să fie: să ofere tinerilor oameni de teatru prilejul de a experimenta, de a da friu liber imaginației, de a se exprima pe sine într-o tulburătoare varietate de stiluri, dezleagată de inhibiții birocratice și de cenzuri exagerate. În felul acesta sălile studio ale teatrelor pot lansa noi valori și pot deschide noi orizonturi, noi perspective, pot atrage atenția asupra unor noi puncte de vedere privind actul teatral. Pretextul acestei intervenții, acestui argument, ni l-a oferit de această dată spectacolul **O lume pe scenă** în care actorii precum Gina Patrîchi, Victor Rebengiu, Mariana Mihuț, Constantin Brînzea, Mirela Gorea, Michaela Caracaș, Michaela Găgiu atrag atenția asupra impresiionantei lor disponibilități, asupra extraordinarei lor mobilități și modalități de exprimare artistică. Exercițiul lor de dans, ritm, mișcare scenică, panto nimă, poezie, lumină și culoare reprezintă un antrenament subtil, care atinge imponderabilul în cele mai multe momente ale spectacolului, un antrenament pentru viitorul carierei lor în spațiul teatrului. Astfel, **O lume pe scenă** relansează un om de teatru care gîndește original reprezentarea și actorul, care știe să extragă și să pună în valoare cu sensibilitate și profundă încărcătură de sensuri, gestul uman prin actul teatral. Acest om de teatru se numește Miriam Răducanu. În același timp, ansamblul de actori care lucrează sub îndrumarea sa își poate șlefui propriile calități, demonstrînd publicului că dincolo de convenție în teatru operează o relație mai directă și mai caldă cu sala, că actul teatral reprezintă o redescoperire continuă a celor mai expresive mijloace de comunicare racordate la exigențele lumii moderne. Spectacolul merită, deci, văzut și din perspectiva faptului că repune în drepturile sale experimentul în arta scenei.

ADRIAN DOHOTARU ■

Încă se mai poate salva Casa Urecheștilor

Ideea, demnă de salutat, a mutării centrului de greutate al muncii cu filmul în cluburi muncitorești. Este vorba de amenajarea, deocamdată cu titlu experimental, a unor microcinematografe (de fapt, niște unități-pilot, de încercare a „ideii”) în incintele întreprinderii de scule și elemente hidraulice, întreprinderii de confecții, Trustului de construcții-montaj, Fabricii de vase emailate. Întreprinderii de lină pieptănată, toate din Focșani. Programele cinematografice se anunță complexe, antrenînd, pe lingă proiectarea de filme, simpoziioane cu participarea unor specialiști, dezbateri cultural-artistice etc. (I.P.).

Pe profesorul Vasile Aioanei l-am cunoscut în tren. Și, fiindcă la acea oră matinală la Ceplenița nu mă aștepta nimeni, profesorul s-a oferit să-mi fie ghid. Cu ajutorul lui am ajuns la așa-numita casă a Urecheștilor...

Pe scurt, datele se prezintă astfel: în a doua jumătate a domniei sale, Alexandru Lăpușeanu dăruiește Săliștea Cepleniței, cum este cunoscută zona, lui Nestor Ureche. Documentele arată că încă din anul 1565 casa era terminată. O casă mare, cu etaj, cu multe încăperi, cu ziduri groase, cu balcoane și terasă, cu un parc imens și ziduri mari de piatră ce înconjurau întregul domeniu. Desigur, prin veacuri, Casa Urecheștilor — cum a fost denumită — a avut și alți proprietari ajungînd chiar și în custodia mănăstirii Sucevița. Important este însă să vedem ce s-a întîmplat în zilele noastre cu domeniul Urecheștilor. Casa, o bijuterie arhitectonică — considerată una din cele mai vechi clădiri păstrate în Moldova — cu un stil specific locului, a fost folosită o vreme ca școală. Dar asta pînă în anul 1972 cînd s-a construit un nou local de școală ceva mai jos, către inima comunei. De atunci, din clipa în care în Casa Urecheștilor nu s-a mai auzit zgomotul clopotelului vestitor de învățatură, construcția a început să se topească precum

o luminare în vîzului tuturor. Doar la etaj a mai funcționat pînă acum câteva luni biblioteca comunală. Dar parterului nu i s-a mai găsit mult timp nici un rost. A-poi, niște „oameni cu multe idei” s-au gîndit să-i dea totuși o folosință. Un timp parterul a fost depozit. C.A.P.-ul din localitate transformase totul într-un fel de siloz. Asta pînă cînd cooperativa de consum din localitate a venit cu o altă idee: aceea de a face la parter o ciupercărie. S-au făcut câteva rafturi și a început să se aducă pămînt și bălegar. În ciuda tuturor eforturilor nu s-a recoltat, după spusele martorilor, nici un kilogram de ciuperci.

La dispensarul medical, vecin cu clădirea Urecheștilor, unde am intrat preț de câteva minute pentru a ne încălzi, am întîlnit pe doctorița Florentina Popescu și pe sora medicală Elena Uglea. Aceasta din urmă este de loc din Ceplenița și își amintește cu nostalgie de tinerețe: „Periodic în această clădire se organizau pentru tineri baluri. Baluri și spectacole care își aveau fama lor: foarte mulți tineri din împrejurimi veneau pînă aici. De asemenea în jurul casei era un parc de o rară frumusețe, cu bănci și statui. Și ca un făcut, imi amintesc — eram de serviciu — într-o zi de vineri, în 20 ianuarie a acestui an, Casa Urecheștilor a luat

foc. Acolo unde era biblioteca. Și a ars leneș, întregul etaj, pînă înspre ziuă cînd au venit oamenii — cu mic și mare — și pompierii de au oprit flăcările.

În momentul de față Casa Urecheștilor arată ca o epavă. Oamenii locului, se vad urmele, au luat ceea ce le era de folosință. Și piatră de la ziduri și timpliciaria care a mai scăpat de flăcări și tablă și chiar siguranțele de la tablourile electrice. De cărți, se pare, nu prea s-a atins nimeni. Volumele scăpate de foc zac prin stratul de zăpadă...

Secretarul adjunct cu problemele de propagandă și cultură al comitetului comunal de partid se numește Virgil Pintilie. Este un om al locului, un tinăr des-toinic și inimos. Pe lingă faptul că pe aici a copilărit și lucrarea de diplomă i-a fost legată de Casa Urecheștilor. Dar toate acestea nu sint suficiente pentru a salva clădirea. Nu drumurile pe la județ pot clarifica situația. Ci, credem noi, în primul rînd munca și efortul celor din Ceplenița. Fiindcă, se știe; cînd ai o bijuterie în mîna ta nu chemi vecinii să o lustruiească. Așa că, fără să mai lungim vorba, localnicii, așa cum s-au lăudat atîta timp cu frumoasa Casă a Urecheștilor, trebuie să fie primii care să dea clădirii o mîna de ajutor. Fiindcă ei au mostenit-o și, se înțelege, au datoria s-o transmită urmașilor.

SORIN POSTOLACHE ■

Președintele Nicolae Ceaușescu ne reaminteste un adevăr din care s-a născut lumea „Nu poate fi nimic mai de preț pentru o femeie de

● Un om cu clopul pe sprinceană mingie muntele cu privirea ● Mobilul unei extraordinare natalități: co

Ieudul e un sat pe Valea Mării. Cu un capăt stă proptit în acest riu cu nume de fată, cu celălalt atinge poalele unui munte. Și e atât de lung, încât îți pare un pod care duce la cer. Alt riu, mai mic, tot Ieud se cheamă, a săpat albie în lungul așezării și își susură nemurirea. Alături e Bogdan, vatra din care a plecat voievodul cu același nume, să descălece în Moldova lui Dragoș. Tot la Ieud s-a descoperit și celebrul manuscris sau codice cum i se mai spune, document care, alături de Scrisoarea lui Neașu, atestă vechimea scrierii românești, dar care continuă să nască dispute în legătură cu vechimea lui. Numai și din aceste motive putem deduce că Ieudul e o lume străveche. De cînd? Poate din preistorie, din vremea pelasgilor hyperborei? Un cercetător susține că satul a împrumutat numele de la riul care durează alături: Ieud însemnând, în indoeuropeană, apă neliniștită.

Dar faptul care m-a încărcat de emoție la Ieud a fost și rămîne dragostea (cultul așa putea spune) ieudenilor pentru prunci, pentru coconi. La primăria Ieudului există o evidență a mamelor care primesc ajutoare pentru faptul că au născut, cresc și îngrijesc mulți copii. Am consultat această listă cu ajutorul profesoarei Anuța David. Sînt aici 186 mame, unele născînd și îngrijind pînă la 16 copii. Douăsprezece mame primesc cîte 500 lei lunar pentru că au peste zece copii sub 18 ani. Alte cincizeci și două de mame primesc cîte 350 lei, pentru că au între opt și zece copii. Urmează alte 121 de mame, în majoritate tinere, care primesc cîte 200 lei, pentru că au născut și îngrijesc între cinci și șapte copii sub 18 ani.

Las cifrele deoparte și mă întreb: care e mobilul acestei extraordinare natalități? Teoreticienii sau alți specialiști în materie susțin că natalitatea e crescută acolo unde există subdezvoltare. La Ieud, nu pledez pro domo, nu poate fi vorba de așa ceva. Oamenii care au mulți copii au și multe animale, au terenuri întinse, pășuni pe munți, stupi și cîte altele. Iată doar un exemplu: discut, sus, la strungă, cu soții Ioana și Grigore Chindriș Bocriță. Bărbatul are 54 ani, femeia 48. Au 13 copii în viață, cel mic are trei ani, cel mare, o fată, pe nume Ioana, are 30 de ani, e căsătorită și, la rîndul ei, are și dînsa cinci copii. Cei 13 frați și surori, m-a interesat lucrul acesta, poartă următoarele nume: Ioana, Anuța, Măreuța, Gase, Pălagă, Heana, Ierînă, Parasca, Maria, Gavrilă, Grigore, Ion, Vasile. Pe cel de-al 13-lea copil Ioana Chindriș l-a născut cînd avea 46 ani. Atunci avea însă și tensiunea mărită, așa i-a zis doctorul, și i-a recomandat, ne mărturiseste rîzînd, că „e pericol”. N-am luat în deridare sfatul medicului de a renunța la sarcină, dar eu mi-am luat înima în dînti și am născut: pe Vasilică, uite ăla de colo. De atunci, de la ultima naștere n-am mai știut ce e tensiunea.

— Cu ce creșteți atîția copii? îl întreb pe Chindriș.

— Omul învîrte o secură în mînă, așa par să s-ar juca, își lasă clopul puțin pe sprinceană dreaptă și mă privește bănuitor. Mă tem dacă n-am fost cumva prea direct, poate chiar lipsit de tact cu Chindriș, acest tată mîndru a 13 copii.

— Apăi, zice el cu un aer superior, avem cu ce-i hrăni și îmbrăca. Sănătoși sînt, munca le place atît cît place copiilor, dar pe măsură ce cresc îi cunosc tot mai bine rostul și se luptă cu ea precum cu urcatul muntelui ăsta.

„Avem cu ce” înseamnă, mai dîncolo de vorba strînsă a lui Chindriș, peste 150 de oi cu micul alături, cîteva porci care se plictisesc prin jurul stîni, cîteva vite mari, păsări, casă mare, în care să încapă toți pruncii și chiar nepoții, hectare de pășuni și fineturi, altele. Nu facem noi acum inventarul averii familiei lui Chindriș, om muncitor și statornic în cinstea lui, care contractează sute de kilograme

de carne, brînză și lînă cu statul, dar averea lui e și averea acestor copii care, cu mic cu mare, muncesc umăr la umăr alături de părinții lor și de cei mari. Cultul muncii este deviza sub care ei cresc și muncesc, izvorul bucuriilor lor de copii și de părinți.

Teoreticienii de ici de colo, mai spun, ne întorcem din nou la ei, că natalitatea este crescută acolo unde oamenii sînt su-

constatat, limba română foarte bine.

Unde sînt mulți copii, norocul e mai mare, zice ieudeanul. Am căutat să înțeleg acest fel de a gîndi al lui și nu e vorba aici de o însumare a norocului, înțelesul acestor vorbe crește în sensul forței educaționale a copiilor prin muncă.

Maria Grigor a născut 14 copii. Ultimul a terminat de curînd clasa a opta. De mici au fost învățați să muncească, să iubeas-

trăit ei, iar noi trebuie să-i lăsăm

A doua școală a copiilor mei este muntele ăsta pe care ne uităm acum: aici, unde ne creștem, au învățat și ei să muncească. Dă copii mulți, înseamnă că avem mai multe și ce e mai frumos pe ăsta decît să fii înconjurat de născuți. Chindriș are dreptate. Și ca să nu mai multe neamuri, e nevoie de

Mame și copii, în Ieud

puși unei credințe, unei dogme religioase, mai ales unei secte religioase. Dar în tot cuprinsul Ieudului, ne-am interesat în amănunt, nu există nici o sectă religioasă. Oamenii cred în ceea ce au crezut dintotdeauna, în ideea de bine, în munca lor pe muntii și pe văile Maramureșului, și în continuitatea lor pe aceste pămînturi, asigurată, rețineți, prin copii, prin cîți mai mulți copii. Astfel am ajuns, credem, la esență: dorul continuității pe pămînt, dorul atingerii unei stări prospere în sinul obștii este oglindit în dorul ieudeanului pentru copii. Nu facem acum o teorie de suprafață și de ocazie. Am vrut să scriu despre acest fenomen care durează de milenii în Ieud, dar sarcini mai urgente m-au făcut să tot amin. Acum nu mai amin fiindcă acest adevăr frumos despre continuitate se impune. Fenomenul ăsta nu ne-a izbit, nu ne-a captat atenția numai nouă, ci și unor străini. De vreo doi sau trei ani de zile, o cercetătoare americană își petrece multe luni pe an la Ieud, pentru a studia aici felul de viață al oamenilor, obiceiurile lor, relațiile dintre ei, atitudinea lor față de muncă și altele. Am întîlnit-o și noi aici și își însușise, am

că munca, singurul mod de a prospera alături de ceilalți săteni. Un fecior e șef de stîină, ceea ce nu e puțin lucru aici; ceilalți sînt buni crescători de oi. Mama are, de asemenea, moară și turmă de oi.

Vasile și Năstaca Măreș au 11 copii. Unul e subinginer, s-a întretinut singur la facultate. În vacanța lui 1982 a cîștigat, la cosit fin în țară, 15.000 lei. Din ei și-a plătit internatul, și-a cumpărat haine și i-a ajutat și pe ceilalți. Ceilalți? Trei sînt absolvenți de licee industriale, iar ultimii doi, gemeni, sînt elevi la școala generală.

În familia lui Gavrilă Dăneș, președintele cooperativei agricole de producție din comună, sînt 9 copii: două fete sînt absolvente de liceu, doi feciori au ajuns învățători, unul e la școala de ofițeri, iar ceilalți au rămas în sat sau sînt muncitori de înaltă calificare în întreprinderile orașelor din jur.

Unde sînt mulți copii, norocul e mai mare. Și Chindriș, cu clopul lăsat tot pe sprinceană dreaptă, mingie muntele cu privirea, îl pătrunde parcă pînă în măruntaie, îl cîntărește ca valoare și zice: „Vedeți codrii ăștia? Moșii noștri ni i-au lăsat să-i grijim, să trăim peste ei cum au

mulți copii. Un cod legic nescris, de cutumă, de obicei al pămîntului, consfințește un fapt: familia de familie cu mulți pruncuți sau Această familie este cea mai stîn sat, este familia de frunte, pentru familie cu coconi mulți este mai tot și o familie instărită. Abolirea de lege, în Ieud, este considerată ca o festare antiumană, condamnată, se lege, de obște. Urmare acestor etico-morale, în Ieud nu există di și nici copii abandonafi. O astfel de este aici de neînchipuit. M-am întototși, ce se întimplă cînd doi oam se înțeleg? Mi s-a răspuns: convi împreună și luptă pentru realizarea creșterea copiilor. Morala asta, du vine dintr-o adîncă tradiție, iar dra pentru copii se întîlnește ca o ex omniprezentă, mai ales în creația lară: în cîntec, în basm, în strigătu obiceiuri. O colindă zice: „Domnul crească pruncii / și să-ți înmul junții”. Cînd o boală din naștere se bîndită o privează pe femeie de cop meia e marcată de o majoră neîm toată viața. Sterilitatea se trateaz

O casă bogată

La Maleru, trăiește poate cele mai numeroase familii din țară, familii cu cinci, șase pînă la zece sau doisprezece bogată comună din țară, nu are cel mai bun pămînt de roade, dar e bogată în tradiții, în viață spirituală și în moște în plin basm și în plină civilizație, în armonie și bună înțelegere, siguri că viitorul e al lor prin copiii lor, dintotdeauna nire ai familiei Veronica și Ioan Candale).

„fie mamă“

Radiosensibilizarea biofizică

• Concepția doctorului Vlădescu, confirmată experimental și clinic •

Nu exagerăm cu nimic afirmând că articolul nostru din 13 ianuarie, „Un important moment românesc în bătălia împotriva cancerului“ („Flacăra“ nr. 2/1984, pag. 17), a stîrnit un mare interes. Dacă revenim azi asupra temei, asupra concepției originale elaborate de doctorul în biologie Constantin Vlădescu de la I.C.C.F., o facem nu doar spre a răspunde solicitărilor cititorilor, ci și pentru că am intrat în posesia unor date noi, unor probe concludente, privind eficiența aplicării Vladilradului (medicamentului brevetat de C. V. în temeiul concepției amintite) în tratamentul unor forme de cancer, dovezile științifice pe care le vom folosi plasindu-se, vă veți convinge imediat, în afara oricăror dubii, a oricăror interpretări.

Se cuvine însă, pînă la aducerea problemei la zi, să reamintim că, pînă la Vlădescu, se acceptau două modalități fundamentale de radiosensibilizare, chimică (prin intermediul citostaticelor) și fizică (prin hipertermie, prin radiații cu transfer linlar de energie mare). Cercetătorul român a propus și argumentat o a treia modalitate, mai directă și mai eficientă, pe care a numit-o biofizică, ea fiind capabilă să asigure creșterea gradului de oxigenare a tumorii la nivel metabolic, fără a antrena efecte toxice în țesuturile normale. Problema, deși abordată dintr-un unghi inedit de doctorul Vlădescu, nu e nouă. Odată cu descoperirea celulelor cu deficit de oxigen de către Gray, în 1953, s-au explicat și eșecurile radioterapiei convenționale în tratamentul tumorilor hipoxice. S-au încercat diverse metode de radiosensibilizare a acestor tumori, urmărindu-se diminuarea efectelor resimțite de țesuturile normale inconjurătoare. După introducerea citostaticelor, fiecare dintre acestea a fost testat, în cadrul unor tratamente combinate, și într-o schemă de radioterapie, metoda (combinării) utilizându-se și astăzi, în unele cazuri cu rezultate bune. Numai că, datorită efectelor secundare induse de citostaticele administrate în doze mari, cele mai în măsură să le asigure eficacitatea, aplicarea metodei în practică a întîlnit limite și, deopotrivă, rezerve. Drept urmare, în ultimii 10-15 ani, specialiștii și-au îndreptat atenția mai ales spre găsirea unor clase de compuși chimici care să aibă selectivitate pentru țesutul tumoral, să nu fie toxice în dozele socotite eficiente și să pătrundă în țesutul tumoral necrozat. Primul dintre produși căruia i s-au descoperit astfel de proprietăți a fost Flagilul (Metronidazolul), utilizat indeobște în tricomoniază. Plecîndu-se de la structura lui chimică, s-a ajuns, după asidue cercetări de laborator (Statele Unite, Japonia, Anglia, etc.), la un medicament net superior, la Misonidazol. Numai că, în ciuda răspîndirii lui neobișnuită (s-au organizat pînă acum două simpozioane internaționale, rezultatele sînt centralizate la Grupul de terapie oncologică prin radiații din S.U.A. etc.), s-a observat că Misonidazolul antrenează efecte secundare majore, între care neuropatie periferică și otocitotoxicitate. Nemulțumiți, cercetătorii de pretutindeni s-au îndreptat spre alte direcții, pe acest drum, al căutărilor incununate de succes, apărînd Vladilradul, medicament original românesc, în stare să determine creșterea oxigenului și, totodată, ca o consecință, să asigure radiosensibilizarea celulelor, fără a produce efecte secundare.

Recunoscînd că, din punct de vedere cronologic, medicamentul său e ulterior Misonidazolului (deși se cade să avem în vedere faptul că punerea la punct a Vladilradului, brevetat O.S.I.M. 13 332/1983, a durat 8 ani!), doctorul Vlădescu și-a permis să afirme că produsul românesc este superior celui alt tocmai prin excluderea efectelor farmacologice secundare. Ceea ce părea, în condițiile folosirii pe scară largă (inclusiv la noi) a Misonidazolului, o afirmație mai mult decît orgolioasă, a devenit, după afișarea rezultatelor experimentale și prin utilizarea Vladilradului (administrat în asociere cu radioterapia) în clinici, o certitudine. Astfel, cercetările efectuate de prof. dr. doc. Dumitru Rădulescu și dr. Ștefan Imreh în cadrul I.M.F. Cluj-Napoca, disciplina de radiologie medicală, au stabilit că: „...4. efectul radiosensibilizator al substanței Vladilrad în sisteme normotoxice nu rămîne în urma efectului exercitat de Misonidazol; 5. factorul de modificare al dozei (exprimat ca un raport al efectelor produse la lotul cu Vladilrad și la cel cu Misonidazol) în cazul celor cinci teste utilizate s-a dovedit superior pentru Vladilrad în trei și la egalitate în două“. În lucrarea („Revista română de radiologie“, nr. 1/1984) „Modificări induse de radiosensibilizatorul Vladilrad (R) asupra celulelor tumorale de ascită Ehrlich și asupra ATP-azelor, comparativ cu Misonidazolul“, dr. Adela Bara și dr. Paraschiva Imreh au concluzionat că „...Vladilradul inhibă consumul de oxigen, comportîndu-se ca un veritabil radiosensibilizator, similar Misonidazolului“. Referitor la datele obținute cu Vladilrad asupra activității ATP-azelor mitocondriale și de membrană în celula ascitică Ehrlich, lucrarea a precizat că „Vladilra-

dul se comportă similar decuplanților fosforilării oxidative DNP și similar Misonidazolului, avînd o acțiune de stimulare a activității acestor enzime“.

Se poate susține, fără teama de a greși, că Vladilradul a deschis un capitol nou în cercetarea farmacologică românească, abordînd probleme de farmacologie moleculară, mecanismele sale de acțiune fiind explicate și pe această cale. Bunăoară, studiind acțiunea Vladilradului asupra unor enzime din țesutul tumoral hipoxic (arilesterază, lactat dehidrogenază și catalază), prof. dr. doc. Ion F. Dumitru, șeful Catedrei de biochimie de la Facultatea de biologie a Universității din București, și dr. Dana Iordăchescu, șef de lucrări, au confirmat lipsa de toxicitate a produsului, acțiunea de intensificare a metabolismului aerob al țesutului tumoral și mecanismul de acțiune al radiosensibilizatorului prin efect de oxigen.

Aceasta ar fi, ca să zicem așa și fără a intra în detalii, partea strict științifică a problemei, nespectaculoasă, dar obligatorie. Ea a venit să sublinieze, cu probe de necontrazis, cu rigoare, importanța descoperirii doctorului Constantin Vlădescu, față de care, merită să reamintim, s-a manifestat un excepțional

formele operabile, la care malignitatea a fost confirmată histopatologic.

Deși abia la început (din 15 XI 1983), testarea Vladilradului efectuată în cadrul Laboratorului de telecobalt a Spitalului județean Constanța de dr. Valentin Dumitru și fizician Elena Iacovici a permis, în două situații, înregistrarea unor efecte pozitive, cu mențiunea că bolnavii C. O. și S. P., cu cancere pulmonare stadiul III, n-au folosit în cursul iradierii nici un alt produs medicamentos în afara celui creat de dr. Constantin Vlădescu. La 18 I 1984, C. O. (formațiuni nodulare în pulmonul drept și pe lobul pulmonului stîng, tuse, transpirație abundentă, etc.) se prezenta cu opacități dispărute și cu un cîștig ponderal de 1 kg. În cazul lui S. P., rezultatele obținute au fost și mai marcante: bolnavul (opacitate de 8-9 centimetri în treimea superioară a pulmonului drept, stare generală proastă, gastro-duodenită acută, insomnie, dureri, tuse, etc.) a revenit la o stare generală normală. A cîștigat în greutate 4 kg. Radiologic, tumora a dispărut complet.

Un experiment asemănător s-a desfășurat (și continuă) în Serviciul de cobaltoterapie al Spitalului județean Brașov, unde dr. Virginia Modiga și fizician Gheorghe Abușan au tratat cu Vladilrad, în intervalul 1 octombrie 1983 - 15 martie 1984, 7 neoplasme mamare, două de col uterin, unul ovarian și unul vulvar. Rezultatele obținute în cancerele mamare (toate stadiul III și IV), tratate postoperator sau radical, au fost superioare la lotul căruia i s-a administrat Vladilrad față de lotul martor, unele din ele fiind chiar remarcabile. De pildă: A.F., 48 de ani, carcinom al sinului stîng operat, prezența tumorii multiple recidivate pe cicatricea operatorie, dure, aderente, cu aspect violaceu și în curs de necrozare, ganglionii axilari dreapta, duri și fixați, producînd dureri și antrenînd imobilitatea brațului. După aplicarea tratamentului cu Vladilrad, concomitent cu iradierea, tumorile au scăzut rapid, după numai două săptămîni bolnava putînd să miște din nou brațul stîng. După alte trei săptămîni, starea generală s-a îmbunătățit net, tumorile dispărînd sau aplatizîndu-se, reducîndu-se ca volum cu aproximativ 80 la sută. A. F. s-a reechilibrat psihic și a cîștigat 3 kg. Alt caz: M. A., 53 de ani cu diagnostic de neoplasm vulvar (anatomopatologic, carcinom epidermoid, nekeratozic), sub forma unei tumori ulcerate dezvoltate pe o mai veche ruptură de perineu. Din motive personale, bolnava a interzpus tratamentul radiologic asociat (3000 R Rxterapie profundă și 40 Gy cobaltoterapie pe ganglionii inghinali plus Vladilrad), continuînd să ia Vladilrad ambulatoriu. Cînd a revenit la control, după o lună, s-a constatat dispariția completă a tumorii și refacerea tegumentelor. De remarcat că, pe toată durata tratamentului cu Vladilrad, probele biologice n-au fost alterate, comparativ cu lotul martor. La bolnavii cu neoplasme ulcerate, reepitelizarea s-a produs mai rapid, în paralel cu diminuarea accelerată a volumului tumoral.

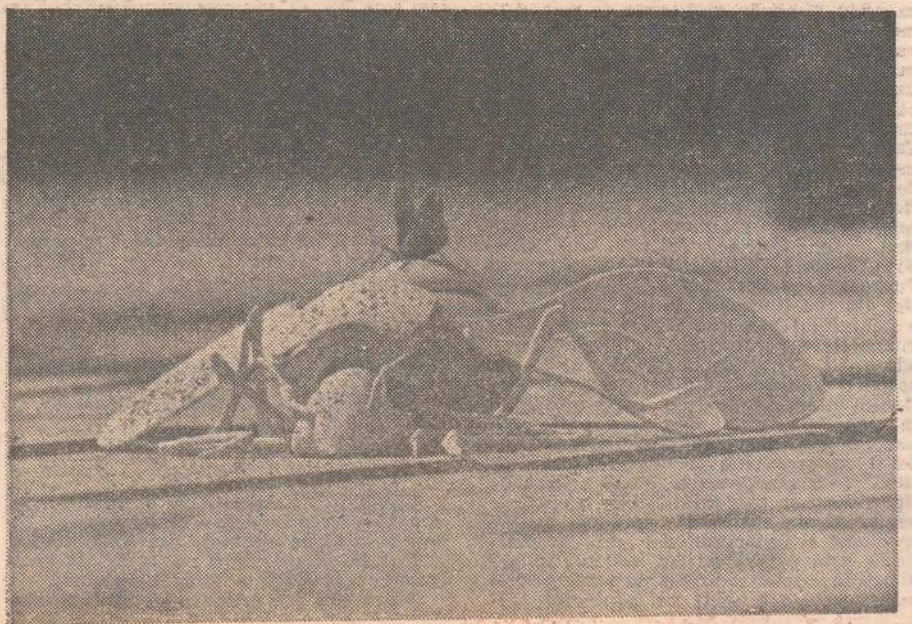
Înainte de a vă înfățișa, într-un număr viitor, „dosarul“ dr. Rodica Constantinescu, cel mai elocvent dintre toate, cuprînzînd o cazistică variată și convingătoare, trebuie să subliniem că, pentru această etapă a testării, cercetările clinice întreprinse atestă că Vladilradul nu este toxic, e bine tolerat și relevă efecte superioare (sau cel puțin egale) altor scheme de tratament. Pe lîngă toate aceste avantaje, cel terapeutic fiind precumpănitor, produsul doctorului Vlădescu mai are unul: poate fi realizat în țară, fără a se recurge la importuri. Dar despre toate acestea, ca și despre lupta Vladilradului cu o anume mentalitate, cu altă ocazie.

OVIDIU IOANIȚOIA

Vladilrad: noi dovezi științifice

interes și în străinătate. Lucrarea despre Vladilrad („Biophysical Radiosensitization“), apărută în numărul 23/1983 al revistei vest-germane „Radiation and Environmental Biophysics“, a fost solicitată de la Santiago de Chile la Bombay, de la Washington la Varșovia, de la Tokio la Teheran etc., etc., profesori de renume mondial, ca americanul Heimbrook (de la Yale University School of Medicine) sau japonezul Sugahara (de la Spitalul național din Kyoto), arătîndu-se surprinși de cutezanța și noutatea cercetării românești.

Cum era și firesc, produsul a pătruns, chiar dacă experimental, și în spitale, cele dintîi rezultate, concrete, palpabile, dovedindu-se mai mult decît incurajatoare. De pildă, același profesor clujean Dumitru Rădulescu, secondat de șef de lucrări dr. Margareta Kovacs, a administrat Vladilrad, în paralel cu iradierea convențională, în 15 cazuri de neoplasm mamar stadiul III B și IV (diagnostic confirmat clinico-radiologic și histologic) și în două de cancer laringian. Nu vom descrie metodologia aplicată (există 3 referate în acest sens, ele pot fi consultate oricînd), ci ne vom referi direct la concluzii: s-au obținut rezultate satisfăcătoare pe 12 cazuri de neoplasm mamar, la care volumul tumoral a scăzut în proporție de 30-50 la sută. S-a observat totodată, reducerea edemului cutanat (retrocedarea aspectului „coajă de portocală“) și peritumoral. La cele două cazuri cu cancer laringian, s-a constatat diminuarea tumorii cu aproximativ 60 la sută față de extinderea inițială. Atît cancerul laringian cit și 12 din cele 15 cancere mamare (nota bene: aflate în stări definitiv compromise, fără mari șanse de supraviețuire) au fost convertite în

Maleru de lîngă Blstrîța Năsăud nu e cea mai lumii noi. La Maieru, oamenii sraesc simplu, fotografie, cei opt copii, opt universuri în dezvoltare. Fotoreportaj de ELENA GHERA

N. GRIGORE MĂRĂȘANU

Odată cu țara,
zecile de mii
de tineri
care participă
la Cenaclul
Flacăra
îl sărbătoresc
pe președintele
Nicolae
Ceaușescu,
de a cărui
supremă
misiune
se leagă însăși
existența
noastră,
a tuturor

Cu tinerească ardoare, ridicând la cea mai înaltă vibrație sentimentele închinată țării, partidului și ilustrului lor cîrmaci, Cenaclul Flacăra și zecile de mii de spectatori ai săi, înfrății în acordurile înălțătoare ale muzicii tinere și în rimele de preț ale versului patriotic, l-au omagiat, în aceste zile, pe tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, celebrîndu-i din prea plinul inimilor cei peste 50 de ani de eroică activitate revoluționară, cei 30 de ani de înalte misiuni în conducerea partidului, cele aproape două decenii de la alegerea sa în funcția de secretar general al Partidului Comunist Român și cei 10 ani de cînd a fost investit cu magistratura supremă în stat, ca întiiul președinte al Republicii Socialiste România. De la Oradea la orașul Dr. Petru Groza, de la Arad la

Bistrița, de la Baia Mare la Cluj-Napoca, de la Zalău la Botoșani, de la Săveni la Ip și Trăznea, de la Deva la Hunedoara, cîntecul și cuvîntul, izbucnite din piepturi încărcate de dragoste și recunoștință, l-au avut ca Erou pe cel mai iubit fiu al neamului, înclinîndu-se lui ca în fața celui mai luminos simbol al patriei și al mării noastre istorii. Toate manifestările Cenaclului, cu întreaga lor încărcătură spirituală, cu respirația fierbinte a săliilor înșesate de tineri, s-au constituit, în aceste zile, într-un vibrant și perpetuu omagiu adus celui care, primul în cronică României, a descătușat creația, talentele și harurile poporului, impulsînd și diriguind afirmarea lor liberă, într-o țară frumoasă și liberă.

Noi, corăbierii, credem în cîrmaci!

La mulți ani cu sănătate pentru
frumusețea și veșnicia țării

Localitatea : Săveni, județul Botoșani (un oraș care își dorește două lucruri importante : cale ferată și fabrică de zahăr, terasamentul necesar liniei ferate fiind făcut în bună măsură de vreo 60 de ani, iar stecă producîndu-se în zonă din belșug pentru a justifica industrializarea ei la Săveni, așa cum ne spunea primul Constantin Buzilă), sala Casei de cultură, 7 martie 1984, ora 19.

Număr de spectatori : 1.000.
Atmosfera : de uimire și de bucurie la această primă întîlnire cu Cenaclul Flacăra.

Noutăți : a debutat Liliana Gafencu — 23 de ani, registrator medical la Spitalul Săveni.

Calitatea spectacolului : excelentă.
Aportul organizatorilor : admirabil. Dumitru Erdic, secretarul Comitetului orașenesc U.T.C., a fost în fruntea celor ce au asigurat condițiile unui spectacol frumos.

Sala arhiplină, cu balcoanele încărcate ca niște cireși în mai, gri de roș, primește cu imensă bucurie cîntecele cenaclului și reia refrenele într-un cor care cîntă cu o dezinvoltură neașteptată. Unui asemenea public, de o deosebită căldură a receptării, își dăruiesc pe rînd cîntecele și talentul Cristian Buică, apoi Camelia Daj, Adrian Jacotă, Arpad Domokoș, Dinu Olărașu, Marius Bațu. Trupa de hard rock a lui Adrian Ilie (Anton Hașiaș, Dan Bittman, Nic Dinescu), Nicolae Cenan, Emilian Onciu, Octavian Bud, Ion Chiriac, Valentin Moldovan, Nica Zaharia, Tatiana Filipoiu și Magda Pușkaș, Ducu Bertzi, Vasile Șeicar, Viorica Bursuc (începînd de azi, componentă a Cenaclului Flacăra, o voce cu totul remarcabilă, interpretînd — între altele — admirabil, „Ordinea de zi”, incredibil de aproape de modelul interpretativ al titularului și amintîndu-l pe acesta nu numai în modulațiile vocii dar, prin voința coincidențelor sortii, pînă și prin pașii prudenți cu care vine la microfon, ajutată, fiind și ea nevăzătoare. În sala plină de tineri sint și oameni bătrîni, orașul a venit și din curiozitate poate la primul spectacol al cenaclului dat aici, dar mulțimea este prinsă cu tot sufletul în arhitectura acestui edificiu de artă care se construiește sub ochii lor, pentru ei, în-

plicîndu-i și lăsîndu-i să participe la „zidire”, alcătuită nu numai din muzică și poezie dar chiar din oameni cu sensibilitate lor și cu bucuria de a participa la un lucru nou care li face fericiți. După recitalul excepțional al lui Vali Șerban, grupul Partaj interpretează „Cireșul”, împreună cu întreaga mulțime care răspunde, mai întii din balcoane, succesiv, în grupuri de voci care înconjoară sala, apoi împreună, realizînd un cor circular parcă în jurul unui magnific cires, ea, sala întreagă, cu balcoanele încărcate de tineri ale căror haine sînt dominate de roșu închipuînd un cires fabulos. Ștefan Hrușcă își incheie recitalul într-un triumf declanșat de „Clopotel Reîntregirii”. Alexandru Zărnescu interpretează cu Adrian Păunescu cîntecul lor „Dor de Eminescu” într-o emoție rară a sălii care cîntă, parcă trimițînd o scrisoare la Ipotești. Recitalul lui Cristian Minculescu este fragmentat la intrarea în ziua de 8 martie de cîntecul „La mulți ani cu sănătate” dăruit tuturor femeinelor din sală și tuturor femeinelor lumii. Vali Gere a delectează mulțimea care se înșiră o fastuoasă salbă de slagăre românești și internaționale punctată pe alocuri, în entuziasmul general, de „Trenule, mașină mică”, „Treceți batalioane române Carpații”, „Iancu la Tebea”, „Trăiască România”, „Jurămînt la Putna”, „Cîntecul lui Ștefan cel Mare”, „Lancea lui Horea”, „La o cană cu vin”, „O șansă păcii”, „Să fie pace în lume”. Urmează „Repetabila povară”, „Carte poștală veche”, „Manifest pentru sănătatea pămîntului”, recitate de autor într-o liniște și o emoție incredibile. Moment răsplătit nu doar cu aplauze dar și cu un gest emoționant al sălii care din ovatii izbucnește în „Să fie pace în lume” cîntat răscolitor.

DORIN GHERGHINESCU ■

Călători în patralaterul divin
Eminescu, Enescu, Luchian,
Iorga

Localitatea : Botoșani, 8 martie 1984, ora 15, Întreprinderea „Electrocontact”, și ora 21 și 45 de minute, Casa tineretului.
Număr de spectatori : 5.000 la „Electrocontact” și 1.000 la Casa tineretului.
Atmosfera : la primul spectacol, de săr-

bătoare într-o fabrică : la spectacolul al doilea, atmosfera normală pentru noi adică de revărsare a tinereții și entuziasmului.

Noutăți : au debutat în cenaclu Danila Sadovei — 17 ani, elevă, clasa a XII-a, Liceul „Electrocontact”, și Liliana Tarint — 20 de ani.

Calitatea spectacolelor : foarte, foarte bună.

Aportul organizatorilor : emoționant acela al directorului Întreprinderii „Electrocontact”, ing. Emil Mihai Alexa, căruia i-au stat alături președintele C.O.M., maestrul Dumitru Prodan, și secretarul comitetului U.T.C. din întreprindere, Aurel Honcaru.

Peste cinci mii de muncitori și ingineri formează publicul. În spatele lor, ferite, se află utilajele. Ne aflăm la etajul întii și pe ferestre se vede orașul. Un public extrem de cald întîmpină apariția Cenaclului Flacăra. Intimitatea și căldura cu care sîntem primiți în această hală ne fac să ne simțim ca în pridvorul unei case blinde de la țară în care te întorci din cînd în cînd și care te așteaptă odihnitor să-ți rotești privirea peste sat și peste amintiri. Cîntecele Vioricăi Bursuc încep una din cele mai frumoase întîmplări de muzică și poezie. Arpad Domokoș, cîntînd aici, rotunjește, prin el însuși și prin arta pe care o slujește, o întruchipare concretă a osmozei ce face din România de azi o țară liberă cu oameni liberi, el, Arpad, cetățean român de origine maghiară din Miercurea Ciuc, un tînăr în plină — și sprijinită cald — realizare artistică, interpretînd în inima Moldovei, reluat de cinci mii de muncitori, compoziția sa „Oltenii lui Tudor” pe versuri de George Coșbuc. Se răspunde apoi biletelor primite din sală. Dacă Cenaclul Flacăra a cucerit publicul începînd cu săliile mici ale primilor ani și ajungînd la marile săli polivalente și la stadioane de zeci de mii de oameni, de azi începe o nouă secvență în istoria sa : săvîrșirea actului artistic în perimetrul nemijlocit al muncii, în incinta fabricilor. Generozitatea dăruirii care este una din grinzile de rezistență ale acestui edificiu de artă poate funcționa strălucit mai ales în astfel de spectacole, acasă la muncitori pe care îi deconectează și le reîmpătează pofa de viață și de muncă măcar cît un meci cu miză mare pe care echipa de fotbal preferată l-ar cîștiga sub ochii lor.

„Trăiască România” se cîntă cu acest fantastic cor de muncitori într-o atmosferă

apoteotică și se prelungeste cu versuri scrise pe loc și pe care autorul le recită la microfon, iar mulțimea și întreg cenaclul le cîntă :

„Așa să-mi fie gîndul, precum îmi este slova.

Trăiască Botoșanii, trăiască-n veci Moldova.

Și-aaceastă hală unde cîntînd acum cu toții.

Ea aparține, toată Cîmpiei Libertății.

Și Putna e aicea, și Tebea, și Islazul. La Botoșani spre țară ni se înalță glasul.

Vă mulțumim că-n hală întemeiați Cîmpia.

Trăiască Ceaușescu, trăiască România”.

Cînd poetul recită „Istorie” aplauzele aprind hala. Se întîmplă chiar ceea ce n-am mai văzut : se strigă insistent bis. Bis, la poezie ! Este o culme a aprecierii, absolut spontană, suprem omagiu adus Poeziei de o mulțime de mii de muncitori în acest veac al tuturor supraștiilor industriale. „Carte poștală veche” este recitată sub imperiul lacrimii. Urmează cîntecul „O singură Putnă”, urmat de „Trimit testament”, „Activiștii de popor” și „Doi-na lui Lucaci”. Piesa „Niciodată” a lui Octavian Bud (versuri A.P.) nu s-a cîntat niciunde, de cînd a fost lansată, atît de frumos și de emoționant de o mulțime ca în această hală de montaj greu de la „Electrocontact”. Emoția, și bucuria, și lumina artei ne inundă pe toți.

Spectacolul de la Casa tineretului se deschide cu cîntece interpretate de Mirela Atudorei — un talent descoperit de A.P., la Piatra Neamț, într-unul din spectacolele din seria „Antena vă aparține” și care apoi a debutat în Cenaclul Flacăra — care revine acum acolo unde era firesc de mult să se găsească : pe scena care a lansat-o propriu-zis și a început să-i consacre talentul. Rețin din întregul spectacolului cîteva momente deosebite. Acela în care trupa Flapo cîntă Beatles la Botoșani (la una din piese Romeo Beianu este simultan baterist și solist vocal, cu un microfon al cărui stativ devine colegul lui de cameră Nicu Cenan). La recitalul lui Ștefan Hrușcă este — și de această dată — admirabilă intrarea lui Vasile Șeicar și a lui Marius Bațu pe refrene (microfoanele laterale) ca niște umbre de frați care nu vor să se vadă, vor doar să facă ceva pentru fratele lor de artă cînd el arde pe rugul înflorat al muzicii de miez de suflet pe care a scris-o și pe care-o cîntă, fără să-i vadă, dar simțîndu-i lîngă aripile lui de zbor luat la ochii de micro-

Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar

„Căci timp se va cînta „Trăiască România” și „Iancu la Tebea”, Adrian Păunescu răspunde cererii formulate de un cîntor și scrie un sonet despre roboții, a intitulat „Antirobot”.

O șansă „păcii” se cîntă extraordinar. Cîntarea „Manifest pentru sănătatea păntului”, încheie spectacolul, sau o zi 13 ore de muncă pentru cenaclu.

Străveche vatră de istorie și cultură românească

Localitatea: Bistrița, 9 martie 1984, ora Sala polivalentă.

Număr de spectatori: 5.000.

Atmosfera: de mare entuziasm tineresc.

Noutăți: Mirela Atudorei lansează noul cîntec „Fintini” (versuri A. P.). Revin scena cenaclului localnicii Eugenia Ușat și Dana Cherecheș — amîndouă în vîrstă de 16 ani, prima în clasa a X-a a doua într-a X-a G, la Liceul „Liviu Brăneanu”, Anton Oproaic — 22 de ani, rîngar, Gheorghe Ani — 25 de ani, picior de firme (premiul întii între soliștii de folk la „Baladele Dunării” în acest an), George Munteanu — 30 de ani, sculptor în lemn la C.P.L. Bistrița, și un grup numit pe loc ȘCOALA NORMA-LE: Daniela Arseniu și Adela Svoboda — ambele de 18 ani, colege de clasă într-a XII-a A la Liceul pedagogic Nădăud. Pentru calitățile lor vocale, comunistice și scenice acestea din urmă vor fi în cenaclu în spectacolele de la Baia Mare și Cluj-Napoca.

Calitatea spectacolului: splendidă.

Aportul organizatorilor: cu totul reamarcabil, din partea întregului activ al județului U.T.C. și nu numai.

Ajungem la Bistrița numai bine să începem spectacolul la timp. deschide Valentin Moldovan, tînărul rîngar băimărean (Marele Premiul al Festivalului „Baladele Dunării” la Galați), o voce extraordinară, care se aude public de la început. Absolut amarcabil recitalul de poezie al actorului Mihail Stan, prin flacăra de dăruire, competență și profesionalitate. Vali Șerban este într-o formă de zile (cîntă noaptea), care ține sala sub emoție prin însușiri de mare interpret. După o pauză se cîntă cu „Iancu la Tebea” urmat de „Trăiască România” cîntat într-un triumf mers de toată sala. Un bilet întrebă de ce a fost luat cu japecă Cristian Minculescu de la IRIS, ca să se distragă trupa. Iristi e invitat direct la microfon și răspunde el: nu numai că a venit de bunăvoie și nesilit de nimeni, dar nu poate scunde legătura de suflet statornicitate între el și cenaclu care l-a ajutat în momente cruciale, cînd nu-l mai ajută nimeni și nu se mai miza pe el în cursa soliștilor de folk. Apoi mărturisește: simt nevoia unei prezențe tineresci, am nevoie de asta, trupa Totuși este mediul care îmi convine și mi se potrivește.

Din întreaga arhitectură a spectacolului armonios și suplu alcătuit, mă opresc la această dată la Tatiana (Stepa) Filiboiu — această tînără de o rară sensibilitate, o voce excepțională (21 de ani la 23 aprilie 1984, nu acceptă să zici că are 20; hotărît, fata asta care n-a iubit pină acum decît pianul, trebuia să fie bătut) și despre care, fără să observăm, de cele mai multe ori, vorbim doar în trecut în cronici, menționînd-o alături de prietena ei Magda Pușkas, în componența grupului Partaj. Acest grup a apărut cu acest nume în octombrie 1983 în județul în care sîntem azi, la Năsăud. Piesa „Partaj” era cîntată de cele două interprete încă din septembrie sub numele fostului grup ECOUL cu care se făcuse cunoscută Magda: Tatiana cînta împreună cu aceasta în cenaclu încă din aprilie anul trecut. O muncitoare frunțoasă la întreprinderea de utilaj chimic Făgăraș se afirma în cenaclu așa cum s-a întimplat cu atîtea valori descoperite și scoase din anonim.

Finalul spectacolului este al lui Ștefan Hrușcă.

O seară înaltă cu adîncimi de poezie

Localitatea: Baia Mare, 10 martie 1984, ora 18, Sala sporturilor.

Număr de spectatori: 10.000.

Atmosfera: dintre cele plastice denumite „deal-vale”.

Noutăți: au revenit pentru o seară: Florin Săsărman — 22 de ani, student (acompaniat la chitară de Constantin Cristescu — 24 de ani, strungar), grupul BICORALIS: Atila Szabo — 22 de ani, primitor-distribuitoare la întreprinderea mecanică de reparații auto și utilaj de transport, și Maria Glagola — 20 de ani, absolventă de liceu, în căutare de lucru (o fată necăjită și talentată pe care omul de spirit și de rară sensibilitate și competență în munca sa care este tovarășul Isailă Pap, primarul municipiului — care după ce a transformat pe cart, ceasul din turnul de peste drum de primărie și a deschis o florărie cu casă de comenzi a consiliului popular, a început deja realizarea, după riguroase planuri ingineresti, a unui vast proiect de zone verzi ce va fi un veritabil plămîn prin care să respire orașul aer mai curat — ne-a asigurată că o va ajuta părintește să se încadreze și să-și desăvîrșească talentul interpretativ și componistic). Au debutat în cenaclu: grupul CUART, din care, în afară de Florin Săsărman și Constantin Cristescu, mai fac parte Petru Maier — 26 de ani, instalator de calorifere, Dorel Moldovan — 23 de ani, strungar, și Radu Rață — 23 de ani, turnător-topitor.

Calitatea spectacolului: foarte bună.

Aportul organizatorilor: excelent.

Aici, la Baia Mare, primele cîntece sînt „Iancu la Tebea”, „Trăiască România” și „O șansă păcii”. Pe perețele din fața scenei e desăvîrșit cu fast un Tricolor sub care scrie cu mari litere albe: DEZARMARE PACE. Primul recital de enorm succes este al strungarului băimărean Valentin Moldovan. Apoi, Carmen Antal, plecată din București după ore, interpretează cu voce mai frumoasă, mai limpede parcă decît oricînd cîntecele cu care cucerește mereu auditoriul. Un amplu recital susține trupa Totuși, condusă de Andrei Păunescu. Și Ioana și Nic Dinescu și Cristian Minculescu sînt într-o formă extraordinară. Duce Bertzi cîntă ca acasă. E acasă maramureșeanul și se vede bine. Actorul Mihail Stan stăpînește microfonul ca să se-nfățișeze rob cu el la curțile de dor ale poeziei. Ștefan Hrușcă, al treilea maramureșean, face sala să cînte atît de frumos „Rugă pentru părinți”, încît aici se înregistrează superlativul exprimării acestui poem, care, de această dată — ca un premiu de tandrețe acordat publicului de către poet — se încheie prin prelungiri. Urmează „Manifest pentru sănătatea pămintuși „Repetabila povară” recitate de autor. „În serviciul dumnezeavoastră” este unul din marile succese. Grupul Partaj definit în mod inspirat „cel mai luminos grup din muzica noastră tînără” își merită acest nume. „Iancu la Tebea” este învățat și cîntat de încă o sală, de încă un oraș. Cel mai solicitat cîntec al serii de la Baia Mare este, totuși, „Ioane, Ioane” interpretat de Nica Zaharia.

„Trăiască România!” din zece mii de piepturi

Localitatea: Cluj-Napoca, 11 martie 1984, ora 18, Sala sporturilor.

Număr de spectatori: 10.000.

Atmosfera: de mare entuziasm, de competență receptare a muzicii și poeziei propuse de scenă.

Noutăți: din 42 de grupuri și soliști eiți a ascultat A. P. în culise, au ureat pe scenă: grupul HELLION (debut): Rareș Totu — 18 ani, student, Marius Preuc — 20 de ani, Lazăr Istvan — 23 de ani, Mihai Wolff — 24 de ani, Ovidiu Stîngă — 20 de ani, toți patru liber profesioniști atestați, încadrați în formația Teatrului Național din Cluj-Napoca, grupul MONOID (debut, excepție făcînd doar Sanda Lăcătușu — 18 ani, care a mai cîntat în cenaclu): Sasa Lăcătușu — 22 de ani, muncitor, Loko Jimi — 21 de ani, muncitor, Octavian Andreescu — 22 de ani, muncitor, apoi Marcel Cadar (debut) — 27 de ani, metodist la Casa de cultură municipală, Mircea Orza (debut) — 26 de ani, profesor de sculptură la Casa pionierilor, grupul RIVAL (debut): Kovacs Laszlo, Marosi Laszlo, Iakab Robert — toți de 16 ani și în clasa a X-a, Lenard Yogi — 17 ani, clasa a XI-a, încă o revenire: Iuri Galis — 22 de ani, student, grupul REVOK (debut): Călin Apostol — 27 de ani, analist la un oficiu de calcul, Sorin Cimpean — 24 de ani, Lucian Revnic — 23 de ani, și Szeker Marius — 24 de ani, toți trei studenți, încă două reveniri: Călin Nemes — 23 de ani, muncitor, și Anca Ranga — 17 ani, clasa a XI-a, cei ce urmează fiind la prima lor apariție pe scena cenaclului: Tiberiu Pop — 20 de ani, student, Elena Bueur — 20 de ani, educatoare, Alina Bereș — 21 de ani, desenator tehnic.

Calitatea spectacolului: foarte bună.

Aportul organizatorilor: competent și exact. Întregul activ a muncit, în frunte cu tovarășa Ioana Bolba Mateescu, prim-secretar al Comitetului județean Cluj al U.T.C., și tovarășii Ioan Presecan, secretar cu probleme de tineret muncitorese, și Dorin Micu, șeful secției gospodărie.

Sala de la Cluj-Napoca arată mai frumos decît oricînd, încărcată pînă la refuz de tinerii prieteni ai cenaclului. „Trăiască România” e cîntat din 10.000 de piepturi extraordinar de frumos. La „Jurămînt la Putna” atmosfera e divină. Entuziasmul e menținut cu „O șansă păcii” și „Trecuții batalioane române Carpați”. Ploieșteanca Maria Tănase interpretează admirabil vechiul cîntec „Foale verde nucă sacă”. În prezentarea grupului Partaj, conducătorul cenaclului subliniază frăția totală din acest grup (o româncă — Tatiana și o maghiară — Magda, azi într-una din marile ei zile după cum cîntă), frăție și de ideal și de talent. Cineva din sală scrie: cenaclu este pentru a 25-a oară la Cluj-Napoca. Noi nu știam. Iată că oamenii nu uită. Și numără. Recitalul trupei Totuși e unul din marile succese. Dublul de cîntec și pantomimă Cristi Minculescu și Andrei Păunescu e deja bine legat. Actorul Mihail Stan vine în două rînduri la microfon, cerut de publicul care-l adoră. Duce Bertzi și el în vervă. Valeriu Penișoară, Valentin Moldovan, Carmen Antal, Viorica Bursuc fac alte mari succese. Spectacolul curge, cu sușuri și coborîșuri, dar e frumos și se încheie cu o funie de slagăre românești și internaționale. La Cluj-Napoca au fost și momente mai grele, a fost cald. A fost, totuși, un spectacol foarte bun.

În fața oamenilor și a țării

Localitate: Treznea, județul Sălaj, 13 martie, 1984, ora 17, la monumentul ridicat în amintirea celor 87 de români din acest sat ucși în chip bestial de trupele fascisto-horthyste în septembrie 1940.

Spectatori: cîteva zeci de oameni din sat strînși la poalele dimbulului pe care se înalță monumentul. Și membrii cenaclului. Și cei cîțiva organizatori între care: Ioan Olteanu, instructor al C.C. al U.T.C., Traian Antal, secretar cu probleme organizatorice al Comitetului județean Sălaj al U.T.C., Filonaș Chis, președintele Consiliului de tineret muncitorese de la județeană U.T.C., și Ludovic Kaiser, șeful secției gospodărie. Evident, este prezent dr. Ioan Pușcas fiu al acestui sat și al durerilor lui, pe care l-am întilnit mai devreme la Fintina lui Simion Bărnăuțiu, numită astfel această fostă fintină cu cumpănă — azi cișmea, însoțită de un monument — de la 28 mai 1864, cînd cărturarul patriot care, bolnav, mergea acasă, în Boeșa Sălajului, satul lui natal, a băut acolo apă cu puțin înainte de a muri. Locul acesta a devenit sacru — cu fintina lui — pentru români, pentru întregul Ardeal, căruia i-a închinat viața, și lupta, și opera sa.

Cel mai mare spectacol de sală

Localitatea: Zalău, 13 martie 1984, ora 19 și 10 minute, Sala sporturilor.

Număr de spectatori: 6.000.

Atmosfera: de extraordinară receptare a muzicii și poeziei. A fost, de departe, cel mai bun spectacol al nostru la Zalău.

Noutăți: din 32 de aspiranți pe care i-a ascultat A.P. a urcat pe scenă doar localnicul Tiberiu Pop, student la Cluj-Napoca, acela care debutase în spectacolul de acolo.

Calitatea spectacolului: cu totul și cu totul excepțională.

Aportul organizatorilor: foarte, foarte bun.

Lingă memoria unui proaspăt monument

Localitatea: Ip, județul Sălaj, 14 martie 1984, ora 16.

Spectatori: cîteva sute de săteni adunați în fața monumentului, care aminteste pe cei 157 de ucși, victime ale barbariilor comise în septembrie 1940 de fasciștii horthysti. La monumentul din centrul satului i-am întilnit între alții pe inspectorul școlar de la județ, Dumitru Bărbac, primarul comunei, Nicolae Pop, și profesorul de istorie Grațian Porțan, director la școala de aici.

Andrei Păunescu și Adrian Păunescu au recitat poezii dedicate celor 157 de ucși. S-au cîntat cîntece de patrie, s-au cîntat cîntece de pace.

Tineri români și de alte naționalități intruchipind idealurile de fraternitate, egalitate și libertate

Localități: Oradea, 14 și 15 martie 1984, ora 18, Sala sporturilor; Dr. Petru Groza, 16 martie, orele 16, apoi 21 și 45 de minute, Sala sporturilor și culturii (nou-nouă), o mindrie a orașului, a doua ca mărime din Bihor; Arad, 17 și 18 martie, ora 18, Sala sporturilor, 19 martie, ora 13 și 45 de minute, în fața Hotelului Astoria.

Număr de spectatori: la Oradea 19.000 în ambele zile, la Dr. Petru Groza 8.000 în total, iar la Arad 10.000 la primul spectacol, 9.000 al doilea și 600 în fața Hotelului Astoria.

Atmosfera: de entuziasm tineresc, de mare generozitate a dăruirii și receptării.

Noutăți: la Oradea a fost lansat un nou cîntec „Antipartaj” (versuri A. P.) al Grupului PARTAJ, au revenit pe scena cenaclului Liliana Ioniță — 14 ani, și Mariana Lucuț — 18 ani, Mihaela Olteanu — 5 ani care a cîntat excepțional „Rugă pentru părinți”, într-o liniște emoționantă, Monica Muscă — 6 ani și jumătate, și Monica Urs, 21 de ani, vinzătoare la un magazin, elevii Florin Boldis — 18 ani, și Emilia Roșca — 15 ani, apoi Manolis Kourous — 19 ani, muncitor; la Dr. Petru Groza au debutat: Serina Bala — 32 de ani, laborantă chimistă, frații Gavra din comuna Drăgănești (Emilia — 15 ani, elevă, și Cornel — 23 de ani, electronist, autotomatizări), Nicu Pirtea — 23 de ani, mecanic auto, Mircea Tureanu — 29 de ani, subinginer topograf; la Arad a revenit Simona Florea, 16 ani, elevă, și au debutat Cristian Pascaru și Călin Maier, 18 ani, elevi, soții Julian (Lili — 23 de ani, mînuitor de valori la P.T.T.R., și Daniel — 26 de ani — electrician), Emil Crăciun, 27 de ani, agent de asigurări ADAS, Mirela Cohan, 19 ani, muncitoare, Mona Violeta Boldor, 12 ani, elevă, Grupul PROTOTIP din Timișoara: Adrian Iova — 24 de ani, lăcătuș, Toma Iakab — 24 de ani, electro-mecanic, Doru Giurgiu, 29 de ani, inginer constructor, și fratele său Dan Giurgiu, 28 de ani, mecanic.

Calitatea spectacolelor: toate foarte bune.

Aportul organizatorilor: foarte bun peste tot.

Durata: la Oradea 8 ore, apoi 9 ore; la Dr. Petru Groza 11 ore în total; la Arad 9 ore și 40 de minute și 7 ore și jumătate în Sala sporturilor, iar în fața Hotelului Astoria o oră.

Adunînd și scîzînd cele bune și cele rele, la Oradea au fost spectacole excepționale, cel de al doilea dominînd prin valoarea și intensitatea participării. Dia-

logul scenei cu sala arhiplină, devenită cor fabulos la toate refrenurile și la întregi cîntece de patrie și de pace, dialogul acesta a dat nota definitorie a comunicării cu un public eficient de tinerete, de spirit revoluționar și de credință în valorile patriei, în șansele păcii.

La Dr. Petru Groza — un oraș de 10.000 de suflete, cu 14.000 de muncitori — publicul, de o căldură nemaipomenită a participării și de o rară competență a receptării valorilor artei, a impus bătrînul Ștei pe linia de campioni ai tineretului între cei mai fervenți prieteni ai cenaclului.

Aradul, prin cele două spectacole din Sala sporturilor, a reușit performanța — aproape de necrezut — de a egala Iașiul printr-o uriașă capacitate de participare la marile cîntece de patrie și pace ale cenaclului și printr-o coplesitoare căldură a receptării în momentele de profunzime. Aici a fost spectacolul 1.250.

Au avut loc și două ședințe de lucru ale cenaclului.

Hunedoreni cîntă pentru țară și președintele ei

Localități: Deva, 19 martie 1984, ora 18,50 (din cauza organizatorilor de sală, care au întirziat începerea spectacolului, ea să înalțe scena prea joasă, care nu permitea desfășurarea corespondențelor a comunicării cu publicul); Sala sporturilor, Hunedoara, 21 martie 1984, ora 18, Clubul „Siderurgistul”.

Număr de spectatori: 4.000 la Deva; 3.000 la Hunedoara.

Atmosfera: În ambele spectacole un uriaș entuziasm tineresc, mai ales la cîntecele de pace și țară reluate în coruri imense de mii de tineri elevi și oameni ai muncii, care cîntă într-un vultean de spirit revoluționar „Trăiască România, / Trăiască Tricolorul, / Trăiască Ceaușescu, Partidul și Poporul”. În aceste zile în care Cenaclu Flacăra, împreună cu întreaga țară îl sărbătorește pe tovarășul Nicolae Ceaușescu la mai mult de o jumătate de secol de activitate revoluționară, 30 de ani de înalte misiuni în conducerea partidului, aproape două decenii de la alegerea sa în funcția de Secretar General al Partidului Comunist Român și 10 ani de cînd a fost investit cu funcția supremă în stat, de Președinte al Republicii.

Noutăți: la Deva au debutat Olivia Rotaru — 21 de ani, controlor C.T.C. laborator la Truștea de construcții Hunedoara, Lucian Andrei Cimpean — 7 ani, clasa a I-a, Sc. gen. nr. 8 Deva, (învățătoare, Ana Hențiu), cîntînd nemaipomenit „Colindul Ardealului”, Mioara Todosiu — 15 ani, clasa a X-a, Liceul pedagogic, și colegele ei de clasă Adela Popescu de aceeași vîrstă, Grupul GHINION din Brad: Adriana Martin, Marilena Elena Kiss și Iuliana Dorina Cuda, toate de 16 ani.

Au debutat Costel Sava — 22 de ani, oțelar, Sanda Bădău — 23 de ani, soră medicală la Spitalul municipal Hunedoara, nevăzătoare, cîntînd admirabil compoziția lui Majai Gyözö „Totuși iubirea”, tocmai azi cînd aflăm că autorul cîntecului este internat într-un spital din Moldova cu pneumonie, sub îngrijirea doctorilor, a camarazilor și șefilor săi, care fac totul pentru a-l restabili cît mai urgent, și Adriana Savin — 4 ani cîntînd senzațional, mai întii singură, apoi cu întreg cenaclu și cu toată sala „În Țara Moșilor noi am venit”.

Calitatea spectacolelor: foarte bun la Deva, excepțional la Hunedoara, unde absolut totul a fost formidabil.

Aport organizatoric: foarte bun din partea întregului activ al județului U.T.C.

Durata: 8 ore și 40 de minute la Deva și 8 ore la Hunedoara.

Publicul din Deva își face singur un mare spectacol, împreună cu membrii cenaclului, prin participarea admirabilă la faptul de artă.

În seara zilei de miercuri, 21 martie, într-o atmosferă fantastică publicul cîntă, prelungind piesa lui Valeriu Penișoară „Cîntec pentru tricolori” astfel: „Acum Hunedoara cu inima cîntă / Aceste cuvinte fierbinți: / Hai, hai, România, / Și, Bravo, Dinamo, Un fotbal întreg reprezentanți”.

La Hunedoara domină marea generozitate și bunul simț al unui public de muncitori care sărbătorește în cîntec și entuziasm revoluționar valorile patriei, cea mai de preț valoare — independența națională și pe garantul libertății noastre, Președintele Nicolae Ceaușescu, simbolic identificat în cîntecele cenaclului și în conștiința tineretului din România cu ideea de libertate, cu independența noastră națională și cu lupta pentru a da o șansă păcii pe planeta Pămînt.

„Trăiască România”, „Clopotul Reîntregirii”, iar la miezul nopții, în clipa echinocțiului de primăvară „Dor de Eminescu”, e cîntat de corul fantastic al muncitorilor din Hunedoara într-o lecție magnifică de literatură română. Se realizează aici momente unice, momente pe care, dacă radioul și televiziunea le-ar înregistra, ar înregistra genul muncitorimii române. În clipa în care închei transmiterea celor de mai sus, ni se aduce din scenă un bilet primit de către conducătorul cenaclului: „Țin să vă anunț cu bucurie că adineoară, la maternitatea de peste drum de sala în care se desfășoară spectacolul cenaclului, mi-a născut nevasta un băiat de 2,5 kg, care va purta numele Adrian Daneriu”.

În spectacolul de la Hunedoara, un cîntec nou al eroismului românesc, „Lancea lui Horea”, la cererea sălii de cîntic ori.

DORIN GHERGHINESCU

Un muzeu in labirint

Utopia clipei

Monet. Autoportret

1. Ortega y Gasset a demonstrat că lectura este o utopie. E imposibil, a arătat el, să înțelegem tot ce vrea să spună un text. Va rămâne totdeauna un reziduu „ilizibil”, deși înțelegem uneori lucruri pe care autorul nu vroia să le spună și totuși le-a spus.

Nu mai că tocmai această utopie a lecturii ne dă șansa de a putea reciti la nesfârșit o carte, descoperind de fiecare dată în ea ceva nou. Dacă lucrurile n-ar sta astfel, fiecare lectură s-ar asemăna, probabil, în final cu o crimă; odată ajunși la ultima filă, cartea ar muri pentru noi, după ce și-a oferit toate sensurile. Și la ce-am mai păstra-o? Ca relicvă a unei emoții defuncte, irepetabile? În urma noastră ar spori, odată cu numărul cărților citite, numărul cărților pierdute, căci, vai, fiecare lectură ar fi o împlinire și o despărțire definitivă. Am trăi într-o cultură de lecturi unice care ne-ar copleși cu mormintele ei și ne-am dori, poate, atunci o memorie virgină, dinainte de desfășurarea primei cărți citite, așa cum Monet își dorea o privire virgină. Slavă zeilor, lectura este o utopie. Altfel, bibliotecile s-ar transforma în osuare.

Dar nu este oare și „lectura” lucrurilor o utopie? Ce altceva crede Monet când pictează de cincisprezece ori aceeași fatadă a catedralei din Rouen sau de tot atâtea ori aceeași căpiță de fin, decît că niciodată nu înțelegem întreg sensul unei imagini, totdeauna rămîne un reziduu „ilizibil”?

2. Li asigur pe cei care m-ar bănuși de vreo maliție cînd mărturisesc că sînt tentat, și nu rareori, să fac elogiul „ignorantei” că se înșală. Ispita respectivă e cit se poate de serioasă. Bineînțeles, nu e vorba de ignoranța paradisiacă a săracului cu duhul și cu atît mai puțin de ignoranța obtuză, agresivă a semidoctului. Mă gîndesc la o „ignorantă” — cum să-i spun altfel? — încă și mai greu de cucerit decît erudiția și la surisul cu care Socrate va fi murmurat, aparent smerit: „Știu că nu știu nimic”. Nu, nu e o butadă. Pentru cel care-și contemplă cunoștințele cu o blajină suficiență, urcușul s-a terminat, setea a eșuat în vanitate. În schimb, pentru cel care înțelege cit de relative sînt cunoștințele sale, absolutul mai este încă posibil. A ști ce nu știi este o mare șansă de a ști într-o zi. Poate nu întîmplător porunca pe care Mefisto o adresează de mai multe ori lui Faust este: „Oprește-te!”

Impresioniștii n-au vrut să asculte această poruncă a lui Mefisto. Ei s-au ferit de capcanele încremerii într-un sistem. Vroiau să-și păstreze libertatea de a soma fiecare peisaj, fiecare „impresie”. În fond, visul lor secret era probabil să transforme pictura într-o aventură mereu nouă; și singura lor greșală a fost, poate, că au transformat chiar această rătăcire în sistem.

3. Eternitatea? Eternitatea pe care a visat-o arta totdeauna? Această eternitate nu mai există, s-ar zice, pentru impresioniști. Ceea ce alții au urmărit să cucerască printr-un lung asediu, ei vor să înhațe imediat. Își duc șevaletul în pădure, pe malul mării sau în fața catedralei din Rouen și pictează ceea ce văd. Analizează o rază de soare. Descumpun o clipă. Nu „odinioară”, nici „în viitor”, ci „acum”; nu „cîndva”, ci „imediat”; iată ce îndemnuri conține această estetică a urgenței care caută adevărul în timpul cel mai apropiat, cel mai fierbinte, care respiră, care tresare, a cărui sămînță plesnește, al cărui fruct crapă ori se coace, clipa care deschide aripile și zboară, clipa care pilpăie, care fumegă, care foșnește, care palpită, care suspină născîndu-se, care cîntă, care trece, care a și murit. Nu e timp de filosofie, pare a gîndi pictorul impresionist. Voi medita mai tîrziu. Deocamdată, trebuie să prînd această clipă care are, ca și Proteu, defectul sau vocația de a nu se lăsa prinsă.

Din întreaga eternitate, el își alege țința aparent cea mai ușoară, cea mai apropiată: cea care tocmai trece prin fața ochilor săi. Dar, atenție, să nu ne grăbim cu o concluzie. În această clipă totul începe și totul sfîrșește. Ea e singura în care timpul e viu și tot singura care nu ocolește, ca eternitatea, o problemă atît de spinoasă ca moartea; trăim cu fața la adevăr și la moarte, dar abia astfel viața freacă în toată grandioasa ei deznădejde și își strigă, neistovită, pasiunea. Pictorul impresionist nu e, la urma urmei, nici răbdător, nici zorit. Trebuie să vîneze clipa destul de repede, înainte ca ea să se destrame. Altfel va trebui să și-o aducă aminte. Dar nici nu vrea s-o picteze înainte ca ea să vină. Atunci ar trebui s-o vîneze. Or, el vrea să vadă, să facă prezentul locuibil. Prezentul care ne scapă mereu. Avem trecutul la îndemînă, pentru că putem scruta cit vrem o amintire. Avem viitorul, pentru că îl putem visa mereu. Singurul care ne scapă, care ne curge printre degete, este tocmai timpul pe care credem că-l posedăm, prezentul. La drept vorbind, impresionismul își fixează o miză mai mare decît eternitatea: clipa. Grecii au făcut eternitatea captivă în Parthenon, dar cum să prinzi vie clipa și s-o arunci în cuscă? Pînă s-o prinzi, ea a și trecut. Trebuie să te așezi la pîndă din nou. În plus, trebuie să ai mereu sufletul proaspăt și ochiul inocent, ceea ce e și mai dificil. Dovadă că Monet a vrut să se fi născut orb și să-și fi căoțat mai tîrziu vederea.

Dar clipa prinsă și făcută prizonieră într-un tablou nu e tot o formă de eternitate? Mă tem că utopia clipei ascunde tot utopia eternității. Și că în reflexele efemere ale unei impresii sfîrșim prin a ne lăsa de aceeași obsesie inevitabilă care e, probabil, păcatul originar al artei.

OCTAVIAN PALER

Simple note

Gib I. Mihăescu

Luna viitoare, mai exact spus la 23 aprilie, se vor împlini nouă decenii de la nașterea lui Gib I. Mihăescu, iar în 1985 ce urmează, în ziua de 17 octombrie, se va rotunji o jumătate de veac de cînd neîndestulatul, neiertătorul și neobositul Charon, cu luntrea lui — care nu cunoaște nici piedici și nici întoarceri — l-a transferat de cealaltă parte a Acheronului. Scriu negru pe alb: 50 de ani care stau să bată la grelele porți ale timpului scurs și mi se pare de necrezut că au putut să treacă atît de vertiginos, ca un zbor de vrabie speriată parcă, și ca o săgeată slobozită dintr-un arc, și să-mi rămîna totuși — în pofida imuabilei și neschimbătoare realități — sentimentul că plecarea lui grăbită din mijlocul nostru s-a petrecut mai deunăzi. Și nu știu de ce mă trezesc murmurînd dumnezeiescul distih arghezian: „Atîta amar de ani e de atunci! / Glicină tu, — tu florile-ți arunci...”

Sărmanul, modestul și sfielnicul Gib, incomparabil om și coleg de redacție, care ne potolea cu judecările-i cumpănite și cu bunătatea lui inepuizabilă în reacțiile și revoltetele ușor inflamabile ale tinereții noastre zvăpăiate, care ne înșurăra cu stăruință, cu grijă și delicatețe și care — cu firul vieții tăiat la 41 de ani — n-a mai avut răgazul să ne dea completarea operii ce se aștepta de la marea lui sensibilitate, de la ascuțitul lui har de observație și de la vigoarea lui talent scriitoricesc.

A debutat în literatură cu nuvela

Linia întâi la „Luceafărul” în 1919 — vechea revistă de la Budapesta și de la Sibiu, care reapare bilunar la București — după primul război mondial, sub direcția lui Octavian C. Tăslăoanu — iar editorial își începe cariera cu două cărți, ambele scoase la „Scrisul Românesc” din Craiova, în 1928: volumul de nuvele *La Grandiflora* și piesa *Pavilionul cu umbre*, care fuseseră incununată cu premiul „Asociației criticilor dramatice” în aprilie 1926, înainte de a se reprezenta. Se succed apoi: *Vedenia* — tot nuvele — și romanele *Brațul Andromedei*, *Femeia de ciocolată*, *Zilele și nopțile unui student întîrziat*, *Donna Alba* etc.

Asta e zestrea de spirit pe care ne-a lăsat-o; și toată proza lui e alcătuită obsesiv din explorarea apelor mîloase ale subconștientului uman și cu fiecare pagină scrisă parcă ar cădea cite o stea ca să despice întinerul din noi și să-l lumineze o clipă. Și mai însemnă citeva amănunte legate de *Pavilionul cu umbre*, care nu au cum să mai fie știute de tineretul de azi.

Piesa s-a reprezentat pentru prima oară pe scena Teatrului Național din București în seara de 3 martie 1928 în regia lui Soare Z. Soare, director al teatrului fiind scriitorul Corneliu Moldovanu. Distribuția era excepțională. Rolul principal l-a interpretat Marioara Ventura, iar dublura ei — fiindcă Ventura era societară a Comediei Franceze și trebuia să joace și la Paris în repertoriul în care fusese repartizată — a fost asigurată de marea noastră actriță Aura Almajan-Buzescu. Celelalte roluri masculine și feminine au fost incredințate actorilor Romald Bulfinsky, A. Pop Marțian, Eugenia Zaharia, G. Calboreanu, Grigore Mărculescu, H. Polizu și Alexandrina Gusty.

Succesul a fost eclatant. Și Marioara Ventura va pleca după

aceea cu spectacolul într-un tu triumfal în toate orașele principale ale țării; iar Gib Mihăescu, a și recunosător, cînd își tipărește piesa, pe pagina de gardă, imprimă următoarea dedicație: „Dorșoarei Marioara Ventura, care făcînd să răsune sub degetele terii sale vrăjite, pînă la sunetele înălțimi și intensități, va acorduri de ris și de amar, în slovele de față, închină acea carte, autorul”.

Și-mi mărturisesc mirarea că anii noștri nici o conducere de țară nu s-a gîndit să repună *Pavilionul* pe afiș, fiindcă am conștientizat că lucrarea ar interesa și ar plăcea. Și în aceeași ordine de idei, după știința mea, în biblioteca și arhiva Teatrului Național ar trebui să se mai găsească două-trei piese de-ale lui Gib Mihăescu, care au fost scrise și n-au mai apucat să fie jucate, și eventual nu vor fi căzuți printr-o flăcărilor ignobilului bombardament hitlerist din preajma elierării, cînd a fost incendiată și distrusă vechea clădire a Naționalului.

Dar cititorul neștiutor, încheputinele mele șiruri, are dreptul să întrebe ce a determinat finalul grupului și neașteptat al lui Gib Mihăescu la 41 de ani? Răspund imprudent. Avusesse în tinerețe proces pulmonar care se aranjă și, fără să consulte vreun medic, crezînd că nu riscă nimic, s-a dus la mare, expunîndu-se soarelui citeva săptămîni, ore întregi în fiecare zi. A fost destul. Vechiul tuseșug s-a redeschis cu o virulență sporită și dușmănoasă și astăzi dus la tragicul și precipitatul de nodămint, spre nevindecabilul gret al prietenilor și al tuturor aceluia care l-au cunoscut apropiat.

L. KALUSTIAN

Biblioteca in aer liber

Măreție

Degeaba amîn, degeaba imi imaginez că voi găsi o dimineață liniștită în care să pot încheia citeva fraze coerente despre această carte. Ea a rămas pe noptiera lui taică-meu și a fost ultima pe care a citit-o, el care-l cunoscuse pe Gherea și fusese prieten cu fiul lui, Ionel (Ioan D. Gherea). Apucase să termine *Viața lui C. Dobrogeanu-Gherea* de Z. Ornea și să-mi spună ce mult i-a plăcut. Apucase să termine *Viața...*

Intre timp, criticul a tipărit și *Opera lui C. Dobrogeanu-Gherea*, iar eu — superstițios? — nu îndrăznesc să mă apuc s-o citesc. Pe noptiera lui taică-meu, cartea cealaltă. Pe masa mea, recent apărutul volum *Scriitorii români de azi, III*, de Eugen Simion. Să încerc să scriu fără a scrie... Să dau două citate — și să spun apoi ce înțeleg eu prin cuvîntul „măreție”.

Primul citat e din cartea marelui critic Eugen Simion; criticul comentează o afirmație a confratelui său Mircea Iorgulescu, a cărui activitate o apreciază în mod deosebit: „Mircea Iorgulescu scrie, de pildă, că Z. Ornea este astăzi «singurul cercetător specializat și consacrat unei activități nu îndeajuns de prețioasă». E vorba de principalele curente de gîndire din cultura românească antebelică. Putem fi de acord că Z. Ornea este un cercetător eminent în sfera ideologiei literare, dar că ar fi singurul cercetător mă indoiesc, sincer vorbind. Nici nu i-ar sta bine să fie singurul, căci, de ar fi așa, unde ar fi atunci spiritul de emulație, competiția între egali?” Să observăm că, luînd în discuție o judecată de si-

tuare (superlativă numai în fond: „singurul”), Eugen Simion o înlocuiește cu una mult mai elogioasă, cu atît mai credibilă cu cît vine din partea unui critic care evită vorbele răsunătoare: „eminentul”, judecînd de valoare superlativă și în fond și în formă.

Al doilea citat: „Gherea avea motive de îngrijorare speciale. Maiorescu, împotriva căruia se ridi-

case în două rînduri, cu două studii care îl supăraseră pe criticul Junimii, era ad-interim la Domenii, minister de care depindea întreaga administrație C.F.R. În această calitate putea, printr-o simplă dispoziție, în cazul cel mai fericit, să-i anuleze concesiunea restaurantului din gara Ploiești, lăsîndu-l pe drumuri. Dar putea invoca și legea specială a expulzării (din 1881) în virtutea căreia s-ar fi trezit peste noapte silit să părăsească țara. (...) Chiar a doua zi, Gherea a cerut și a obținut audiența. (...) Maiorescu, exemplar în civilitatea comportării, l-a asigurat că o asemenea măsură nu va fi adoptată și că își poate vedea liniștit de treburile sale la restaurantul din gara Ploiești. Cit privește articolele po-

lemice ale lui Gherea și-a îngăduit să observe că l-a contrariat numai aprecierea din *Cătră dl. Maiorescu* care afirma că *spiritus rector Junimii* a procedat avocățeste pledoariile sale pentru Caragiale Alecsandri. După această convorbire de o rară, exemplară urbanitate Gherea — liniștit acum — a meditat îndelung la sumarul volumului său. Nu numai că a eliminat — cum am mai observat — lungul pasaj critic, dar a renunțat să includă studiul din 1886 în sumarul volumului I din *Studii critice*. (...) Să observăm, în treacăt, nu fără îndreptățită nostalgie, civilitatea dinăuntru care guverna acum un secol disputele literare!” (Z. Ornea, *Viața lui C. Dobrogeanu-Gherea*)

„Și să mai observăm, în treacăt, ce cuvînt se repetă în acest al doilea citat: cuvîntul „liniștit”. Gherea poate fi liniștit: are de-a face cu un om normal, adică măreț, măreția fiind starea normală a omului, iar lipsa măreției o gravă anomalie. E vorba de doi adversari — adversari neîmpăcați, și neîmpăcați vor rămîne — dar lupta pe tereanu idelilor se duce. Cum o să te gîndești să-l lași pe cineva fără pîine numai pentru că nu e de acord cu tine? Normală, adică măreția, adică înduioșător de umană și această discuție despre un cuvînt jignitor. Nici ea chiar atît de mică pe cît pare. Pentru că e vorba de o controversă, de o confruntare a argumentelor. De un duel. Iar ofensa nu are ce căuta pe terenul aseptice al încrucișării strălucitoarelor florete. Așa cum nu au ce căuta calculele meschine despre autorizații și refuzuri și expulzări... Dacă la asemenea lucruri ar ajunge să se gîndească un mare cărturar, un geniu ca Titu Maiorescu, atunci în cugetul cui și-ar mai găsi refugiu măreția?

FLORIN MUGUR

Desene pe asfalt

Și totuși...

primăvara

Să fie vinovați poezii?

Se poate, ei sînt totdeauna vinovați de cite ceva și sînt nespuse de puține erorile ce li se iartă...

Iată una: ei desfoliază, fastuos, desenele toamnei, laudă poama verii îndeobște strînsă în cupe, ei evocă zăpezile arhaice ale iernilor dar primăvara ei nu se pricepe s-o cînte așa cum s-ar cuveni!

Fiindcă, în fiecare nou an trăit de ei, inima le bate ca sub capace tencuite în argint; sînt tulburați de mirabila mărime a Măriei-Sale, Ziua, pare că pentru prima oară țin între degete florile dinții, părelnice, și tot pentru prima oară devin hangii la care poposesc păsările deltelor primordiale.

Și li se pare că între versul arat pe filă și chiar brazda arată a pămîntului ce va să rodească e o legătură indestructibilă. Ei devin presimțire a grîului și a fructelor,

ei leagă lujerele rodirii și sînt un trunchi fraged pe care urmează a se înălța, cu chip de frunză, lujerea...

Distilerile subtile ale iernii fac din pămînt un inefabil mortar (e vremea meșugului zidăresc, așadar!) și lemnul dulce se sporește cu încă un cerc în pădurile ce sînt și bărbii de zei dar și brațe, mîloane de brațe ridicate spre cer pentru a corecta mersul orelor, lunecarea sevelor, ivirea luminii. Părelnicia capătă contur, fluiditatea devine materială; visul și cîntecul pot fi captate. Ne putem încă îmbăta cu himerele vegetale ale devenirii.

E primăvară.

Tîrzie?

Devreme?

Primăvara, oricît am certa-o, nu e niciodată tîrzie. O vedem și nu e! Se poate. Nu o vedem și există. Și asta se poate.

A crede în primăvară înseamnă a crede în forța germinativă a bobului de grîu dar și a încredere în oameni și omie. În mai-binele obștii, în posibilitatea de a înstăpîni dreptatea socială și pacea. Și, în ultimul prim rînd, iubirea.

Da. E primăvară. Sîntem ori nu mai sîntem tineri, e primăvară.

Iubim ori nu, e primăvară.

Ghloceii sînt smalt de Murano.

Toate sălcile bulevardelor sînt, desigur, făurite de lutieri din Cremona.

Lacurile sînt oglinzi venete.

Se poate.

Dar albastrul? Albastrul e de Voroneț. Sîntem zugrăviți de poftă cum sînt căruțele de Brăila scrise cu nuferi și Chire Chiralină. Inima bate ca o piine transilvană. Ne simțim sufletul pierșic de jindu dărogensc al întîlnirii cu marea. Marea noastră cu apă dulce.

Ne simțim statura ca a stilpilor din Hobita lui Costandin-Mestrel.

E primăvară.

Primăvară românească.

Primăvară — a muncii rodnice și a speranței.

A dragostei.

Liniște: răsăr ierburii nicînd răsărite!

Primăvara ne apropie de transparențele ei cum — spunea Eminescu — „soarele soarbe un nour de aur din marea de amar” și ne învăluie cum spunea Bacovia, în „verde crud, verde crud / vis de-albastru și de-azur...”

GHEORGHE TOMOZEI

atelier literar

G. Dumitrescu

Cristina Olteanu : Sint promise favorabile, mai ales in acuratetea gindirii; versurile tind prea mult spre cerebralizare, desi nu lipsesc sunetele poeziei. Trebuie sa continuati pina la capat experienta, inca nu se poate sti ce va urma.

N. Fulga : Cind nu aluneca spre clișee și convenționalisme epigonic-traditionaliste, lucrurile ramin in sfera adevăratei poezii: „Seceta”, „Tata”, „Ii caut”, poate și „Tulburător colind” (dar de unde troica? — dacă „ai- cea in Carpați” nu prea se obișnuiește?...).

Mirona : Sint și acum lucruri bune in paginile dv., și e bine să continuați aceste exerciții, fiind scama însă că prioritatea absolută trebuie acordată lecturii, studiului multilateral, școlii, adică pregătirii dv. cât mai temeinice ca om și ca intelectual. Fără de care, nici aptitudinile literare nu vor avea șanse să se maturizeze, să se implicească. Din cind in cind, mai dați-ne cite o veste.

S.V. Adrian : Sint unele semne bune, in pagini inegale, încă sovăitoare. Judecând mai ales după „Atavism”, „Joc de cărți”, „Mai”, sint de așteptat lucruri din ce in ce mai bune. (Pe viitor, mai citiți!).

Gh. Dumitrescu : Slabe, neinspirate, „făcute”.

C. Ionescu : O serie de pagini in spor de subțantă: „Cind plugul”, „Telegramă”, „Scrisoare”, „Toamnă”, „Apel”.

E. Chelaru : Puține lucruri demne de menționat (nu fără ezitări și oarecare indulgență): „Zvon”, „Pe scurt”, „Oportună”, „Pe de rost”, „Pulsul”. In rest, inerție, făcătura, semne de plafonare (lucruri mereu repetate, un bagaj de cuvinte, motive și mijloace din ce in ce mai sărace, mai uzate respirație scurtă, etc. Trebuie să mai deschidem cite-o carte, din cind in

cind, să vedem ce s-a mai scris prin lume, ce se mai scrie, cum se mai scrie!...
Adr. Filișan : Desigur!

E. Vinski : In nota obișnuită, poate ceva mai palide, ușor depigmentate. (Ceva mai bine, in „Păcat”, „Secvențe 2”). Desigur, eforturile și frământările dv. se află in altă zonă, odată cu apropierea decisivei încercări. Vă dorim succes!

A. G. Victor : Scrisoarea e judicioasă, dar versurile ramin, in general, fără înțeles, fără comunicare, incoerente, aberante. E un drum greșit.

V. Antonie : N-am putut descifra in întregime și cu deplină siguranță, textele dv. (prezentate într-un mod nu tocmai civilizată); se-am putut înțelege ne-a lăsat o impresie mult mai puțin favorabilă, ca data trecută: lucruri cam imprăștiate, neglijente, nefinisate cu toată exigența.

Viviana Antoniu : In general, lucruri mai bune decit cele anterioare: „Prea”, „Mărturisire”, „Dorință” (incă nefinisată), „El” (care pare ne-terminată), „Efemeride” (cu un sens simbolic care nu prea „operează”), „Malformație” (care coboară, in final, într-un plan prea material, prozaitic cu „rodnică faptă” etc.). Unele (cum sugerează și parantezele de mai sus) ramin încă tulburi, indecise, cu goluri sau, dimpotrivă, cu umpluturi parazitare, ori cu ineficiențe ale expresiei, care transcrie doar parțial, sau chiar marginal, gindul și simțirea, de unde senzația de minus, de neimplinire. Oricum, lucrurile merg pe un drum prielnic, ceea ce ne face să răspundem cu plăcere și optimism apelului din scrisoare (la viitoare a-dăugați și citeva date despre dv.).

W. Kramps : Aproape toate sint demne de atenție („Pină la tine” mai

trebuie scuturată de praful banalităților facile și dulcele, Măcar de dragul finalului!).

Gh. Coconasu : Unele pagini lasă să se întrevedă oarecare înclinații lirice („Horea”, „Parcul anoftimurilor”), dar lucrurile sint tratate, in general, cu prea multă ușurință și superficialitate, ca să poată ajunge la rezultate demne de interes.

V. Baghiu : Mai slabe ca data trecută, dar explicația se află, desigur, in „marea treaptă”, care se apropie. Vă așteptăm „după”, cu o veste bună și cu pagini mai implinite.

Demeny : Pe linia precedentelor, un fel de gravuri in iască... Ceva mai aproape, „Lecția de adio”, „Ultima poezie”.

A. Albu : Se păstrează încă o evoluție bună: „Mai departe”, „E timpul”, „Folositoare”, „Gînduri de rămasă”, „Tristețile” (de la jumătate incolo, lungită și încărcată cam fără rost).

Ieronimus 45, Margot, Blue, V. Frunțianu, Melania Bădic, Cornelia Stoica, E. Dănuț, Amphora, Ana Maria, D. M. Horopinc, G. Dzimirski, Daniela Cristache, Marius Cristea, Marieta Rădoi, Daniela Ungur, M. Apostolache, Miezul Tăcerilor, John Flacăra, A. delaide — Tg. M., Dan Ozin, Carmen Dumitriu, Constanța Barbu, Șamali Sefehi, Valentina Radu, Silvia Călin, M. Vilvoi, Fl. Manea, A. Liviu : E ceva, încă nu de ajuns. Continuați.

N.R. Manuscrisele nu se inapozază.

GEO DUMITRESCU ■

ERATA
Șirul de nume de la finele „Poștei” din numărul trecut a rămas, dintr-o eroare de paginație, fără răspuns. Acesta este: „Încercări de nivel modest”.

AUD

Aud cum se taie subțire iarba trezită in rouă și soare
Aud și nu mă mai satur
de cîntecul coasei primentoare

pentru această frumoasă iubire
ce a murit și reinviat
pentru tirziul de-acum și cel depărtat
sub steaua care arde-n nemurire

pentru tot ce e, a fost, va fi
obsedată de o spaimă rea
pentru lumea ce-a încărunțit și ea
eu o timplic în noapte și cu una-n zi

Aud... aud... tot mai apropiata lovire
iarba căzind înalță valuri de iubire!

AUREL ALBU

PE LIMBA VISULUI

Toate poeziile există
In limba româna,
Tot ce simți și nu miști,
Are zîmbi;
Intră-n limba româna,
Dacă nu greșești in fața ei
Limba româna nu doare,
In ea avem fii și parinți
Și milenii de soare.
Aminte-mi aduc numa-n limba româna
De satul, copilul ce am fost,
Ce mult rost
Au acestea in limba româna.

VIOREL FLOROIU

NU MĂ INTERESEAZĂ

Nu mă interesează Fraza
Ci cuvîntul
La izvoarele zborului
Stă Avîntul
Din cerc rețin punctul
Metafora muma
Din arbore Fructul
Lumina din lună

OLGA DAMIAN

DEODATA

Lăsați-l pînă la capăt singur
pe cel care
nu e in stare
cărnaia iarba
fi moare sub tălpi
grădinile inimii lui
desfrunzite
bucurați-vă paștii
otrăviți depărtările
din inima lui și
inima-l bate
din ce in ce mai alb
obrazul i se face
tot mai absent
din neînțelegere
noaptea mai pilpile
pe acoperisuri
dezamăgita lui umbră
care inco
cuprînde orașul
și-l preface deodată,
in seară.

IRMA SANDU

DEDICAȚIE

„Să nu-ți faci chip cioplit” și totuși
Te modelezi cu dragostea in vis
Pe apa somnului multimi de lotuși
Aclamă gindul ce și s-a deschis

E un prinos firesc — și mi se pare
C-ar fi păcat să-l ferec sub obroc
Cind vorbele de duh se întetează
Iluminează vechiul nenoroc

De farmecul fără egal al minții
M-apropii și mă reazăm și ramin
Ferește-mă de spectrul suferinții
Cu glasul calm pe liniște stăpin

Iar dacă dincolo de bunătate
Și de lumina clară din priviri
Mă cheamă presimțiri mai inovate
Către tirzii și simple impliniri

Rămîne numai gustul refulării
Ca firul amărui de calomfir
Simbol ivit in marginea cărării
Din care-n noaptea asta te aspir.

VIRGINIA SOARE

MAREȚ MOMENTUL

Trebuie să fi fost mareț momentul
cind s-a născut prima femeie
trebuie să fi fost un fenomen
cu multe irizări
o explozie frumoasă in sinul substanței
și lucrurile mergeau neapărat spre bine
după ce materia s-a imblinzit
din adineul ei a ieșit corpul mic și
alunecos
care a văzut femeia zdrobită de chinul
matern

femeia care a adus căldura
sora și iubita sau bunăoară
mireasa hindusă acoperită cu frunze
peste trupul gol
femeia care a inventat poezia
și care in general are in grîji
grădinile pămîntului
femeia cu minile pierdute in mare
și care intră incoet in istoria artei
mondiale.

IOAN SUCIU MOIȘA

PLEDOARIE PRO DOMO

Un cuvînt nu este doar un semn de
început ci și o sacră trebuință de-a fi.
Un cuvînt nu înseamnă doar abolirea
făcerii prin sunet ci și convertirea, mai
mult,
sublimarea acesteia-n gînd.
Un cuvînt este un orgoliu, un fel de cutiț
înfipt in pintecul soartei
un cuvînt e o gheară, primordial exercițiu
și un năstrușnic zar aruncat înțîmpinării.
Un cuvînt este moartea privită
in ochi și chemată pe nume
dar mai mult ea orice
un cuvînt e semn de-nceput
și o sacră trebuință de-a fi.

CRISTIAN NEGULESCU

GH. DUMITRESCU:

(Urmare din pagina 9)

crări. In definitiv, totul e o fugă de
uman, scotit poate vinovat de ce se
potrece rîu in lume, uitîndu-se că to-
tuși in om, in umanismul lui, stă sal-
varea.

— Eroul lui Thomas Mann, Adrian
Leverkühn din DOCTOR FAUSTUS,
exprimă cel mai bine o asemenea stare
de însingurare a artistului într-o crea-
ție rece, lipsită de dorința de a comu-
nica.

— Da. Dar dacă o astfel de tentativă
își are dramatismul și măreția ei, fiind
vorba totuși de niște căutări — fie ele
și sortite eșecului —, dar de la înălți-
mea unor principii clare, n-am să fiu
înșă niciodată luat pînă la toate extra-
vagantele care se mai fac in numele
muzicii. Am ascultat, de pildă, la Paris,
un așa zis Concert in do in care interpreta
a cîntat minute in șir doar o singură no-
tă — do — pînă cind publicul exasperat
a alungat-o, bombardînd-o cu portocale.

— Păcat de portocale.
— Cu siguranță. Ei bine, astfel de ino-
vații nu mă interesează și le scotesc o
jîgnire adusă muzicii.

— Dar atunci ce înțelegi dumne-
voastră prin inovație in muzică?

— Paradoxal, inovația in muzică se ba-
zează pe tradiție. Nu vreau s-o fac pe
atoateștîntorul, dar eu cred că trebuie să
existe un bun-simț care să-ți dicteze
pînă unde ai voie să înnoiești limbajul
muzical și să-ți și arate dacă ai izbutit
sau nu. Muzica nu începe de fiecare dată
cind se naște un compozitor. Ar fi înfri-
cosător să faci tabula rasa din tot ce s-a
compus pînă la tine ca să existe numai
tu. Există lucruri eterne, ce nu pot fi dis-
truse și asigură mersul înainte al muzi-
cii. Orgoliul de a fi singur se plătește cu
aceea de a nu fi nimic.

— Și totuși, nici un creator, in orice
domeniu s-ar exprima, nu poate să nu-și
închipuie — măcar o clipă — că el este
un întemeietor.

— De acord. Dar de-acei pînă la o-ți
închipui că numai tu ai dreptul să decizi
destinele muzicii e cale lungă.

— Dumneavoastră cum vă dați seama
că n-ați căzut in impostură?

— Cred că verificarea cea mai bună e cea
din partea publicului. Inșă aș vrea să mai
revin la muzica secolului XX. N-aș vrea
să se înțeleagă că sint un dușman al mo-
dernității. Cred cu toată convingerea că
Stravinski, Șostakovič, Britten, Bartok,
Prokofiev au adus o contribuție substan-
țială la înnoirea limbajului muzical

actual.

— Dar mi-ați putea da și citeva nume
de contemporani?

— Să văd... Nu. Mai bine nu. Alci lu-
crurile încă nu sint pe deplin așezate.

— Ați scris lucruri circumscrise intere-
sului nostru național. Dar cum ați reușit
dumneavoastră să nu rămîneți totuși
conjunctural?

— De vrel să știți viitorul, te întoarce
in trecut — spune Eminescu. Ceea ce am
tratut eu n-au fost niște descoperiri
arheologice, ci sint legate de ideile mari
ale noastre și ale altora. Idei ca dorința
de libertate socială și națională, de
demnitate umană. Idei permanente.
Și, ca să-ți răspund mai exact la întrebare,
trebuie să-ți spun că n-am scris
niciodată la comandă, deși nu e nimic
rușinos in asta — înșă cine să-ți comande
o lucrare? Am compus lucrări care slă-
vesc eroii ai neamului, idei scumpe na-
țiunii noastre, dintr-o dorință intimă.
Nu pot să uit nici azi cît am avut de su-
ferit din pricina oratorului Tudor Vla-
dimirescu, scotită in epocă o lucrare
care propaga naționalismul. Cum adică,
spuneau unii, al căror nume nu l-am
uitat, dar pe care nu vreau să-l pomenesec
pentru a nu le perpetua numele, cum
adică, ce înseamnă asta „Tudor, Tudor
domn român”? Domn român? Afară eu
o astfel de lucrare. Norocul meu a în-
semnat președintele de-azi al României.
In calitate pe care o avea prin anul '50
tovarășul Nicolae Ceaușescu a sprijinit
aducerea la cunoștința publicului a ace-
stei lucrări.

— Ce impresie vă face felul in care e
promovată muzica românească?

— După opinia mea, nu in măsura in
care s-ar cuveni. Alții n-au atîtea valori
dar știu extraordinar de bine să facă propa-
gandă muzicii lor atît la ei acasă cît și in
străinătate. Să luăm, de pildă, cazul
Operei. Cum de și-a pierdut ea publicul?
De ce nu mai vine la o lucrare româ-
nească decit o mină de oameni? Lni
aduc aminte că Ion Vodă cel Cumplit s-a
reprezentat de 200 de ori cu săli pline.
Astăzi înșă... Din punct de vedere artis-
tic montările nu mai sint la înălțime și
spectatorii sint imediat asta. Nici propa-
ganda nu se mai face ca altădată. Apoi,
nu știu cum de s-a ajuns la noi să se
inculece o anumită neîncredere față de
gen, scotit perimat in contextul fenom-
enului artistic contemporan. Ce prostie!
O mare vină o poartă și școala noastră
care nu mai acordă atenție pregătirii
muzicale a tinerilor. Mai ales Opera cebe
o instruire preakabilă, fără de care tot ce
se petrece pe scenă poate deveni, așa
cum zic unii, ridicol. Mai sint și toate

currentele care s-au perindat val după val,
fiecare închipuindu-și că reprezintă suma
sumelor in materie de muzică.

— Să nu uităm că și in teatru s-au pe-
rindat astfel de curente înșă săliile noas-
tre de spectacol sint și azi asaltate de pu-
blic. Și, ceea ce e deosebit de semnifica-
tiv, piesa românească, in special cea de
actualitate, e căutată.

— Da. Dar in cazul teatrului e mai
ușor. El e o artă a cuvîntului, la care ac-
cesul e mai lesnicios, nefiind ne-
voie pentru el de o pregătire atît de spe-
cială ca in cazul limbajului muzical. Da,
și la noi, la Ateneu sau la Operă, sint
spectatori mai mulți atunci cind se cîntă
o lucrare străină, sau cind cîntă un stră-
in. S-a ajuns la un snobism îngrozitor.
Dar oare spectatorii sint principaili vino-
vați? Cine i-a informat pe ei și la noi
există o școală muzicală demnă de tot
respectul? Cine le-a explicat că înnoirile
din domeniul muzicii nu sint niște cap-
cane întinse ascultătorilor de niște far-
sori?

— Ați scris lucrări de respirație largă,
ați scris și atele de interiorizare. Cum vă
explicăți?

— Sufletul omului e foarte divers: vi-
brează in diferite feluri. Pentru a crea o
Imagine veridică a lui trebuie să te ferești
să cazl in păcatul unilateralizării.

— Ultima dumneavoastră audție de la
Ateneu se numește CLOPOTEL. De ce?

— E vorba de Simfonia a V-a. Este
scrisă in amintirea băiatului meu, Tudor,
care, după cum știu, a murit la cutremur,
și care promitea să fie un bun pianist
și un bun compozitor.

— Era excepțional!

— Ar fi avut 26 de ani dacă... Dar să
lăsăm această durere a mea și a soției
mele. Noi am ajuns să avem două
fețe: una pentru momentele cind venim
in contact cu alții și alta pentru clipele
cind rămînem singuri. Nu ne place să ne
lamentăm in public. Nici măcar in aceas-
tă simfonie durerea nu e strict particu-
lară. Lucrarea am conceput-o in patru
părți. In prima e o reflectare a infrun-
tării între viață și ceea ce amenință s-o
distrugă. A doua e o reprezentare a re-
fugiului pe care și-l găsește omul in
sine in căutarea unei soluții. In
cea de a treia, forțele răului reușesc
să biruie pentru o vreme. In alșrit,
cea de-a patra parte, luminoasă, înscam-
nă o descătușare din tenebre și oprinare
a omului care se devotează semenilor
săi. In fond, nimic nou sub soare. E vor-
ba de o dezbateră de tip faustic, realizată
in viziunea mea, pornind de la o întîm-
plare strict particulară.

— In casa dumneavoastră e o linște

aparentă. In euler — o șapeă a unui
tinăr. Pe un scaun — o haină, o cămașă
și o cravată viu colorată care cu sigu-
ranță aparțin aceluiași tinăr. O mulțime
de tablouri semnate de mari maeștri —
Luchian, Tonitza, Petreșcu sint pe pereți.
Dar, la o privire mai atentă cineva des-
coperă obiecte disperate, frinturi de can-
delabre, ochelari spartii, porțelanuri ciu-
bite, jucării strivite... Nu, nu e vorba de
capriciul unui colecționar. Alți curind că
hainele șterse cu atîta grijă nu vor mai
fi îmbrăcate niciodată, că tablourile sint
de fapt sfîșiate iar că ochelarii spartii au
aparținut unui tinăr care cînta la pian in
seara zilei de 4 martie 1977... Și mai des-
coperi doi oameni in negru care veghează
cu demnitate in acest lăcaș. Cum de
reușii, de-atunci și pînă azi, Gheorghe
Dumitrescu, să vă convertiți durerea nu
in lucrări sumbre ci, dimpotrivă, in unele
pline de seninătate și de lumină, care
glorifică biruința omului?

— Fîndcă asta e concepția mea des-
pre viață: fiecare își are destinația lui pe
care trebuie să și-l îndeplinească. Nici un
accident nu-l poate sili să abdice de la
menirea lui. Din 1977 și pînă azi am scris
mai mult și poate că acestea sint cele
mai profunde lucrări ale mele. Am vrut
să răzbun această întîmplare nenorocită
care s-a abătut asupra noastră. De la Tu-
dor mi-au rămas mai multe compoziții,
mai multe imprimări... De obicei, fiul duce
mai departe ceea ce n-a făcut tatăl. A
fost să fie ca la mine eu să-mi continui
fiul. Alina cît va mai fi suflare in trupul
meu, mă simt dator să lupt și pentru el.

In acest număr reproduceri după lu-
crările lui DUMITRACHE GHERGHINA

**UN ADEVĂR
CU MARI IMPLICAȚII
ECONOMICE**

NATURA — SURSA

● O promisiune care ne bucură: la vară multe băuturi răcoritoare ●

Un pahar de suc natural: un strop de sănătate!

Sînt ani buni de cînd sucurile răcoritoare pe bază de materii prime indigene continuă să rămînă o simplă promisiune, în pofida unor inițiative laudabile și mai ales a unor proiecte repetate. La ora actuală, cum bine se știe, sortimentele de răcoritoare puse la dispoziția publicului larg sînt puține și nu rareori de calitate îndoielnică. Tocmai de aceea cumpărătorii continuă să caute produsele similare sosite din străinătate, sau pe cele preparate cu esențe, concentrate și coloranți aduși din import.

Programul de dezvoltare și diversificare a producției de răcoritoare a făcut de curînd obiectul a două întruniri de specialitate, desfășurate sub auspiciile Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și a Institutului de cercetare și proiectare pentru valorificarea și industrializarea legumelor și fructelor. Pentru informarea cititorilor noștri, reținem pentru început aceste câteva date de sinteză: producția de răcoritoare, pe bază de produse indigene, va însuma pînă la sfîrșitul acestui an circa 8.400 hl, urmînd ca la nivelul anului 1985 să se ajungă la un consum de 53,5 litri pe cap de locuitor, sau ceea ce reprezintă un total de 12.500 hl. Comparativ cu producția anului 1980, cînd industria alimentară a realizat, folosind materii prime autohtone, doar 4.676 litri de răcoritoare, cea din anul 1985 urmează să crească de 245 de ori.

Sub raport economic, această impresiune de dezvoltare și diversificare se recomandă prin câteva avantaje certe. Vom nota în primul rînd faptul că, în acest scop, se vor utiliza pe scară industrială produse naturale indigene nefolosite sau insuficient valorificate pînă în prezent (fructe de livadă, fructe de pădure, plante medicinale). De reținut apoi că, odată cu creșterea producției naționale de răcoritoare, se va diminua treptat efortul valutar necesar aducerii din import a unor esențe și concentrate, necesare realizării băuturilor de tip Pepsi-Cola, Quik-Cola, apei tonice și unor sucuri din citrice. Se preconizează astfel ca sucurile concentrate rezultate pe această bază să scadă de la 1,074 milioane (1983) la 0,230 milioane (1985).

Din punct de vedere alimentară, produsele omologate se disting prin variate calități organoleptice, precum și prin ridicata lor valoare nutritivă. Ele vor fi obținute, așa cum vom arăta de îndată, direct din legume și fructe, beneficiind de dulceața naturală a acestora, adaosul de zahăr rafinat deținînd doar un procent de 2 la sută.

În sfîrșit, sînt de părere specialiștii, se pot face și unele estimări în legătură cu rolul social al băuturilor răcoritoare. Este de presupus și de sperat că ele vor crea noi deprinderi în unitățile de alimentație publică, substituind cel puțin în parte consumul de băuturi alcoolice.

Dar să dăm cuvîntul celor care se ocupă cu prepararea și sortimentarul mult așteptatelor licori.

Problema centrală: calitatea

Ideea realizării unui cadru adecvat colaborării și cooperării interdisciplinare în problematica băuturilor răcoritoare aparține întreprinderii județene de legume și fructe Brașov. Evident că intențiile de a crea un sinergism eficient între specialiștii din diferite domenii, dar implicații în laboratoriu proces al obținerii producțiilor de băuturi răcoritoare și concentrate naturale — de la cercetător la tehnolog, de la producție la desfășurare — se regăseseră în preocupări comune de interes. Simpozionul intitulat „Contribuții referitoare la producția băuturilor răcoritoare și a concentratelor pentru aceste produse” s-a bucurat de largă participare a unor reprezentanți din Direcția generală economică a horticulturii, I.L.F. și a Institutului de cercetări și proiectări pentru valorificarea și industrializarea legumelor și fructelor. Și-au dat de seamă concursul unității ale industriei de răcoritoare, Chimia boilor de nutriție, Institutul național de gerontologie și geriatrie, Facultatea de chimie alimentară a Universității din Galați, Inspectoratul general de stat pentru controlul calității produselor, Universitatea din Brașov. Nu întîmplător au fost invitați factori de conducere și control, specialiștii din sisteme diferite. Reunirea lor în cadrul acestui simpozion a prilejuit o comunicare directă legată de subiectul în sine, dar și de rezolvarea unor neajunsuri care mai persistă.

Numărînd șase ani de existență ca industrie specializată în băuturi răcoritoare și concentrate naturale, I.L.F. Brașov este unul dintre cei mai puternici furnizori de concentrate din țară. Cele șaptesprezece sortimente de concentrate prezentate la standul expozițional au intrunit, cum se spune, sufragiile specialiștilor și ale fabricanților de băuturi răcoritoare. Au fost semnate pe această bază contracte ferme între comerț și unitățile producătoare. Prin intrarea în funcțiune a secției la parametrii proiectați, în trimestrul doi al acestui an vor fi livrate întregii țări circa 5.000 de tone concentrate și poate chiar dublul acestei cantități. „Capacitatea avem, bază materială avem, ne informează șeful acestei secții, inginerul Sorban Rădulescu. Flora spontană din județul nostru și din cele limitrofe constituie un nescos izvor de vitamine și săruri. În mod deosebit, cătina albă. Cu ajutorul cercetătorilor de la Universitatea din Galați, sîntem edificați total asupra valorilor excepționale ale acestei plante, de conținutul bogat în vitamina C și fier. Cum componentele fructului, rămase după extragerea sucului, nu-și găsesc întrebuintare, ne-am gândit să le asociem sucului de tomate în amestec cu rădăcinii și frunze din culturile plantelor rădăcinoase. Ele se vor regăsi în formula de nectaruri și sucuri fibroase. Le anunțăm ca premieră în acest domeniu. De fapt sucul de roșii este prezent și în standul expozițional sub două variante: unul picant și altul desert. El constituie de altfel o sursă ieftină de materii prime și cu valori nutritive deosebite.”

Este, de altfel, o caracteristică a oamenilor de știință și specialiștilor în domeniu de a persevera în studii sistematice și susținut privind efectele social-economice, psihologice, medico-educative ale consumului de băuturi răcoritoare. O comunicare interesantă privind „Implicațiile carotenelor în medicina profilactică”

a fost susținută de dr. Florin Felecan, șef de lucrări la Universitatea Brașov. Chiar în această vară, stația de cercetare, înființată la C.A.P. Cristian, va întreprinde studii metodologice de testare și diagnosticare a unui fortifiant al betacarotenului (caroten E) cu efecte în prevenirea maladiilor canceroase.

Cu toate că în relația „cercetare — dezvoltare — produs”, industria de băuturi răcoritoare a promovat constant îmbinarea preocupărilor curente cu cele de perspectivă, și în polița diversificării sucurilor răcoritoare, calitatea necorespunzătoare a unor sortimente a diminuat în ultima vreme cererea comerțului pentru această categorie de produse alimentare. „Problema calității băuturilor” a subliniat dr. ing. Eugen Rotaru, de la I.G.S.C.C.P. trebuie să înceapă încă din faza de prelucrare a materiilor prime, de la recoltare și transportarea lor.

Concentratele și băuturile ce vor fi lansate pe piață în acești ultimi ani ai cincinalului vor folosi, într-un procent de 94 la sută, numai materiile prime indigene. „Înlocuirea importului și promovarea materiilor prime indigene necesare în industria sucurilor și băuturilor răcoritoare, a arătat în referatul său ing. Maria Pele de la I.C.P.V.I.L.F. București, reclamă între altele, un proces tehnologic de realizare a unor enzime pectolitice cu efect în limpezirea sucului concentrat de fructe. Preparatele obținute au fost testate pe suc de mere în faza de laborator.

Profesorul univ. dr. Brad Segal, de la Facultatea de chimie alimentară din Galați, afirmă că majoritatea aromelor naturale sînt legate de factorul psihologic al consumatorului. Preocupările colectivului pe care-l conduce sînt orientate tocmai de aceea în producerea aromelor identice cu aroma fructului respectiv. În aria de interes pentru utilizarea unor substanțe îndulcitoare naturale (fructoză) se înscriu și cele ale cercetătorilor de la Institutul de cercetare pentru industrializarea sfeclii-de-zahăr. Din rădăcinile de cicooare ce conțin un procent de 23 la sută fructoză s-a obținut un extras sub formă lichidă și de pulbere solubilă.

O ecuație de mare interes — pămînt — sol — floră — om a supus-o spre rezolvare dr. ing. Gh. Lazăr, de la I.P.I.L.F. Tecuci. Tema abordată „Flora spontană din județele Vrancea și Galați cu uzanță în crearea surselor pentru concentrate folosite în industria băuturilor răcoritoare” s-a constituit într-o pledoarie pentru organizarea unui sistem de producție și valorificarea acestor ecosisteme de floră spontană. „Pare curios că, deși cele două județe sînt megieșe, configurația lor vegetală a florii spontane este diferită. Diferențiate ca sol, precipitații, relief, și plantele au o structură deosebită. La Galați întîlnim menta, pelinul, măceșul, păducelul, mărușul pădurei, țelul; în Vrancea, afîrul roșu, murul, vișinul de pădure. Concomitent cu creșterea suprafețelor și îmbunătățirea celor existente aș propune elaborarea unui program de industrializare a concentratelor, secțiile existente la Paneiu fiind insuficiente”. Și silvicultorii au reușit să impună atenției produsele secundare ale fructelor de pădure, foarte valoroase prin conținutul lor de carotinoide, uleiuri și coloranți naturali cu personalitate în savoare și aromă. La Facultatea de silvicultură din Brașov se află în studiu de finalizare un nou sortiment „Rozavîț”, suc din fructe de măces, opalescent, foarte bogat în vitamina C.

Fazele unui proces tehnologic se derulează succesiv de la prepararea siropului de zahăr pînă la ambalarea și depozitarea produsului, trecînd prin procesele de cupajare cu concentrate, arome, acid citric de tratare a apei, de răcire și împregnare cu dioxid de carbon, ca apoi să se treacă la operația de spălare și de îmbuteliere a sticlelor. Aparent simple, la prima vedere, fazele unui proces de pro-

ductie reflectă raportul intim de intercondiționare și sesizează defecțiunile apărute pe o anumită secvență tehnologică cu urmări în însăși calitatea produsului în răstimpul celor trei zile de dezbatere și comunicări, sentimentul că s-a spus totul în materie de băuturi răcoritoare nu a lipsit. Dar rămîne totuși întrebarea: cînd vom avea în magazine toate aceste multe și frumoase băuturi răcoritoare din legume și fructe?

MARIA BOGDAN ■

În curînd, o gamă variată

Prima comunicare a avut loc în cadrul Sesiunii științifice a Institutului de cercetări și proiectări pentru valorificarea și industrializarea legumelor și fructelor, desfășurată cu o lună în urmă la Academia de științe agricole și silvice. În rîndurile care urmează vom prezenta un rezumat al referatului susținut cu acest prilej de inginerii Elena Mîrea și Mihai Novăceanu împreună cu biochimistul Maria Pele.

Începînd cu acest an, întreaga cantitate de sucuri va fi obținută pe bază de legume și fructe proaspete. Este vorba de alte cuvinte de un produs absolut natural. În acest scop vor fi utilizate fructele de livadă (mere, pere, cireșe, caise, piersici, gutui, prune, căpsuni), sau fructele de pădure și de arbuști fructiferi (coacăze, zmeură, mure, cireșe amare, cătină). O variată gamă de răcoritoare se va realiza pe baza sucului natural de struguri, mere și coacăze, în adaos cu arome extrase din plante medicinale și aromatizate. Cercetătorii Institutului amintit se aliniază astfel unei tendințe mondiale de înlocuire a pigmentilor și aromelor sintetice prin produse naturale. Se preconizează în acest sens folosirea maceratului sau uleiului de busuioc, coriandru, fenupăr, fenicul, chimion, coada șoricelului, isop, măghiran, pelin, spin, stîncenel, sulfina, vișnișor, brad, mătașe, mentă. Vom nota totodată că la aceste sortimente (realizate deci pe bază de suc de struguri, mere, coacăze), va fi necesar — așa cum am arătat și citeva rînduri mai sus — un adaos de zahăr de numai 2 la sută, deoarece mustul are suficientă dulceața naturală.

Prin cupaje variate se va putea obține de asemenea suc de struguri cu aromă de zmeură, simbur de caise, de lămie. Specialiștii Institutului au realizat în același timp și o excelentă apă tonică „Amarina”, ce se recomandă prin proprietăți asemănătoare celor aduse din import și pe care de altfel o va înlocui în totalitate pînă în 1985.

S-au efectuat și citiva studii pentru obținerea aromelor sintetice, specialiștii din București și Cluj-Napoca izbutind să elaboreze tehnologia de realizare a aromelor de zmeură, ananas și banane. Au existat de asemenea preocupări pentru obținerea coloranților galben (caroten) și celui roșu de tip anticianin.

În magazine — sîntem informați — vor apărea deopotrivă și sucuri de legume și rădăcinoase, între care, de morcovi, țelină, păstîrnac și sfeclă roșie. Mai amintim sortimentul CARO, realizat pe bază de morcovi și concentrat de mere și Nectarul de legume prin asocierea sfeclii roșii cu diverse rădăcinoase. Studii finalizate propun de asemenea introducerea în fabricație a coloranților roșu din sfeclă roșie, a pigmentilor carotenol și înlocuirea parțială a zahărului cu sirop de porumb și sorg.

Vă mărturisim că am participat la degustarea acestor noi sortimente de sucuri din legume și fructe și vă putem încredința că sînt excelente și cu nimic inferioare băuturilor de tip Cola și Cico.

LIVIU TIMBU ■

Cîteva măsuri prioritare

- Asigurarea permanentă a calității concentratelor indigene și îmbunătățirea lor continuă la toate unitățile de producție ce vor intra în funcțiune în 1984 — Brașov, București, Băiculești, Rîmnicu Sărat, Carei.
- Dotarea corespunzătoare a laboratorilor de analiză și încadrarea cu personal de specialitate (chimisti și microbiologi) alți la unitățile furnizoare de concentrate cit și la unitățile beneficiare care produc băuturi răcoritoare.
- Extinderea unor unități proprii sau de cooperare cu M.A.I.A., CENTROCOOP, Cooperatie, de recondiționare a unor piese de schimb, reparatii și operații tip „service”, existente în prezent pentru compresoare și instalații frigotehnice, utilaje de îmbutellere din dotarea unităților de producție.
- Asigurarea nivelului calitativ unitar al concentratelor și băuturilor răcoritoare după tehnologii unice de fabricație aplicate în toate sistemele de producție: M.A.I.A., CENTROCOOP, Silvie, Plafar, Consilii populare etc.
- Realizarea și livrarea ritmică a unei producții de capsule și masă de etanșare, dioxid de carbon, de calitate corespunzătoare, din partea unităților de profil.
- Studiul cererii alimentare pentru produsele tradiționale și dietetice în vederea promovării judicioase și eficiente a sortimentelor în funcție de piete potențiale de comercializare și orientarea structurii producției față de exigențele consumului.
- Pregătirea pieței și pentru băuturile opalescente, cu particule din pulpa fructului, mai puțin cunoscute și de aceea neagreate de consumatori.

● Unitățile de desfășurare ale M.C.I. să asigure condiții optime de transport, depozitare și prezentare la consumator a băuturilor răcoritoare (în condiții de temperatură și igienă prevăzute de standard).

● Evitarea paralelismului în cercetare, stabilirea unei tematicii unitare și complexe interdisciplinare în vederea scurtării drumului obținerii noului produs; testarea lor pe stații pilot, optimizarea soluțiilor tehnologice înainte de omologare și aplicarea realizărilor dobîndite de cercetare în producția de serie.

● Implementarea în timp util a noilor tehnologii realizate de instituturile de cercetare în producție, după testare (concentrații, arome, îndulcitori, coloranți).

● Proiectarea noilor produse în strînsă corelare cu comanda socială și realizarea unor contracte de producere și valorificare între centrală și institutul de cercetare în domeniile de profil.

● Înființarea unor centre de creație interdisciplinară, după modelul I.L.F. Brașov, și la Tîrgu Mureș, Piatra Neamț, Orăștie, Cluj, Suceava.

● Valorificarea cu mai mult curaj a resurselor interne pentru obținerea coloranților naturali din categoria anticianin (struguri, mere, căpsuni, zmeură, etc.), betacianin (colorant de sfeclă roșie, de varză roșie), și clorofililor (extrase din spanac, salată).

● Creșterea responsabilității centralelor în realizarea calității noilor produse după omologare pentru reproducerea fidelă a rețetei produsului conform realizărilor din stațiile pilot.

• Peste 1000 de pacienți au beneficiat de medicamentele fitoterapeutice ale Farmaciei nr. 37, din Sebeș •

Plantele medicinale o bogăție nu îndeajuns de prețuită

— Deci, stimat farmacist Horia Bucur, ce mai este nou pe la farmacia cu numărul 37?

— Destule. În primul rând aș zice pe cei care, zilnic, ne au la ușă. Pe lângă sarcinile urgente, să le spun așa, pe lângă munca de zi cu zi, la noi au venit, de la începutul anului, peste o mie de oameni din toate colțurile țării. Până la începutul lunii aprilie, mai avem programată încă pe atât. Apoi, auză. Pentru noi începe campania de recoltare, conservare și prelucrare a plantelor...

— Ce înseamnă pentru dumneavoastră și pentru colectivul de care îl conduceți această campanie a plantelor?

— Începe la sfârșitul lunii aprilie. Desigur, se înțelege, că noi, ei de la farmacia numărul 37, luăm și conducem această acțiune. Dar, totodată, nu neglijam munca de zi cu zi de la farmacie. Total se face prin rotație. Nouă ni se alătură foarte mulți oameni doriți să ne dea o mână de ajutor. De asemenea, elevii din Sebeș în timpul vacanței și în zilele lor libere sînt alături de noi. Aici, dacă mi este permis, aș aduce câteva cuvinte de mulțumire elevilor din oraș care sînt, de câte ori este nevoie, lângă noi. Apoi, au început pregătirile pentru lotul experimental pe care îl avem în grijă. Terenul este mic — dar este bun și eficient folosit. Pe el cultivăm ceea ce nu găsim în flora spontană. Este vorba, în primul rând, de gălbenele, bucioc și cirmiz. Restul găsim în natură în zona Sebeșului și a Geoagului.

— Nu vi se poate reproșa că distrugeți flora?

— Să fim bine înțeleși: sarcina noastră nu este aceea de a devasta — cum, de altfel, fac mulți turiști și chiar unii „specialiști” în plante medicinale. De fapt, ceea ce se poate spune și despre anumite rezervații. Multe dintre ele au fost distruse tocmai că nu s-au recoltat așa cum scrie la carte. În goană după câștig au fost mulți care aduceau la centrelor de prelucrare cărute întregi de plante

medicinale din flora spontană, devastind-o. Se plăteau bani mulți și nimeni nu-și punea întrebarea cum au fost recoltate — chiar dacă cei care venea aducea o cantitate enormă cu rădăcini cu tot. În grija noastră, altfel nu se poate, trebuie — este obligatoriu, este o datorie — protejarea mediului. În anumite zone ale văii Sebeșului am repopulat, după ani de zile de încercări și observații, multe plante pe cale de dispariție. Cea mai importantă, după părerea noastră,

tincturi, uleiuri volatile macerate și glicerinate, care vor deschide, sperăm o nouă pagină în terapeutică plantelor medicinale. Din cite știm, din cite sîntem informați, în nomenclatorul editat de către Ministerul Sănătății pe anul 1985 — multe dintre aceste preparate sînt deja cuprinse, ceea ce este o mare realizare, un mare pas înainte al fitoterapiei noastre.

— Înțelegem, spus altfel, că vă pregătiți pentru o activitate mult mai amplă pentru anul viitor...

● Fitoterapia nu este un moft; nu ne putem permite să ignorăm ori să pierdem nici o idee, nici o realizare a inteligenței naționale

● Cine dirijează și conduce campania plantelor medicinale fără a devasta natura și cu maximum de profit pentru medicină?

● Laboratorul de la Sebeș-Alba așteaptă grabnic oficializarea și condițiile necesare pentru a demara lucrul

● Biofarmul nu s-a achitat încă de o datorie față de propria sa invenție — Cibotusin

● Cum putem stopa dopajul de medicamente?

● O idee veche și mereu nouă; carnetul de sănătate la purtător. E cazul să devină și realitate

este Angelica. Dar la acest capitol se poate vorbi foarte mult și subiectul nu poate fi epuizat cu una cu două. Atît pot spune: ceea ce ne interesează, din punct de vedere medical, nu sînt valorificate — din flora spontană — nici măcar zece la sută. De ce? Deoarece campaniile despre care vorbim trebuie să fie foarte serioase. Campaniile să fie chiar o campanie. Noi, cei de la farmacia 37 din Sebeș, am întocmit, în acest sens, după ce s-a cercetat amănunțit întreaga zonă, hărți cu întregul efectiv, un fel de inventar, al florei spontane. Este vorba și de cantitățile aproximative de care dispunem și de timpul optim de recoltare. Anul acesta, după toate calculele pe care le-am făcut, vom putea pregăti 40 de feluri de preparate fito-terapeutice. Este vorba de

— Desigur. Vom avea, credem, suficiente materii prime. Apoi, materialele auxiliare le vom primi, cum de altfel am fost ajutați și pînă azi, de la oficiul farmaceutic din Deva. Așa se va crea un tot unitar pentru prepararea produselor fitoterapeutice realizate în laboratorul nostru de care, se înțelege, vor beneficia cît mai mulți bolnavi.

— Nu ne-ați spus nimic despre aparatură...

— Avem în fața finală de execuție o mașină hidraulică pentru stors plante medicinale, de asemenea, putem vorbi și despre o mașină de tocat, cărora li se mai adaugă o întreagă aparatură de laborator proiectată de noi. O întreagă gamă de articole de sticlărie și vase de INOX sînt în curs de finalizare pe la diferite întreprinderi ale județului Alba care

ne-au dat o mână de ajutor. Directorul fabricii de portelan din Alba, tovarășul Michael Welter, chiar ne-a propus diferite soluții de ambalaje pentru medicamente preparate aici. Apoi, sperăm, ca la sfârșitul anului, să ne mutăm în noul local al farmaciei.

— Dacă ar fi să dezvoltăm ideea colaborării cu medicul, ce ne puteți preciza?

— Farmacistul trebuie să vegheze alături de medic la sănătatea oamenilor. Unde există o perfectă colaborare între medic și farmacist, rezultatele nu întîrzii să apară. Spus cu alte cuvinte, farmacistul trebuie înțeles a fi un consilier al medicului. Sînt cazuri, chiar foarte multe, cînd un bolnav se plîmbă de la un medic la altul. Apar se înțelege, un teanc de rețete. Bolnavul nu informează medicul de medicamentația luată și sînt cazuri cînd medicul nu se interesează de ceea ce a făcut bolnavul pînă a ajuns la el. În cazurile acestea cred că este bine — și asta s-a mai discutat — ca orice om să aibă asupra sa așa numitul carnet de sănătate. Un carnet pe care să-l poarte ca pe buletinul de identitate. S-ar elimina o multitudine de discuții și s-ar evita, se înțelege, consumul excesiv de medicamente. Aș putea da chiar niște exemple concrete?

— Chiar vă rugăm.

M. R. din București, de 18 ani, a folosit pentru tratamentul unei bronșite cronice, o să vă mirați — dar acesta-i adevărul. 200 de flacoane de ampicilină, 16 flacoane de eritromicină și aici este și partea hazlie 800 de fiole de gammaglobulină. Valoarea totală a două autoturisme! Nu vreau să ne lăudăm; dar cînd a venit la noi era, iertă-mă termenul, dopată de medicamente — dar nu se simțea nici un fel de însănătoșire. Numai după un tratament dat de noi, care a costat doar 31 de lei, starea sănătății s-a îmbunătățit. Și D. P. din Vălenii Somcutei ne spunea: „Am luat

altele medicamente că n-aș putea să le duc într-un coș de pe la noi. În grădina, primăvara aveam mai multe flacoane de Asmopent-spray decît flori”. Am spus toate acestea nu ca să mă laud, ci doar ca să tragem un semnal de alarmă asupra excesului de medicamente pe care îl folosesc mulți. Dorește să fie bine înțeles: medicamentația este o chestiune foarte importantă și serioasă. Mulți bolnavi greșesc sfidînd așa-numitul sfat al medicului. Medicamentația, să-mi fie iertată comparația, nu se face după ureche. Ea își are, să spun așa, partitura ei care trebuie respectată. Poate de aceea se și numește Arta Vindecării...

— Foarte frumoase cuvinte. Dacă înțeleg bine pe lângă „înrădăcinatul” sfat al medicului se poate vorbi și despre un sfat al farmacistului...

— Desigur. Am mai spus-o, sînt cazuri, și nu puține, cînd omul consultă numeroși specialiști. Vine la farmacist cu un braț de rețete și întreabă: care-i mai bună?... Eu, ca farmacist, de unde să știu? ! Atunci, sînt pus în situația de a alege și de a da răspunsul cel mai potrivit pentru o rezolvare cît mai corectă. Cred că am fost destul de explicit. Nu? !

— Desigur. Dar, să ne întoarcem la plantele medicinale...

— Orice tratament cu plante medicinale se face tot la indicația medicului, dar preparat de un farmacist specializat în fito-terapie. Orice preparare întîmplătoare poate să ducă la eroari și la rezultate greșite. Și aș mai avansa o idee: plantele — prin acțiunile lor complexe-disciplinează funcțiile organismului avînd și un efect preventiv.

— Despre farmacia 37 din Sebeș s-a mai scris și, se înțelege, se va mai scrie și de acum încolo. Un singur lucru doresc să vă mai întreb: care sînt cei nouă care lucrează aici?

— Adam Coralia, Lenuța Oprinescu, Elena Teodoru, Maria Dan, Maria Duvlea, Eugenia Costea, Marcela Tecea, Marielena Dehelean și subsemnatul, singurul bărbat; Horia Bucur.

Astmul bronșic nu poate fi mințit

Cum am mai relatat, articolele noastre, i-au adus farmacistului Horia Bucur, în loc de cele așteptate și necesare muncii sale de fitoterapeut — un laborator și aparatură corespunzătoare — o mare de pacienți, sute și sute de oameni din toate colțurile țării, solicitîndu-i medicamentele sale din plante medicinale. Oameni cu mari suferinți și cu tot atîtea speranțe. Deși aflat nepregătit — repetăm, nu acesta era scopul actului nostru publicistic — Farmacia 37 din Sebeș nefiind nici întreprindere nici magazin „Plafar”, iar buruienile dorm încă sub zăpezii, farmacistul din mica sa rezervă a răspuns cum a putut mai bine solicitărilor. În special cazurilor grave, în special pentru copii și niciodată fără un diagnostic bine precizat sub parafă medicală, în special cu „Cibotusin”, medicamentul original brevetat de O.S.I.M., dar neomologat încă de forurile de specialitate ale medicamentului. Și a cărei eficiență nu mai poate fi pusă la îndoială. Din cel peste 1000 de pacienți care au poposit la Sebeș Alba, numai anul acesta, peste 80 la sută au fost suferinzi de astm bronșic și alte afecțiuni respiratorii cronice, rebele la tratamentul clasic, cu droguri de sinteză și chiar la cure balneare. O parte din ei solicită reprogramări pentru noi „doze”, afirmînd că se simt bine, tot mai bine, aducînd mărturia dispariției simptomelor cunoscute, chiar a celor mai grave. Astmul bronșic nu poate fi păcălit, fiecare își poate da seama dacă s-a ameliorat ori nu, dacă s-a vindecat ori nu.

Episcium din câteva scrisori. Cojocaru Eleonora, Craiova: „Am fost bolnavă de astm bronșic de aproape 19 ani (din anul 1965), timp în care boala a progresat, atrăgînd după sine o serie de complicații: digestive

hepatice, renale și suprarenale. Ani de zile am folosit anabolizante, ani de zile (din care primii 10 ani am fost pensionată) am ascultat cum medicii se sfătuiau pentru a găsi o soluție care să mă scoată din acest impas. Am început să fac crize de astm continue, neputînd pleca fără eufilină în buzunar, din birou în secții (lucrez ca economist la întreprinderea de prefabricate din beton Craiova) sau chiar dintr-un birou în altul. Cam în această situație mă aflam, cînd am citit în revista „Flacăra” articolul despre farmacistul Horia Bucur.

Vă rog să mă credeți că toată viața am sperat dar că am să ajung să nu mai știu, în decurs de o lună de zile (atît a trecut de la folosirea pentru prima dată) ce este aceea criză de astm, nu mi-am imaginat! Nu mă mai deranjează ceata, au dispărut edemele, am început să dorm, să mîncine, parcă sînt alt om. Știi ce a fost pentru mine „CIBOTUSINUL”? Exact o mană cerească. Am ajuns să plec azi la serviciu fără grija medicamentelor în buzunar. Dar uite, luîndu-mă cu entuziasmul nu v-am spus însă totul. De ani și ani de zile am reclamat și o sinuzită, vizibilă radiografic, dar care nu mi-a dat pace cu nici un fel de tratament. Acum, folosînd „Cibotusinul”, am început să elimin infecția.

Popa Vasile, Tîrgoviște: „Această scrisoare de mulțumire vă este adresată din tot sufletul de un om în vîrstă de 65 ani și cu un organism destul de subrezit de o serie de boli ca: hipertensiune arterială, hepatită cronică, cardiopatie, bronșită cronică, prostatită. Ani de zile am urmat diverse tratamente, am ținut regim, am fost perioadă la cură balneară prin diverse stațiuni, dar fără rezultat prea satisfăcător. De un an și ceva urmez tratamentul cu preparatele dv. și constat că mă simt cu mult mai bine din toate punctele de vedere. Lucru ce mi-a redat, într-un fel incredibil în viață”.

Gh. Onofiu, com. Horea, Jud. Alba: „Un astm bronșic învechit m-a torturat ani de-a rîndul. Dacă ceda momentan, la medicamentele clasice sintetice, revenea și mai violent. Eram disperat. Salvarea a venit de la preparatul dv., Cibotusin, asociat cu alifia pe care o dați. După a doua tură de tratament efectele s-au dovedit pozitive. Treptat, tusea și durerea s-au rărit pînă la dispariție. Mă bucur de zile bune, într-un Bucur cuvîntîndu-mă”.

Gh. Achimescu — Alba Iulia: „Am primit șirup, 100 gr și două cutiuțe a câte 25 g de alifia, care, administrate după indicațiile sale, au dat bune rezultate la nepoțica mea de 4 ani, care suferea de o tuse rebelă, în special noaptea, tratată în diverse chipuri la diverși medici”.

R. Vulcănescu, Iași: „Mulțumiri pentru Cibotusin care l-a ajutat pe bălețelul nostru, Răzvan. Deocamdată, am întrerupt tratamentul deoarece băiețelul se simte bine, deja”.

Voicu R. Tănase, com. Bucșani, sat Vadu-Lat, Jud. Giurgiu: „Am la dv. fișa cu nr. 3/XII 1983. Pe această cale tin să vă transmit miile de mulțumiri pentru ajutorul dat în vindecarea, în cea mai mare parte, a bolii mele — bronșită asmatică, destul de veche și v-aș ruga în continuare să mă programați pentru o nouă doză”.

Marina Iosif, Lupeni, județul Hunedoara: „Tin să vă mulțumesc foarte mult pentru tratamentul pe care l-ați dat fetiței mele, Marina Claudia, fiind bolnavă de bronșită asmatică. Încă din primele zile de tratament s-a simțit foarte bine iar în prezent nu mai are absolut nimic”.

M. Popescu, Tg. Jiu: „Vă comentez că fetița nu mai face crize, dar în cite o noapte se mai agită și ea mai aude în pieptul ei acel respirat greu însoțit de tuse. Eu voi veni din nou la dv., pe data de 10 februarie și vă rog, dacă se poate să-mi faceți și acel preparat pentru ușor”.

O soluție așteptată: Cibotusinul în toate farmaciile.

De fapt, nu e cazul să reproducem prea multe scrisori, nu e cazul nici unei anchete de susținere a medicamentului creat de farmacistul Bucur, este deja testat și verificat pe altă mie de cazuri, pînă a-l aduce noi în conștiința opiniei publice, rezultatele fiind conexe dosarului de la O.S.I.M. Însăși brevetarea ca invenție este dovada cea mai elocventă a valorii sale. Problema care rămîne, și care se impune soluționată, este introducerea medicamentului în fabricație pentru a ajunge în întreaga noastră rețea farmaceutică și, astfel, în slujba sănătății publice. Nu e firesc, nu e uman, logic și economic să rămînă apanajul unei singure farmacie, cînd poate fi produs industrial. Drumul pînă la Sebeș e lung, e costisitor și oricît s-ar strădui colectivul micilor unități nu poate satisface — în condițiile artizanale în care se lucrează — toate cerințele, toate necesitățile la nivelul țării. Deși — cum am informat într-unul din articolele precedente — întreprinderea „Biofarm”, titulara brevetului, a reacționat prompt la primul nostru semnal, trimițîndu-și reprezentanți în orașul transilvan, în vederea analizării, împreună cu inventatorul, a aspectelor industrializării „Cibotusinului”, n-a mai dat semne de viață.

Să nu uităm că produsul românesc tratează o gamă largă de afecțiuni respiratorii și chiar, cum remarcă pacienții, în relațiile lor, unele boli ORL — sinuzite, rinite, laringite, amigdalite...

Pentru toate acestea, Cibotusinul are nevoie mai întîi de „buletin de identitate”, are nevoie să fie omologat, să fie aprobat de Comisia medicamentului, să fie inclus în Nomenclatorul de medicamente al Ministerului Sănătății, altfel medicii nu-l pot prescrie bolnavilor. Paradoxal, se întîrzii acest fapt ca și înființarea la Sebeș, a unui laborator de fitoterapie, sub conducerea lui Horia Bucur. În principiu, aprobat de conducerea Ministerului Sănătății tot din toamna trecută dar fără nici o măsură concretă pînă astăzi.

Primăvara e aproape, practic odată cu echinocliul ce s-a dus, și-a intrat în drepturile ei și, odată cu primii muguri, anul plantelor medicinale începe. Horia Bucur, ajutat doar de micul colectiv al farmaciei pe care o conduce, nu poate asigura eulegerca, conservarea și depozitarea unei cantități necesare nici măcar activității sale de cercetare dar pentru o producție — fie și de mică serie — a unui laborator menit să asigure tincturi-mame și medicamente, atît pentru alopatie cît și pentru homeopatie. Un astfel de laborator bine pus la punct ar putea contribui la asigurarea din resurse interne a multor produse medicamentoase, la reducerea efortului valutar, impunînd chiar peste graniță o serie de produse românești fitoterapeutice. Horia Bucur ar putea trece cit de curînd la realizarea de extracte și produse de gemmatherapie; în grădini ca și în pădurile de pe Valea Sebeșului mugurii dau să plînească. Un inestimabil rezervor de sănătate ale cărui taine le-am putea stăpîni, cu condiția de a avea cele necesare.

FLACĂRA LA DISPOZIȚIA DUMNEAVOASTRĂ

● Sesizări, propuneri, soluții — un dialog fructuos între cetățeni și autorități ●

■ Sînt Ion Trăistaru, din Poiana Cimpina (Prahova) și vă scriu împreună cu trei locatari: în blocul C.F.R. 160 din strada Gării, este vorba de blocul nr. 3, nu dispunem de apă potabilă. De fapt, sîntem 17 familii lipsite de apă. Am cerut sprijinul Grupului întreprinderilor de gospodărire comunală a județului Prahova, dar am discutat și cu beneficiarul societății L 5 Sinaia. Rezultatul? Nu avem apă de băut nici pînă azi.

■ Ministerul Muncii ne răspunde: Vă facem cunoscut că fiul lui Munteanu Otilia, Mihai Munteanu, a fost încadrat ca muncitor la Uzina de apă Mîhoveni, a întreprinderii județene de gospodărire comunală și locativă Suceava, începînd cu data de 21 februarie 1984.

■ Numele meu este Florin Pralea, locuiesc în Șoseaua Ștefan cel Mare 1-3, bloc 5, ap. 209. Sînt student în București. Multora dintre tinerii de seama mea le-a trecut sper o astfel de idee prin cap, zic astăzi fiindcă am și vorbit cu cîțiva: ce-ar fi să facem un curs de croitorie? Zis și făcut, numai că, în cadrul caselor de cultură din Capitală există tot felul de secții și secționare, dar pentru băieți nu există un astfel de curs. De ce? Vrem să ne inițiem în croitorie. Ajuțați-ne!

■ Primitiv de la Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor: în legătură cu sesizarea făcută de Aurelian Titulescu din cadrul Depozitelor de locomotive C.F.R. Craiova: Vă facem cunoscut că propunerea privind modificarea ordinii unor coloane din formularul „Notă de recepție și constatare de diferențe” instușită de Ministerul Finanțelor, a fost pusă în aplicare la unitățile de cale ferată, potrivit adresei nr. 146/48/1984 a oficiului de calcul din Departamentul căilor ferate.

■ Să nu vi se pară că ridic un subiect deplasat. Înainte vreme veneau foarte mulți actori profesioniști, cîntăreți de operă, muzicieni buni la Oradea. De-o vreme încoace însă numărul lor s-a împușinat vîdit. Și în aceste zone de nord ale țării, ca peste tot, prozența lor se reclamă ca pînă la urmă. Iată că în anul 1983, după știința mea, doar doi actori de la Nationalul bucușean fuseseră la Oradea. Nu credeți că aceste zone din nordul cel mai de nord ar merita mai asiduă „pășite” de către scriitorii și actorii de valoare, de către muzicienii și plasticienii de prestanță? (Angela Szécsig, Piața 23 August, bloc 25, ap. 45, Oradea). Ba da.

■ Mă cheamă Mihai Florea și domiciliul în căminul de nefamilisti 66, ap. 6 din Gura Văii (Județul Mehedinți). Sînt născut în comuna Bratovești, județul Dolj. Am fost crescut la Casa de copii din Drobeta-Tr. Severin, am urmat o școală profesională și astfel mi-am derulat firul vieții. Acum am 31 de ani. De ce vă scriu toate astea? Nu-mi cunosc părinții, eventualii frați, nici o rudă. Am văzut în revistă că ați ajutat și pe alți năpăstuiți ai sorții. Vă rog din suflet să mă orijiniți și pe mine.

■ În cimitirul vechi din satul Leș, județul Bihor, sînt îngropați 318 eroi ai neamului; soldații români care și-au jertfit viața în conflagrația ultimă mondială, pentru apărarea acestor brazde de pămînt romănesc — trup din trupul țării. Anii trec. Mormintele au devenit una cu drumul. Se nivelează. Ba chiar pase oile prin cimitirul strîmt. Munții noștri au destulă plătă, pentru a dura un însemn, o piatră funerară în amintirea acestor sfinți eroi ai neamului. (Mihai Sălăjan, satul Leș, nr. 200, comuna Nojorid, județul Bihor).

■ Așadar, pe cînd un însemn de pilduitoare prețuire în satul Leș?

■ Asociația de locatari a blocului M 16, str. Pescărușului nr. 11, sector 2, București ne aduce la cunoștință: 6 blocuri cu un total de 553 de apartamente, în care locuiesc peste 1700 persoane, nu au gaze la bucătărie. Racordarea conductelor de gaze se tergiversează din august 1983. Întreprinderea de montaj izolată din Splaiul Unirii 1, sector 3, a făcut șanțul și a montat țevile. Grupul de întreprinderi de gospodărire comunală din strada

■ Am suferit de ulcer duodenal acut, cu nișă deschisă, care-mi procura dureri insuportabile. Am urmat tot felul de tratamente și am urmat și o cură cu ape minerale la Slănic Moldova. Boala mea se ameliora temporar. Slăbisem în așa hal, încît eram de necunoscut. Umblam chiar cu biletul de trimitere pentru intervenție chirurgicală, în buzunar. Citind în revista „Flacăra” perfor-

Cavafii Vechi nr. 15 nu a recepționat lucrarea nici pînă azi. Din această dispuță păgubiții sîntem noi, locatarii, care nu avem gaze la bucătărie.

■ Consiliul popular al județului Brăila ne răspunde cu privire la scrisoarea adresată de către Baciu. P. Lenuta: În prezent, Lenuta Baciu își definitivează formele de încadrare la întreprinderea piscicolă Brăila, ca lucrător cu gestiune la un magazin de prezentare al acestei unități, declarîndu-se pe deplin mulțumită cu noul post.

■ Un cetățean însoțit de patru însi au pătruns cu Fiabul 1300 nr. 1-MH-6701 în grădina unei bătrîne de 67 de ani. Răufăcătorii au „confundat” ograda cu orăzării a bătrîneli cu sălbăticiunile din pădure, nemaiăsînd nici animal, nici pasăre în viață. Am reușit să aflăm că posesorul Fiabului este Ivan Constantin, din str. Numa Pompiliu nr. 17 din Drobeta-Tr. Severin. (Liviu Marinescu, Drobeta-Tr. Severin, str. Traian nr. 173).

■ Ministerul Sănătății ne aduce la cunoștință: Copilul Boldijan Rebeca este în evidența Cabinetului de Neuropsihiatrie Infanțilă din cadrul Dispensariului de neuropsihiatrie infanțilă, cu diagnosticul de boală Friedrich (distrofia neuromusculară congenitală). Fetita a fost reexamnată pe data de 8 februarie a.c. și i s-a înminat bilet de internare la clinica de specialitate din orașul Cluj-Napoca.

■ Sîntem un număr mare de săteni (36 — n.n.) care vă trimitem această plîngere. Sîntem din satul Chimitelnic, comuna Singer, județul Mureș. Intimpinăm reale greutăți în legătură cu schimbarea orarului de funcționare a autobuzului pe ruta Chimitelnic-Ludus, care s-a reprogramat — de către cine și de ce? Autobuzul pornește azi cu 50 minute mai devreme față de vechiul orar. Avusesem o oră convenabilă pentru toată lumea și, mai cu seamă, pentru copiii noștri, elevi care fac naveta. Acum sînt nevoiți să se scoale noaptea în cap și să bată străzile satului nostru răsfrînt, cum so spune, cu luminarea în mină. Motivul invocat de primărie că s-a schimbat orarul datorită unor muncitori care pleacă la Ludus, nu stă în picioare, deoarece prin zonă mai trec două autobuze, care pot prelua muncitorii (aceștia fiind doar cîțiva). Autobuz care au destinația Turda.

Prin urmare, cine a insistat pentru această schimbare și de ce?

■ Consiliul popular județean Hunedoara ne informează în legătură cu scrisoarea Lilianei Drăgușin: În prezent i se pot oferi locuri de muncă la Complexul de sere Sîntandrei, întreprinderea de confecții Arad, I.P.L.L.F. Hațeg. De îndată ce se va lvi vroun post în serviciul comercial — loc de muncă solicitat de către petentă — o vom anunța.

■ „Sîntem locatarii blocului A 6 din Constanța, cartier KM 4-5, str. serg. Nicolae Grindeanu nr. 72. La scara A și B a blocului în care locuim avem probleme cu liftul. S-au făcut reparații. S-au făcut constatări, dar recepția intrizie să se facă din anul trecut. Mărlu disputei îl constituie faptul că dezbul a fost încercat peste măsură, iar oamenii au sesizat că unele piese rămăseseră de la revizia din 1981. Ce facem acum?”

■ Rugăm Consiliul popular municipal Constanța să intervină pentru a face lumină în cazul celor două lifuri care stagnează între revizii.

■ Întreprinderea de rețele și instalații de distribuție a gazelor București: Vă informăm că în urma cererii adresate revistei de către Nicolae Anghel, din Pictor Luchian nr. 14, întreprinderea noastră a aprobat și modificat instalațiile interioare ale solicitantului. Lucrarea este în curs de execuție de către Cooperativa „Instalatorul”.

■ Mă numesc Constantin Mihăilă și sînt subinginer în cadrul ICRAI Colentina din Capitală. Noi și maistrii de șanțier sîntem puși într-o situație delicată. Pe lunile ianuarie și februarie ni s-au „blocați” retribuțiile de către serviciul financiar pe un temel nedrept. Despre ce anume este vorba? Începînd

cu data de 1 iunie 1983 s-au schimbat cataloagele de prețuri după care se întocmesc situațiile de plată; iar noile indicatoare de consumuri de materiale necesare lichidării dosarelor aferente acestor lucrări — au fost aduse în șanțier, practic, după 1 ianuarie 1984. Sigur că, dosarele s-au adunat morman, dar noi nu avem absolut nici o vină pentru întîrziere.

■ Uniunea Județeană a Cooperativelor de Producție Bihor ne încunoștințează referitor la problema ridicată de Paul Toth, din comuna Dorna, satul Tria: Întrucît în cadrul C.A.P.-ului din satul Tria-Derna au existat unele neregulii au fost luate următoarele măsuri: atenționarea și retragerea indemnizației de conducere pe o lună a inginerului-șef Ștefan Ungur, pentru neglijențe cu privire la executarea timp și de calitate a unor lucrări, cît și pentru rezultatele slabe obținute. De asemenea, schimbarea din funcție a președintelui C.A.P., a numitului Florian Silaghi, pentru acordarea unei suprafețe de 7 ha unor persoane, din terenul mecanizabil (atribuindu-și și sieși din acest teren — n.n.); pentru valorificarea unor cantități de prune contrar indicațiilor; precum și pentru detinerea în gospodărie proprie a 2 cai și 1 minz, contrar prevederilor statutare.

■ Mă numesc Sergiu Mares și locuiesc în Tirnăveni, str. Garației nr. 43, județ Mureș: În orașul nostru lipsesc aproape cu desăvîrșire terenurile de joacă pentru copii. Așa zisul „Parc al copiilor” este un teren viran, plin cu hîrtoape și cu destule bălării. Cîteva balansoare putred și loagăne, ca vai de mama lor. Cît despre spațiile destinate petrecerii plăcute a timpului liber de către tineri și pentru tineri — nici nu mai are rost să insist, vă invit la noi.

■ Direcția județeană pentru agricultură și industrie alimentară Sibiu: în legătură cu scrisoarea lui Matei Hensch, șef fermă la C.A.P. Retis: Din verificările făcute rezultă că petentul nu și-a făcut concediul de odihnă în anul 1978. În următorii ani pînă în 1983 și-a efectuat concediul de odihnă în fiecare an, pentru anul anterior, rămîndu-i astfel restant concediul din anul 1983. Biroul personal D.G.A.I.A. a aprobat planificarea și efectuarea concediului legal de odihnă începînd cu data de 15 martie curent.

■ Primitiv de la Inspectoratul Județean școlar Buzău: Urmare a articolului „Competențe și omisiuni”, apărut în Flacăra nr. 1496 din 17 februarie 1984, vă informăm că începînd cu anul școlar 1984-85 tovarăsa Elena Ilie, educatoare titulară la grădinița Băjani, va funcționa în specialitate.

■ Numele meu este Vasile Sulugan și lucrez în cadrul întreprinderii de autotransport din Brașov. Cu ce doresc să vă rețin atenția? Există adevărate mormane, adovărați munți de deșeurii de materiale, fiare, tablărie etc. de regulă la marginea orașelor. Unii profită din plin de aceste depozite de deșeurii și chiar se îmbogățesc, deoarece aceste „gropi comune” sînt lăsate în voia nimănui. Nu e nimic de făcut?

■ Sofia mi-a făcut un dar deosebit: un ceas DOXA. Cu bonul 22338 și cu suma de 2560 lei, dar și cu certificatul de garanție aferent nr. 260 mi s-a înminat darul. În martie 1982, paradoxal, ceasul Doxa s-a defectat. M-am prezentat cu ceasul și certificatul de garanție la un atelier din municipiul Bistrița, unde șef de atelier era (și este) numitul Farcaș. De la această dată încep necazurile mele. Șeful de atelier mi-a modificat datele de predare și primire a ceasului din certificatul de garanție. Și încă asta n-ar fi răul cel mai rău. Ceasului meu îi lipsea, cîcă, un ax elichei tip M. Din martie 1982 și pînă-n 4 octombrie 1983 mi-au „cîrpit” ceasul, ca vai de lume. Adevărul trist este că acest ceas DOXA, marcă ultrafină, nici pînă azi nu merge. (Ioan Costică, str. Pănaît Cerna nr. 1 Bistrița, județul Bistrița Năsăud).

Tragem nădejde că meșterii bistrițeni nu s-au specializat în ceasuri cu cuc.

manșele medicului sălăjan, Ioan Pușcaș, în vindecarea bolilor stomacale, m-am adresat în scris acestuia. Spre bucuria mea am primit răspuns și am fost internat în spitalul din Sîmleul Silvaniei. Tratamentul doctorului Pușcaș a avut asupra mea un efect așa zice miraculos. Acum mă simt sănătos tun și-mi pot vedea liniștit de munca, familia și copiii mei. NICOLAE BUDAȘ, str. Dealul Țugulea nr. 38-40, bloc 13, ap. 16, București).

■ Uniunea județeană a C.A.P. Olt ne aduce lămuriri în legătură cu scrisoarea petentului Ioan Popa, din Strejocști: Numitul nu are drept la lot în folosință, dar conducerea C.A.P. Strejocști analizînd activitatea obștească în cadrul cooperativei și meritele deosebite ale acestuia în războiul de apărare a patriei — a supus adunării generale a membrilor cooperativi menținerea în continuare a lotului în folosință. Propunere care a fost aprobată în mod favorabil.

■ Sîntem un grup de săteni din Năieni-Vîrf, comuna Năieni, județul Buzău (în numele cărora seamneză Gogu Bratu). De vreo 8 ani de zile au început lucrările de alimentare cu apă a satului nostru. S-au făcut două bazine; s-au trasat și săpat canale și s-au plasat conductele aferente. Ce ție însă că nici pînă azi n-a circulat o picătură de apă prin respectivele conducte. Sîntem nevoiți și acum, ca mai ani să aducem apa cu gălcața de la peste 1000 m distanță!

Întrebarea noastră este intermediabilă: pe cînd va curge apă de băut și prin satul Năieni-Vîrf?

■ Mai bine de o jumătate de an cele două autogări Nord și Sud, din Craiova, sînt închise în zilele de duminică, iar transportul în comun suspendat. Propun ca măcar pe arterele principale să funcționeze cîteva autobuze — artere care leagă orașul craiovean de periferiile sale. De asemenea, propun ca localitățile din apropierea orașului Craiova și cele care nu dispun de transport C.F.R. să beneficieze de transport auto corespunzător. De pildă, ruta Craiova-Motoci-Bulzești-Grădiște, care este una dintre ele, ar merita toată atenția. (Nicolae Jianu, str. Vasile Alecsandri nr. 89, Craiova).

■ ICRAI, Herăstrău, ca urmare a scrisorii adresate revistei de către Maria Barabula (I.C. Frimu 42, sector 1 București), ne răspunde: S-a constatat că, într-adevăr, camera în care locuim împreună cu fiica de 6 ani este necorespunzătoare, avînd suprafața de doar 6 mp și neavînd dependințe. Avînd însă în vedere că domiciliul stabil îl aveți în satul Dădești-Tg. Frumos, județul Iași, nu puteți fi trecuți pe tabelul de locuințe. Pentru a vă rezolva totuși situația locativă, comisia socială din cadrul întreprinderii va solicita Consiliului popular al sectorului 1 o locuință corespunzătoare, pentru atribuirea familiei dv., cu mențiunea „cazare provizorie”, pentru o perioadă limitată.

■ În anul 1974 în clădirea în care locuim a izbucnit un incendiu. Am rămas fără adăpost; casa fiind mistuită de flăcări, așa cum de altmînduri rezultă și din procesul verbal întocmit de către grupa P.C.I. De 4 ani de zile ne-am adresat spațiului locativ al sectorului 1, de care aparținem, iar situația noastră este în continuare nerrezolvată. (Ana Vasilița, str. Priviliești nr. 1, sector 2).

■ Ministerul Muncii ne răspunde la scrisoarea adresată revistei de către Elena Gorgos (Pucloasa, județul Dimbovița): Comisia județeană a analizat situația dv. medicală și constatînd că aveți capacitatea de muncă în cea mai mare parte pierdută, a hotărît încadrarea dv. în gradul II de invaliditate. În acest sens s-a emis decizia medicală nr. 361 din 8 martie (ce frumoasă coincidență — n.n.). Cele solicitate de dv. — rezolvîndu-se,

■ Consiliul Popular al municipiului Brăila ne înștiințează în legătură cu plîngerea lui Doina Hohotă: Întrucît numita Hohotă Doina și Vasile Iconaru nu sînt căsătorii legitimi și nu au domiciliul în municipiul Brăila, nu pot primi locuință din fondul locativ. A fost îndrumată să se adreseze organu-

lui colectiv de conducere, în cadrul căruia își desfășoară activitatea numitul Vasile Iconaru, — singurul organ în măsură să le rezolve atît problema locativă, cît și problema stabilirii domiciliului în municipiul brăilean.

■ În „Flacăra” nr. 46/1983 am regăsit cu mare bucurie două strofe din cîntecul atît de îndrăgit: „Cînd am plecat Ardealul din tine...” Nu ca un titlu de glorie și nici ca o mîndrie de sine vă spun că acest cîntec a fost scris, trăit și cîntat în primăvara lui 1941, la Turda, mai precis în comuna Mihai Viteaz, unde era cartierul regimentului 83 infanterie refugiat din Cluj după Dictatul de la Viena.

Este imbucurător că revista dv., împreună cu redactorul ei șef, se luptă din răsputeri pentru înlăturarea în circuit național a acestor perle de cîntec autentice, „zbuclnit” din înflăcărate inimă. Profit cîștigat în speță de tinăra noastră generație. Paradoxal este că acest cîntec nu s-a publicat niciodată nicieri, dar el s-a purtat din gură-n gură, din glas în glas, ascemeni „Mioriței” și a ajuns la noi în plină contemporaneitate, păstrat fiind cu aceeași atențitate și ferocitate. (Ioan Soimesau, str. Argeșului nr. 46, Satu Mare).

Pagină realizată de DORIN SĂLĂJAN

Poșta redacției

Grup de muncitori de la A.C.D.M.N. — Constanța: Retribuirea tarifară pe trepte pentru muncitorii trecuți sau transferați în interesul serviciului în aceeași categorie tarifară sau în meserii și funcții înrudite, cu locuri de muncă sau unități, care aplică alte niveluri sau rețele de retribuție, se stabilește astfel: a) pînă la treapta avută, dacă trecerea se face în locuri de muncă sau unități cu niveluri sau rețele de retribuție mai mari; b) la treapta cea mai apropiată de retribuția tarifară avută cînd trecerea se face pe niveluri sau rețele de retribuție mai mici. ■ Ion Burechiu și grup — Dăbuleni (Dolj): La conducerea întreprinderii de execuție și exploatare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare Dolj, iar motivările dv. în susținerea celor solicitate trebuie să fie avizate de către conducerea sistemului de trigație Dăbuleni. ■ Ilio Ciocan — Cîmpia Turzii: Răspunsul a fost corect. ■ Ion Barca — Galați: În baza cererii pe care ați făcut-o la Oficiul de asigurări sociale județean, pensia dv. va fi expediată la adresa temporară, achitîndu-vi-se personal. ■ Marin Coțata — Dîldești (Teleorman): Dacă situația este așa cum ne-ați scris, se ia în calcul. ■ Valeria Cuba — Ghimes-Făget (Bacău): La UCECOM. ■ Gheorghe Brindusan — Fărcășeni (Maramureș): Contravaloarea autoturismelor Trabant Hycomat se achită integral la data livrării, iar cea a autoturismelor Dacia adaptate se poate achita și în rate, dacă îndepliniți condițiile legale în vigoare. ■ Carmen Dumitru — Leordeni (Arges): Adresați-vă Inspectoratului județean de miliție. ■ Ioan Palaghieuc — Suceava: Cel care s-a încadrat într-o unitate de stat în termen de 90 de zile de la data ieșirii dintr-o cooperativă de producție mesteșugărească în care a lucrat ca membru cooperativ, cu acordul conducerei cooperativei, beneficiază numai de vechime neîntreruptă în muncă, nu și de vechime neîntreruptă în aceeași unitate. ■ Florica Vișan — Timișoara: Nu, în situația depășirii celor 3 ani. ■ Lucian Dumitru — București: Din scrisoarea nu reiese clar ce doriți. Vă așteptăm la reducere.

MARGA NEDELEA

● „Flacăra” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10—13.

O șicană, două șicane...

ONORATĂ INSTANȚĂ
A MORALEI

• Un maraton fără câștigător • Bunele intenții nedemonstrate •

Despre un primariat îngropat prematur!

Poate că prezentele rinduri nu s-au fi fost adresate niciodată dacă din cei 4 copii ai mei nu ar fi răstosit a : „Tăticule, noi te iubim chiar dacă ești medic primar dar nu trebuia să minți că ai luat examenul!” Cel mai mare dintre copii sintetiza starea de spirit elorlalți care încercau, pe de o parte, mă consoleze, pe de alta, nu mă puu ierta că i-am mințit. Or, eu și ca te atitua alții, am luat sigur concursul! și nu i-am mințit! Logic ar fi fost ca decursul unui an și jumătate, de cind ținut concursul, să ne sosescă de la A.I.A. și confirmările de medici veterinari primari. Logic și echitabil! Pentru numai noi, cei care am trăit emoțiile stui concurs extrem de sever, care a nărit intru totul litera unui regulament obob de ministrul nostru, numai noi și, și familiile noastre știm cite sacrii am făcut pentru a ne prezenta onobil. Să amintesc doar, in ce mă privește, mai tot timpul meu liber l-am consacrat pregătirii; că in preajma concursului-am luat concediu fără plată o săptămână de zile, că la toate celelalte cheltuieli materiale care au urmat — taxa de înscriere, hotel in București, mese la restaurant in perioada examenului — a participat constient intreaga familie. Nu mi vorbesc de emoțiile pe care le-am trăit eu, om in jurul a 50 de ani, in fața unor examene susținute la un nivel de exigență care obliga prin el însuși — misiile de examinare, aprobate prin ordinul ministrului, erau formate din mități ale țării — profesori universitari conferențieri din întreaga țară. Am și bucurat la capătul acestui maraton, iam că am luat concursul — notele de oral și proba practică anunțându-ni-se imediat — doar scrisul a rămas un fel de necunoscută — dar știam fiecare ce a așternut pe hirtie! Mai mult decit atât, după concurs D.G.A.I.A. Buzău a trimis de la M.A.I.A. o adresă cu încuviințarea medicilor veterinari primari care a fost admisă la concurs! Deci știam sigur că am reușit, văzându-mă pe hirtie, ai ales că eram singurul din județul uzău care participasem! Și atunci, unde-i minciuna?!

legale in vigoare — Legea 57/1974, Decretul 169/1980, precum și Hotărîrea nr. 11 a biroului executiv al Consiliului de conducere a ministerului. Cum, conform regulamentului, concursul urma să aibă loc in trimestrul IV al anului 1981, toți medicii veterinari din țară care au dorit să participe la acest concurs, au început să-și întocmească dosarele de participare și să se pregătească pentru susținerea lui. Din motive necunoscute, nu s-a ținut concursul in 1981, ci abia in octombrie 1982 a apărut in presă anunțul că se va susține concursul in noiembrie 1982. Pe oameni însă anunțul nu i-a găsit nepregătiți! După trecerea perioadei de verificare a dosarelor de înscriere — in care nu lipseau aprobările C.O.M.-urilor și alte multe asemenea înscrisuri — pe 22 noiembrie, după ce apăruse un alt Ordin al ministrului pentru aprobarea comisiilor de examinare — are loc și concursul. Un concurs sever, desfășurat la cele mai înalte exigențe, concurs căruia nu i se poate reproșa nimic in modul de desfășurare. După probele orale și practice, imediat se anunțau notele luate de concurenți. Prin urmare in momentul terminării concursului, se știa cu precizie de către fiecare, cine a intrat și cine nu! Conform listelor pe care le-am găsit la Centrul special pentru perfecționarea pregătirii cadrelor din agricultură, București-Băneasa — unde s-a ținut concursul — la examenul-examen (pentru că a mai fost și o probă a dosarelor medicilor veterinari prinși pe funcție și grad, încă din 1977, conform Legii 57, ca medicii veterinari primari) — rămânind in final 231 concurenți — per total, in această viltoare a concursului fiind înscrisi peste 600 de candidați. Ce mai știu medicii veterinari câștigători? Că, imediat după concurs, M.A.I.A. a solicitat tuturor Direcțiilor județene — D.G.A.I.A. — să trimită cite o situație cu încadrarea medicilor veterinari care au fost admisi la concurs. Că aceste adrese s-au trimis. După care nu mai știu nimic! Ba da! Că de mai bine de un an de zile (se apropie al doilea!) așteaptă confirmarea rezultatelor concursului de la M.A.I.A. Intrebările ni se par firești: de ce atitua așteptare? Cită vreme susținerea concursului s-a făcut in baza unui Ordin al ministrului și a unui Regulament a cărui legalitate a fost verificată și avizată de Oficiul juridic al M.A.I.A., in baza căruia biroul executiv al Consiliului de conducere al ministerului a emis Hotărîrea nr. 11. De ce această așteptare, in ape turburi, cită vreme perioada premergătoare concursului a fost nu lungă, ci foarte lungă — de 6 ani de la acordarea primelor funcții-grade de medici veterinari primari, fără concurs însă, și de un an de la întocmirea dosarelor de concurs pină la susținerea acestuia. A existat deci timp suficient — am zice noi acum cind știm că concursul a fost anulat — pentru a se face toate verificările privind legalitatea lui. Și, cind știm ceea ce nu știu încă medicii veterinari (primari prin concurs) ai țării, ne întrebăm de ce a fost pusă in mișcare o întreagă armată de sute de medici veterinari ai țării, de ce au fost scoși din producție, timp de o săptămână, nu numai ei, concurenții, ci și mari

somități ale țării, profesorii, de ce li s-au luat taxe de înscriere — 250 lei de persoană, de ce nu s-a ținut cont de sacrificiile fiecăruia pentru participarea la un asemenea examen? Cum de e posibil să anulezi un concurs căruia nu ai ce-i reproșa nimic in modul de desfășurare și mai ales, cum e posibil, in aceste condiții, ca cel prinși ca medicii veterinari primari — fără concurs — din '77 incoace să rămână in continuare pe funcția și gradul „câștigat” fără nici un efort suplimentar?!

Sigur, multe întrebări se nasc din însăși logica situației la care s-a ajuns! Concursul — ni s-a explicat la M.A.I.A. — fără însă a ni se permite să vedem și noi cum sună o astfel de hotărîre, cum este susținută legal — a fost anulat pe motivul nelegalității Regulamentului! Că s-a stipulat in el argumentul că se va ține „in condiții similare cu concursurile or-

ganizate potrivit legii, de Ministerul Sănătății, pentru medicii primari de gradul III” — iar că M.S. nu are un regulament anume pentru medicii de gradul III. Că nu s-au anunțat public posturile de medicii primari veterinari! Dar unde a lăse către D.G.A.I.A. județene ce rol au avut decit a acoperi acest viciu de formă?

Oricum, nu soluția anulării (poate cea mai comodă!) este cea așteptată! Ci o soluție care să rezolve situația acestor oameni! Pentru că tot el, ministrul, a dat aprobările de rigoare in cazul in speță. Atunci, de unde increderea că următoarele aprobări de concurs vor fi legale și nu se va intimpla și atunci — după cine știe cit timp — o nouă anulare. Dincolo de toate acestea, de ce nu se pun in balanță celelalte ilegalități, in lanț, care s-au produs pină acum: taxe pentru înscriere incasate ilegal, bani cheltuiți de oameni, fără rost, timp pierdut degeaba. Iată de ce propunem o nouă reevaluare a situației, ținindu-se cont de toate implicațiile acestui caz!

GEORGETA ȘTEFĂNESCU ■

Om — interioare de conștiință

Înțelepciunea ca preț

Dă aprobator din cap. Fotoliul meu este schiop de un picior și bărbatul nu poate sta rezemat. Palmele lui scurte și grele tresar pe genunchi. Nu este înalt. S-a adunat cu totul pe marginea fotoliului. Mă urmărește incredințat că de-acum știe ce-are de făcut. Așa cum știe că-l cheamă Mihai Roșu, ca locuiește in Buhuși, pe strada Nicolae Bălcescu 2 și că multe lucruri nu mai are, de indeplinit in viață.

Deci, el Mihai Roșu a câștigat cu puțin timp in urmă o butelie la loz in plic. Nici norocul nu vine singur și imediat după asta, băiatul cel mare s-a insurat, iar el impreună cu ceilalți trei copii au primit apartament in bloc nou, și fiindcă băiatul cel mare s-a dus după nevastă, el, ca tată și cap de familie, i-a făcut cadou de nuntă butelia de aragaz. Butelia lui pe care nu i-a dat-o nimeni, cum se dau in urbe buteliile, cu aprobare sau liste, ci câștigată și prin urmare devenită un bun al lui pe care să-l poată folosi după voința lui suverană. In oraș există ce-i drept uzanța ca toți cei ce primesc locuințe la bloc să inapoieze buteliile, adică ceea ce au primit de la primărie, și i se pare așa și firesc și corect, dar el a dobindit un bun printr-o altă lege care-l pune in drepturi depline...

Funcționarii încadrați ai obștii i-au tăiat gazele pină va inapoia butelia și-l amenință că-i vor tăia și lumina și apa și... Și el nu poate să cedeze cind dreptatea este de partea lui, dar dacă eu, ultimul căruia i s-a adresat, susțin că și dreptatea are un preț peșemne că așa este și nu este el omul care să sacrifice sănătatea lui și băniile comuni ai familiei pe trenuri și avocați, și sănătatea și masa caldă a copiilor pentru o dreptate care dacă va fi să fie nu se va implini niciodată întreagă fiindcă alte șicane și alte șicane il vor urmări poate, oamenii sint oameni și nu sint la fel toți și e de înțeles ce zic eu cum că el ca tată și cap de familie pentru o dreptate a lui nu poate sacrifica chiar totul și că in primul rind trebuie să se gindească la copii și la linistea lor și la curățenia lor și la viața lor și abia pe urmă la el și la dreptatea lui, să se gindească adică la prețul dreptății... Inapoiază butelia și asta să fie paguba!

Mă privește drept in ochi și dă aprobator din cap, incredințat că a priceput foarte exact ce-are de făcut, dar nu se ridică din fotoliu.

Își îngroapă privirea in covor și rămâne astfel mult timp.

— Ți se pare că nici aici n-ai obținut nimic? zic. Ești mai înțelept, asta ai obținut.

Confirmă din cap și continuă să rămână cu privirea pironită in modelul covorului:

— Numai că eu trebuie să mă-ntorc, spune. Și oamenii or să mă-ntrebe...

Și alții nici n-or să intrebe, au să vadă și singuri cu ce m-am întors...

Degeaba sint mai înțelept, dacă dreptate nu e!...

NICOLAE CRISTACHE ■

Așadar, nici dr. veterinar Teodor Ghiocă nu știa, la vremea așternerii pe hirtie a acestui memoriu, că M.A.I.A., după mai multe de un an și jumătate de la concurs, aulase concursul! După cum, nici in prezent, ceilalți medicii veterinari (primari) nu au un răspuns oficial in acest sens! De ce, ne întrebăm? De ce, dacă -a luat o hotărîre legală, nu se face cunoscută? Iată de ce e momentul să prezentăm lucrurile in derularea lor firească.

Pe 23 IV 1981 M.A.I.A. emite Regulamentul 75 955 privind organizarea și desfășurarea concursului pentru obținerea de către medicii veterinari a gradului și unctiei de medic primar veterinar. Este pentru prima oară cind, pentru viața medicilor veterinari se elaborează un astfel de regulament, deci un astfel de concurs! Pe 25 mai 1981 apare Ordinul 19 al M.A.I.A., ordin semnat de ministru prin care se aprobă acest Regulament al concursului! Cele două documente, oficiale de acum, aveau la bază dispozițiile

De la șicana aparent nenocivă, situată pe undeva pe lângă gluma nocentă, care nu lasă să se intrevedă posibila nenorocire ce survine citeodată, pină la persecuția consecventă, tiranică, absurdă, maniacală de multe ori, plăcerea de a ține pe cineva (un subaltern, bineînțeles!) sub tensiune, făcându-l să se teamă de ziua de mine mai mult decit de cea de ieri, cunoaște o arie de manifestări diverse, o gradație a presiunii exercitate, un ritm al alternării mijloacelor folosite, o periodicitate savant calculată, întocmai ca la o mașinărie complicată in construcție și eficace in exploatare, rezultatele depinzind numai de priceperea celui care o manevrează. Cel asupra căruia se „exersează” astfel de mijloace de intimidare, in nici un fel legate de mai bun mers al unui proces productiv, ar trebui să ajungă la disperare și să-și caute un alt loc de muncă ori să-și ia, pur și simplu, lumea in cap, satisfăcându-și intr-un caz și in celălalt — stupida plăcere a persecutorului său.

Există însă (din fericire!) și oameni care nu dau bir cu fugiții in fața greutăților de acest gen (subiective, să le zicem) și nu abandonează lupta, căci despre o luptă incede a fi vorba in atari împrejurări.

De mai multă vreme am fost sesizați, prin scrisori, de un tehnician electronist, că șeful unității nr. 20 TV, unde muncește corespondentul nostru, li face repetate șicane, cu scopul evident de a-l determina să-și părăsească postul. Pe unul îl cheamă Ion Iliescu, pe celălalt Alexandru Petrescu. Ce i-a putut așeza față in față și pe poziții adverse pe cei doi? Explicațiile ar necesita un spațiu pe care nu-l putem oferi acum. Ne vom mărgini a scrie că Ion Iliescu n-a fost de acord cu unele sugestii ori dorințe ale conducerii

unității și cooperativei privind raporturile cu clienții lor.

Urmarea: s-a declanșat mașinăria șicanelor pusă in funcțiune după principiul rachetelor, adică in trepte (și in colectiv, deoarece aveau să colaboreze cu șeful de unitate și președintele cooperativei Radio-Progres și revizorarea contabilă și, mai recent, un maistru).

Revista noastră a inserat in coloanele sale o informație provenită de la Uniunea Centrală a Cooperativelor Meșteșugărești și privindu-l pe Ion Iliescu, in care se

spunea că petențul respectiv își primise diferențele de băni solicitate și că fusese mutat, potrivit dorinței sale, la centrul nr. 56, din Șoseaua Colentina, mai aproape de locuința sa (Flacăra, nr. 24 din 27 august 1982). Deci, plîngerea lui Ion Iliescu fusese îndreptățită. „Amănuț” care nu i-a împiedicat pe același tovarăși, care ne asiguraseră de îndreptarea unei nedreptăți, să aibă „grijă” de „reclamant” și in continuare.

Tot pe scurt: acesta fusese acuzat de supratrăfărire, delapidare, subtrafărire, plus de piese in trusa de lucru, casare nejustificată (ilegală) de piese, toate cu reper-cușuni asupra libertății private a celui vinovat. Dar anchetele miliției economice, percheziționarea apartamentului și autoturismului lui Ion Iliescu ca și toate celelalte cercetări ale organelor de control dovedesc netemeinicia acuzațiilor, care puseseră in mișcare operațiunile amintite... Nimeni n-a avut de suferit!

nu-i un hoț. Pe el l-au convins, de asemenea, că poate fi oricind acuzat, pus sub urmărire, șicanat, incomodat, cum vrei să ziceți. Pacea ar fi trebuit să se restabilească definitiv. Însă nu s-a intimplat așa! Se încearcă mutarea celui „recalcitrant”, i se taie ore muncite ca și cum n-ar fi fost muncite, cind are omul o audiență importantă și se invoiește află că a lipsit nemotivat de la muncă, iar cind trebuie să-și incaseze drepturile constată că e departe de sumele obișnuite, pentru că, zile la rind, nu i s-a dat nimic la reparat.

Și Ion Iliescu nu este un începător. El are peste 20 de ani activitate, dintre care 18 numai la unitatea 20 TV. Poate că cei care-i fac mizerii sint mai noi decit el și faptul acesta îl deranjează. Poate că rigiditatea lui I.I. cind e vorba despre muncă și... tarife deranjează și ea. In orice caz, ca împotriva unui om care prin nimic nu încalcă legile țării și regulamentele serviciului său să se alieze atitea

Aparent. Conducerea cooperativei și cea a unității se acoperă, desigur, cu bunele intenții demonstate față de averea colectivității și față de cea a particularilor, cu vigilanța etc., etc. Ion Iliescu se bucură că n-a făcut infarct, cind s-a pomenit cu miliția in casă ori chemat la sediul acesteia și să jubileze că, deși bănuț de hoție, s-a dovedit om cinstit (dovadă pe care mulți ar plăti-o cu... aur).

Dar toate acestea ar fi trebuit să aibă un sfârșit. Conducerea unității 20 TV și cea a cooperativei s-au convins că I.I.

forțe evident superioare prin pozițiile deținute (nu prin altceva, probabil) iată o exagerare ce se impune a fi temperată. Ion Iliescu ne apare ca un om puternic, prin felul demn in care a înfruntat mizeriile revărsate asupra lui. Ne întrebăm însă cit va dura această stare de trezie combativă? Este posibil ca — mai devreme sau mai târziu — nervii săi să cedeze, situație in care un om va fi aruncat in marginea vieții. Cine va fi răspunzător? Cei care de citiva ani de zile se țin de capul lui cu indrjire, și-or fi pus o astfel de intrebare? Pe noi ne-a îngrijorat sincer ultima intrevvedere cu I.I., a cărui unică preocupare pare a fi devenit aceea de a se disculpa, de a se justifica, de a nu pierde ceva din vedere pină la amănuntul cel mai modest. Ne întrebăm: cum mai poate el munci, mai ales intr-un domeniu al maximei concentrări cum este electronica? Cei care răspund de bunul mers al cooperativei ori cei din ierarhia cooperativei meșteșugărești nu pot înțelege o situație elementară? Si dacă nu pot de ce nu se recuză căutându-și ei alte locuri de muncă? Ion Iliescu, pină a ajunge la redacția noastră, s-a adresat prin memoriu conducerii U.C.F.C.O.M. rămase fără răspunsuri concrete. Ion Iliescu, așa cum ne scrie, lucrează la tensiuni înalte și o neatenție îi poate cauza moartea. Dacă acestor riscuri li se mai adaugă și tensiunea creată și întretinută de conducerea unității 20 TV, spriinută de cea a cooperativei „Radio-Progres” s-ar putea ca „accidentul” să apară tocmai de acolo de unde I.I. nu se așteaptă iar șocul să fie la fel de primejdios. De aceea ne îngăduim să-i invităm pe cei care de ani de zile par să nu abă altă preocupare decit măcinarea nervilor lui Ion Iliescu să mediteze...

Hai să ne facem greutăți!...

EMANUEL VALERIU ■

„Educația fizică este arta de a desăvârși ființa omenească“

Slavici

• Piese „supraîncărcate“ • Finișan învingător?! •

Responsabilitatea unei piese

Fiecare piesă pe tabla de șah este încărcată de responsabilități în apărarea propriului rege prin contracararea atacului adversarului, prin supravegherea cimpurilor-cheie, prin evitarea pierderilor materiale. Responsabilitatea exercitată în raport cu obligativitatea de a stopa înaintarea unui pion „otrăvit“, de-a reduce acțiunea unui nebulos periculos, de a para un „...“ limitează libertatea de acțiune a pieselor. Prin mutare, toate piesele pot conserva numai o anumită responsabilitate, exceptând cazul care, doar stînd își menține responsabilitățile și prin deplasare le pierde. De fapt, toate piesele prin mutare își pot pierde responsabilitatea principală, dar aceasta nu constituie întotdeauna o greșeală. Prin mutare fiecare piesă poate să-și modifice coordonatele potențiale construind o amenințare mult mai puternică decît cea anterioară.

O piesă încărcată de prea multe responsabilități, adică o piesă supraîncărcată, duce mai totdeauna la pierderea partidei, fiind ținta atacului advers. O piesă supraîncărcată este o figură care apără în același timp două sau trei piese aflate sub atac, sustine linia a 8-a în fața posibilităților de mat precum și blochează un pion aflat înaintea transformării în damă. Multiplele funcții ale unei piese supraîncărcate delimitează spațiul

de acțiune al piesei respective, dinamismul piesei fiind aproape complet diminuat în final, piesa supraîncărcată ducîndu-și propriul rege în poziție de zug-zwang (fără mutare).

În anul 1908 în cadrul celui de-al V-lea turneu al Rusiei s-au înfăptuit într-o partidă atractivă din Gambitul damei, Apărarea Tarrasch, Rotlevi și Rubinstein: 1. d4 d5 2. Cf3 e6 3. e3 c5 4. c4 Cc6 5.

Cc3 Cf6 6. d: c5!? O mică inexactitate din partea albului care dezvoltă fără pierdere de tempo caracteristică, nebulos din f8. A urmat: 6... N: e5 7. a3 a6 8. b4 Nd6 9. Nb2 00 10. Dd2 De7!! 11. Nd3? Prin greșeala de la mutarea a 11-a albul cedează inițiativa, trebuia jucat 11. Ne2. Rubinstein joacă exact ținînd adversarul sub multiple amenințări: 11... d: c4 12. N: c4 b5 13. Nd3 Tf8 14. De2 Nb7 15. 00 Ce5 16. C: e5 N: e5 17. f4. Se amenință destul de neplăcut: 17... N: h2 18. R: h2 Dd6 urmat de 19... D: d3 sau chiar 17... Dc7. Albul se slăbește prin f4, mai bine ar fi fost 17. h3. Partida a continuat: 17... Nc7 18. e4 Tac8 19. e5 Nb6 20. Rh1 Cg4!! 21. Ne4. Nu era bine 21. D: g4 T: d3 din cauza amenințării teribile Td2. 21... Dh4 22. g3 (vezi diagrama) Rotlevi a văzut minunata combinație pregătită de Rubinstein la 22. h3 prin 22... T: c3!! 23. N: c3 N: c4 24. D: e4 Dg3 25. h: g4 Dh4 mat sau 23. D: g4 D: g4 24. h: g4 N: e4 25. N: c3 Td3 26. Rh2 T: c3.

Profundînd poziția survenită constatăm că negrul atacă dezlanțuit pe flancul regelui, avînd toate piesele armonios dezvoltate. Negrul trebuie să continue energic atacul deoarece albul, ocupînd diagonala albă cu Ne4, propune eliminarea uneia dintre forțele distructive ale negrului. Sub atac arma apărării este schimbarea pieselor adversarului cu ac-

țiune periculoasă. Slăbiciunea flancului regelui alb constă din faptul că albul s-a văzut obligat să deplaseze pionii din fața propriului rege, slăbind decisiv diagonalele h1-a8 și g1-a7, pe care este instalată perechea de nebuni adversă. Dama albă este supraîncărcată în apărarea dublă a matului la h2 amenințată de Cg4 și Dh4 și pe diagonala albă prin eventuala capturare a Ne4.

Motivul tactic al negrului este clar: atacul de mat asupra regelui alb, folosînd mijloace combinate de exploatare a supraîncărcării damei albe de prea multe responsabilități în apărare. Pentru a face atacul imparabil trebuie înlăturate piesele care susțin Ne4, bateria de nebuni ai negrului fiind imbatabilă. Rubinstein continuă partida printr-un șir de mutări magistrale: 22... T: c3!! Sacrificiul calității, făcut chiar în schimbul pierderii damei, nu putea fi acceptat deoarece la 23. N: c3 ar fi urmat 23... N: e4! 24. D: e4 D: h2 mat. Rotlevi a urmat 23. g: h4 Td2!! Al doilea sacrificiu de turn, dar care poate fi luat. 24. D: d2 N: e4 25. Dg2. Se oferă dama, pe care adversarul nu se grăbește să o captureze, ci joacă: 25... Th3!!! În fața amenințării de mat imparabil pe cimpul h2 prin 26... T: h2, albul cedează.

Fiecare şahist, în activitatea competițională, și-a legat numele de combinații strălucite, chiar fără a fi un specialist al jocului tactic. Cel mai deosebit tacticien ai secolului nostru, Capablanca, Alehin, Tal, Spasski, Karpov, Fischer, au uimit prin tehnica magistrală de realizare a sfocării combinate a adversarului în momentul în care apărea un motiv tactic precum sint: supraîncărcarea pieselor, interferența regelui sau a unei piese majore prin legătură, deblocarea liniilor și a diagonalelor, făcînd din amenințare o armă ascuțită a atacului.

Piesele cunosc în joc adevărată valoare, atunci cînd dinamismul mutărilor nu este condiționat de responsabilitățile cimpurilor pe care le-ar putea străbate, cînd este posibil ca atacul să devină cea mai bună apărare.

MARGARETA MUREȘAN

5 victorii românești la „Centura de aur“

Dacă am analiza rezultatele celei de-a XIII-a ediții a „Centurii de aur“ strict după victoriile obținute de boxerii noștri, am putea spune că avem motive să primim cu optimism Olimpiada de la Los Angeles: am intrat în finală cu 12 pugiliști și am reușit să cucerim nu mai puțin de 5 medalii de aur. Din păcate, însă, situația se prezintă intrucitivă altfel, deoarece ganturile alinate de unele țări participante nu au exprimat posibilitățile reale ale școlilor de box respective. Spre exemplu, echipa olimpică a Cubei a preferat întrecerile de la Halle actualei ediții a „Centurii“. Am mai menționat lipsa boxerilor venezuelezi, care în anul trecut ridicau stacheta valorică a competiției. Dar am fi nedrept dacă nu am menționa că pugiliștii din R.P.D. Coreeană, Mongolia sau Japonia s-au prezentat excelent, practicînd un box curat, eficient și de bună calitate. După opinia noastră, cartea de vizită cea mai impresionantă a deținut-o „pana“ Miroslavenko. Acesta însă, în finală, n-a putut trece de coreeanul Je En Cu, pugilist de vîrstă apropiată, care numai cu 69 de meciuri la activ a reușit să-l depășească pe tumultuosul Victor Miroslavenko, cu toate cele 310 meciuri sustinute de acesta și a „cărții sale de vizită“ (titluri de vicecampion olimpic și mondial și de campion european). Este cazul să punem din nou în discuție următoarea problemă: pentru a deveni mare, un boxer are nevoie de multe meciuri sau de mult talent și antrenamente la sală? Problema nu este nouă, dar o mai ridicăm o dată, intrucît avem impresia că boxerii români sînt o-

bosiți din cauza unui regim prea sever competițional.

Publicul spectator, în general, cunoaște boxul, știe ce vrea și sancționează prompt și vehement orice decizie nejustă, fie că ea aparține judecătorului din ring, fie celor de la mese. Nu spunem nici o nouă că la competiții de mare anvergură și nu numai acolo se cere din partea arbitrilor judecători cinste, obiectivitate și competență. În ciuda preocupărilor federației pentru decizii adevărate, s-au strecurat multe judecăți anapoda. Două grave greșeli au fost rezolvate de juriul internațional, spre bucuria și mulțumirea publicului. N-am mai fi ridicat această problemă dacă printre judecătorii meciului dintre Marian Finișan și Kimiaki Takami nu s-ar fi numărat și un fost campion, un nume sonor, care în urmă cu ani electriză publicul datorită boxului pe care-l practica: Paul Dobrescu. L-am văzut, în acei ani, nu o dată coborînd treptele ringului cu ochii înălțîmîți atunci cînd scoțea el — și poate nu totdeauna avea dreptate — că judecătorii au dat ciștig de cauză rivalului său dintr-o dată, Calistrat Cuțov. În plus, Dobrescu și-a continuat studiile la Drept, facultate care-i conferă și-i cere mai multă luciditate, mai multă obiectivitate. Cu ce inimă Dobrescu l-a dat ciștigător pe Finișan? Pentru că, orice îi putem imputa, numai lipsă de competență nu.

Cîțiva dintre boxerii noștri ne-au atras atenția în mod deosebit. Doru Maricescu, de la mijloc, despre care spuneam anul trecut că poate deveni o certitudine, a ră-

mas din păcate o speranță neîmplinită, lipsindu-i la ora actuală gândire și rezistență în ring. El are 20 de ani, e bine făcut pentru categoria sa și credem că sub îndrumarea experimentatului ochi al lui Ion Popa lucrurile pot fi remediate. Iie Dragomir nu și-a putut apăra șansele pînă la capăt, fiind oprit de doctor. În întîlnirea cu cubanezul Jorge Ross, a fost magnific. După noi, stilul său foarte mult gustat de public este ușor vulnerabil și oricînd îi poate juca festa. Timp pentru a se corija nu prea mai are și din acest motiv îi dorim cît mai multe succese, pe măsura inimii și pasiunii sale pentru box. Cel mai în formă pugilist român a fost George Simion. Întîlnirea sa din finală cu sovieticul Alexandr Samonin va rămîne un punct de referință. Partida a fost urmărită cu sufletul la gură și dacă spunem că spectatorii aproape nu au răsuflet în timpul celor 3 reprize nu facem decît să redăm în parte emoțiile care cuprinseseră tribunele. Teodor Pirjol, la plus 91 de kilograme, n-a putut trece de sovieticul Lukstin, care în ciuda gabariturii impresionant și a kilogramelor acumulate a practicat un joc de picioare derutant, de parcă era la categoria ușoară. Pirjol rămîne un boxer de nădejde, curajos și inteligent pe ring, lucru demonstrat de altfel în întîlnirea din semifinale, cu italianul Biagio Chianese.

Încă o dată ne-am convins cît de mult sînt iubite partidele de box atunci cînd apar în careul magic și „capete de afiș“. Din acest motiv sugerăm federației de specialitate să organizeze periodic cîteva ascmenea gale. Sîntem siguri că ele se vor bucura de succes.

DAN BIRLADEANU

Victoria voinței, dăruirii, pregătirii exemplare

(Urmare din pag. 24)

și, firește, performanța calificării, obținută pe merit după 180 de minute de joc și în fața unei echipe, Dinamo Minsk, care spulberase în drumul ei redutabilele campioane ale Elveției și Ungariei. Învingătorul e cu atît mai onorat, cu cît învinsul e mai renumit, iar învingătorul a fost, de data asta, Dinamo București, o formație echilibrată și harnică, matură și instruită (cu cîtă luciditate au pregătit antrenorii Nicușor și Dinu întîlnirile cu Dinamo Minsk!), căruia îi adresăm sincere felicitări pentru bucuria pe care a dăruit-o, prin sudoare și inteligență tactică, zecilor, sutelor de mii de iubitori ai fotbalului românesc, ale căror inimi au bătut, și miercuri, alături de cele ale jucătorilor bucureșteni. O statornică galerie, inflăcărată și cuviincioasă, a fost, 90 de minute, alături de purtătorii culorilor alb-roșii, ea fiind răsplătită de un

A fost greu, dar s-a terminat! Fericiți, jucătorii dinamoviști (Dragnea cu fața) se îmbrățișează.

rezultat favorabil, grație căruia, după ce va fi eliminat pe Kuusysi Lahti și Hamburger S.V. (deținătorii trofeului), campiona României a trecut și de Dinamo Minsk, ocupînd un loc în „fotoliul de orchestră“ al fotbalului european, între cele mai bune 4 echipe de club ale continentului! De altfel, deși necăjit (dar mai liniștit decît după finalul confruntării de la Tbilisi), antrenorul sovietic Arzamastev a recunoscut, la cabine, justetea victoriei formației bucureștene. Din partidele cu Dinamo București, a zis, echipa noastră, lipsită de experiență internațională, a în-

vățat multe. Ne-au prins bine întîlnirile cu o astfel de formație, superioară pe plan tactic și, în plus, beneficiind de un portar de mare clasă. Sportiv, Arzamastev a încheiat prin a le ura jucătorilor noștri succes în etapele următoare ale Cupei campionilor.

Neîndoios, ne vom mai întoarce asupra acestei calificări, la care și-au adus contribuția 17 jucători (Moraru, Rednic, Andone, Ion Marin, Nicolae, Stănescu, Movilă, Mușescu, Dragnea, Custov, Tălmar, Augustin, Orac, Nemțeanu, Iamandi, Turcu, Eftimescu) și 2 antrenori (Dumitru Nicolae-Nicușor, Cornel Dinu), intrati de-acum, fie că vor, fie că nu, în istoria fotbalului nostru. Lor, în primul rînd, se cade să le aducem elogii pentru marea satisfacție ce ne-au oferit. Pînă atunci însă, să-i laudăm și pe toți ceilalți care, dintr-o poziție sau alta, din secția de fotbal a clubului (președinte Ovidiu Diaconescu, secretar Paul Moga), de la club (vicepreședinte Anghel Vasile) sau din ministerul tutelar, au înlesnit, prin sprijin și competență, această superbă performanță. Să zicem încă o dată, uitînd micile neîmpliniri ale partidei de miercuri, bravo, Dinamo!, îi mulțumim, Dinamo! Vom reveni.

O problemă vitală

O componentă deloc lipsită de importanță a civilizației umane, a educației omului erei noastre este, fără îndoie, cea referitoare la cunoștințele elementare de igienă și de sănătate. Mijloacele de formare în masă prezintă sistematic, cu o notă de perseverență, informații sfaturi, date etc. inspirate din rezultatele unor cercetări științifice din viața medicală internă și internațională. Spuse într-un limbaj extrem de accesibil, cît și se pare că e imposibil ca cine să nu înțeleagă ce e bine și ce e vătămător pentru sănătatea lui.

Îmi stăruie în munte exemplul un tânăr muncitor forestier care în plină iaună și-a lepădat haina imblănită și s-a aruncat în apa repede și înghețată a munte pentru a salva viața ocupanților unui autoturism care se prăbușise în mlaștină după ce a străpuns parapetii. Nu s-a lăsat pînă ce nu a adus pe mal femeii copilul de 7 ani și șoferul care suferise răni grave în urma izbirii mlaștinii de pietrele mari existente în apă. I-a pansat cum s-a priceput, reușind să le oprească hemoragiile, și i-a dus apoi la spitalul din apropiere, cu ajutorul unui alt inimos, șofer amator, trecere pe la locul cu pricina. Toți trei sînt acum în afară de pericol.

Ignoranța unor oameni, tratarea condamnabilă ușurință a unor fapte deosebite în aparență mărunte, lipsa de interes pentru a-și însuși cele mai elementare lucruri în domeniul primului ajutor medical, capătă uneori proporții greu de imaginat. Ne găsim în curtea unei școli. Un grup de elevi joacă „biza“. Un jucător aflat în mijlocul grupului, acoperindu-și fața cu palma dreaptă pentru a nu-i vedea pe cei din jur, dar cu palma stîngă deschisă în dreptul jucătorilor, primește cîte o lovitură și apoi trebuie să ghicească pe autorul ei. Dacă reușește acest lucru, vin rîndul pentru nenorocosul jucător să treacă la mijloc. Veselie, haz pe seamă celor care ghicesc, abia după 3-4 lovituri încasate, pe autorul lor. În apropiere, grupului angajat în joc, un elev dintr-o clasă mai mică privește cu interes tehnic loviturilor și mimica celor care, după ce atacă, ațesează brusc o mască inocentă de natură a deruta pe cel aflat în mijloc. Își aminteste însă subit de lecțiile care urmează, de notițele pe care trebuie să le ia și de creionul neascuțit. Scoate din buzunar briceagul și începe să taie felii fine din lemnul creionului, concentrîndu-și atenția la operația ce o execută. După o lovitură puternică, un elev participant la joc face un pas mare înapoi, încercînd să se ascundă în spațiile unui coleg înalt, cu umeri lați. Mănevră e clară: vrea să nu fie observat de cel aflat „la bătaie“. În procesul acestui recul, nimereste cu subsuoara exact în virful briceagului ascuțit. Simte la început doar așa, ca o întepătură de țînțar. Jocul continuă pînă cînd unul din copii sesizează o pată mare de sînge pe minca cămășii celui întepat. „Tudore, Tudore, pe cămașa ta e sînge, și încă mult“. Tînărul întoarce capul spre colegul său, impacientat parcă, că a fost intrerupt din joc. „Hal, mă, lasă-te de bancuri“. În acest scurt interval de respiro simte însă umezeala mincii, leoracă de sînge. Intervine profesorul de educație fizică, aflat în apropiere. Nu realizează pentru moment ce s-a întîmplat. „Nu cumva vă luarăți la bătaie?“ „Nu, tovarășe profesor“, răspunde un puști. „Atunci, de unde atîta sînge pe Tudor?“ Între timp, Tudor dă semne de moleșală și devine tot mai palid. Doi elevi îi apucă de brațe, îndreptîndu-se, la indicația tînărului profesor, spre furgoneta care rulează spre poarta școlii pentru a leși din curte. Tudor e urcat în autovehicul și așezat pe banchetă. În stînga și în dreapta lui lau loc cei doi colegi, iar profesorul se așază pe scaunul de lingă șofer. Pe stradă, aglomerație specifică orolilor de priză. Mașina înaintează încet. Abia după circa 20 de minute grupul ajunge la spital. Rînitul merge din ce în ce mai greu, picioarele îi se împleticesc, iar apoi se lasă greoi în brațele colegilor. E limpede că și-a pierdut cunoștința. Încă cîteva pași și băfeții se află în fața medicului de gardă. „Ce s-a întîmplat copil? De unde atîta sînge?“ Tudor e așezat pe pat, al cărui așternut devine în cîteva clipe purpurii. Medicul depștează în curînd rana, dar constată cu surprindere că nu mai are cui acorda ajutor. Tînărul decedează în brațele medicului. „Cum adică, tovarășe doctor, întrebă profesorul, dintr-atîta să moară?“ „Din păcate, da. Dacă i se aplica un garou, un pansament strîns măcar, dacă cineva apăsa cu mina puternic pe rană, pentru a opri hemoragia, tînărul era salvat“.

Doar un singur exemplu care demonstrează convingător necesitatea de a face mai mult noi toți, școala, părinții, organele medicale, Crucea Roșie etc., pentru a completa educația noastră, civilizația noastră, într-un domeniu de care depinde tot ce avem mai scump: VIATA.

VICTOR BEDA

O lume cîrmuită de justiție, nu de forță

UNIVERS

• Linus Pauling și calea spre pacea mondială • Pasagerul în vîrstă de 160 de ani • A zecea planetă? •

Pe toate meridianele

Prima matusalemică

Cînd Said Abdul Mabud, cetățean pa-stanez, a sosit la Londra, funcționarilor la aeroport nu le venea să creadă: în pasaportul lui, la rubrica anului nașterii a trecut 1823! Bătrînul avea nici mai mult, nici mai puțin de 160 de ani! Mabud este sănătos, se simte bine și își a-minteste toate evenimentele începînd cu anul 1850.

Un nou despre Stradivarius

De multă vreme specialiștii din întreaga lume se străduiesc să afle „secretul” lui Stradivarius, să construiască, adică, viori care să scoată același sunet ca și instrumentele făurite de mina „vrăjitorului” în Cremona. S-au propus zeci de soluții, au încercat o mulțime de variante, dar secretul, firește, n-a fost găsit. Iată că recent revista new-yorkeză „Science Digest” scrie că încă un cercetător, biochimistul G. Nadivari, ar fi aflat prețioasa lină. Totul constă în lemn, afirmă specialistul. În țesutul lemnos viu există pori microscopici, care dau posibilitatea să pătrundă în interior substanțele nutritive. Prin uscarea lemnului, acești pori se stupă, lucru care se constată ușor dacă lemnul este privit la microscopul electronic. Însă porii lemnului din care sînt făcute viorile și violoncelele lui Stradivarius și ale lui Guarneri au rămas deschiși! S-a demonstrat că porii închiși împiedică lemnul să vibreze puternic. Cîrula părea că maestrul din Cremona își înmuiau lemnul în bere și apoi îl acopereau cu oțet. Dar cînd Nadivari a studiat un fragment de material dintr-un violoncel făcut de Guarneri, el n-a găsit nici urmă de bere, în schimb a depistat multe alte substanțe, inclusiv aurul. Biochimistul, care a creat și un lac original, și-a brevetat metoda sa, iar primele viori deja au ajuns în mîinile interpretilor. Aceștia afirmă că desigur viorile lui Nadivari nu sînt (sau nu sînt încă) de aceeași clasă ca cele ale lui Stradivarius, totuși ele deschid pentru muzicieni perspective largi.

O nouă enigmă cerească

Nu demult, cu ajutorul telescopului cu raze infraroșii instalat pe satelitul IRAS, a fost descoperit un obiect cosmic misterios. Întrucît astronomii nu știu deocamdată exact ce reprezintă, au fost emise diferite ipoteze menționate de „International Herald Tribune”. Astfel, s-a spus, este posibil ca acest obiect să fie cea de-a zecea planetă a sistemului nostru solar, căutată de multă vreme de savanți, — un gigant gazos de mărimea lui Jupiter, prea rece pentru a mai putea să emită lumină și aflat la o depărtare de 80 trilioane de kilometri de Pămînt. Este posibil, de asemenea, ca acest corp să fie o „protostea”, care deși se află la distanțe enorme, este totuși, judecînd după măsurile cosmice, „apropiată”, și care nu va deveni niciodată destul de fierbinte pentru a putea să lumineze. Radiațiile obiectului necunoscut au fost înregistrate de telescopul de pe satelit de două ori la interval de o jumătate de an. În tot acest timp misteriosul obiect nu și-a schimbat poziția (el se află la marginea de apus a constelației Orion). De aceea unii cercetători presupun că e vorba de o galaxie îndepărtată. Ea ar fi încă „tînără”, stelele ce se formează în ea nefiînd încă în stare să lumineze. Dar tot atât de bine poate fi vorba și de o constelație „matură”, a cărei lumină nu poate ajunge pînă la noi din pricina „ecranului” de praf de cere este inconjurată. Pentru a se dezlega misterul, este nevoie, desigur, de o cercetare minuțioasă a obiectului respectiv cu cele mai puternice telescoape optice.

ION CODRU

Prevenirea unui război nuclear

Sub titlul inspirat „Putem preveni un război nuclear”, doi specialiști în domeniul dezarmării — William Epstein și Lucy Webster — au publicat recent în S.U.A. o culegere de studii, expuneri și documente cu privire la căile de preîntîmpinare a unui holocaust nuclear, cu întregul său cortegiu de consecințe tragice pentru întreaga omenire. Primul autor al culegerii este consultant al Secretarului general al Națiunilor Unite în sectorul dezarmării și profesor de relații internaționale, iar Lucy Webster este director al Institutului pentru studierea politicii globale, cu sediul la Amsterdam.

Volumul se deschide cu o prefață semnată de Alfonso Garcia Robles, laureat al Premiului Nobel pentru pace, ale cărui pagini se constituie într-o patetică pledoarie în favoarea dezarmării nucleare, ca acțiune prioritară, de însemnătate vitală pentru înseși destinele vieții pe planeta noastră. Ca specialist de talie mondială în problematica dezarmării și negociator cu experiență, Alfonso Garcia Robles știe perfect de bine cit de mari sînt dificultățile pe care trebuie să le învingă partizanii dezarmării pentru a ajunge la înfăptuirea obiectivului propus. De aceea, el este de părere că inițiativele individuale, unilaterale, se pot dovedi foarte utile în acest caz. În opinia sa, este indicat să se înceapă negocieri sprijinite de un moratoriu nuclear reciproc și simultan, decise de cele două mari puteri nucleare, sau realizat prin acțiuni naționale unilaterale. Adoptarea unor asemenea măsuri pentru o perioadă limitată de timp, convenită între părți, ar contribui la crearea condițiilor necesare pentru încheierea unui tratat cuprinzător de interzicere a tuturor experimentelor nucleare, în așteptarea rezultatului negocierilor menite să ducă la un tratat general de dezarmare.

La rîndul ei, Inga Thorsson, subsecretar de stat pentru dezarmare în Suedia, ține să sublinieze că trebuie să se treacă fără întârziere la procesul unei dezarmări nucleare autentice, răspunzînd cererilor

din întreaga lume de a opri „această nebunie”, reprezentată de cursa înarmărilor nucleare. Urgența acțiunii este reliefată sobru, dar convingător: s-a ajuns la scadență; pericolul nuclear sporește cu fiecare an pierdut, cu fiecare sansă pierdută. Cursa frenetică a înarmărilor nu adaugă elemente reale sau garanții veritabile securității statelor, dar, în schimb, face să crească vertiginos riscul unui holocaust nuclear. Autoarea supune unei aspre critici diferitele doctrine nucleare, cum este cea a „răspunsului flexibil”, teza războiului nuclear „limitat”, sau alte teorii desuete, de cabinet, menite să genereze confuzie, să adoarmă vigilența popoarelor, sau să creeze iluzii deșarte cu privire la ipoteza „cîștigării” unui conflict nuclear. Analiza nu se oprește însă la lucrurile principale ale problematicii dezarmării, ci revine stăruitor la continentul european pe care autoarea l-ar dori „purificat” de starea nesănătoasă în care se găsește în prezent. Dificultățile din calea materializării acestui obiectiv sînt considerabile, dar „echilibrul terorii”, precar și nefast, trebuie să fie înlăturat.

Calea spre pacea mondială este tema expunerii făcute de Linus Pauling, laureat al Premiului Nobel. Fără a subestima situația gravă în care se află astăzi umanitatea, Linus Pauling formulează un mesaj optimist, de încredere în capacitatea oamenilor iubitori de pace de a scoate lumea din starea de anticipare pasivă a propriului sfîrșit în care se află. El apreciază că omenirea va supraviețui, că civilizația va continua, că nu se va declanșa niciodată un al treilea război mondial, în care să fie folosite armele nucleare. El crede în marea minții omului și în putința acestuia de a-și asuma răspunderi fundamentale, atunci cînd este în joc propriul său viitor. Rezultatele nu pot veni însă de la sine, ci presupun eforturi sistematice și de durată. Contextul prielnic trebuie să fie folosit din plin. A venit vremea ca războiul să fie abandonat, iar diplomația să se deplaseze din

secolul al 19-lea în lumea reală a veacului al 20-lea, o lume în care războiul sau amenințarea cu războiul nu mai au un loc legitim, ca instrument de politică națională.

„Trebuie să ne îndreptăm spre o lume cîrmuită de justiție, de dreptul internațional și nu de forță”, conchide Linus Pauling.

Un mare rol revine oamenilor de știință în crearea unui curent de opinie favorabil opririi cursei înarmărilor. Sintetizînd poziția savanților din întreaga lume pe această temă, Linus Pauling reaminteste că știința are drept scop investigarea adevărului; ea nu este și nici nu poate fi un joc în care una din părți încearcă să-și extermine adversarii. O abordare științifică a relațiilor internaționale postulează eforturi și căutări comune pentru găsirea unor soluții care să întrunească acordul tuturor.

Întregul volum de care ne ocupăm este o convingătoare demonstrație a necesității unor acțiuni hotărîte pentru victoria raționalității în problemele vitale ale epocii noastre. Cursa înarmărilor este calificată drept o cale a „insanității”, care prin nesăbuința celor care o încurajează amenință cu un tragic sfîrșit viața și civilizația pe planeta noastră. Care poate fi soluția în fața unei asemenea stări de lucruri? Autorii lucrării afirmă fără ezitare: realizarea unei dezarmări generale și complete însoțită de măsuri de control și inspecție, precum și organizarea comunității mondiale pe noi baze, cu respectarea principiilor eticii și dreptului, în condiții de încredere reciprocă.

Dincolo de unele inconsecvențe ale autorilor volumului colectiv semnalat în aceste rînduri, se impun atenției apelul umanist pe care îl conține și credința ferm enunțată că omenirea este capabilă să oprească alunecarea absurdă pe panta sinuciderii colective. Războiul nuclear poate fi evitat dacă toate forțele iubitoare de pace vor fi suficiente de puternice, de unite și de solidare pentru a face să triumfe irevocabil rațiunea și responsabilitatea față de prezentul și viitorul umanității.

IOAN VOICU

Constelația Orion

Drumul într-acolo, drumul către societatea informatică este pavat pînă una alta cu șansa pe care o oferă producătorilor de facilități electronice de a transpira întru găsirea de soluții cît mai convenabile, de a găsi răspunsuri pe măsură întrebărilor care se nasc și chiar a celor care nu s-au născut încă. Există — și o putem bănui ușor — o stare de concurență, de competiție a japonezilor cu americanii și aici în zona computerelor ca în atîtea alte sectoare de vîrf. Întrecerea se poartă, în primul rînd, cu americanii, și aici ca și în alte domenii nu cu europenii, poate și pentru faptul că japonezii au izbutit să găsească, destul de limpede, drumul de acces la victoria asupra altor concurenți, respectiv asupra Europei occidentale. Mă văd silît să repet constatările că atunci cînd și-au propus să ajungă undeva, să demonstreze ceva anume, gazdele mele probează vocația altitudinii în situația ei extremă. Despre această întrecere am mai vorbit, vom mai vorbi desigur, ea este prilejuită în cazul de față de informațiile care îmi parvin și care vădesc o ușor de constatat preocupare de a indica numele concurentului ce trebuie ajuns din urmă și acesta în cazul computerelor înseamnă și aici, firește, IBM.

Explicațiile sînt lesne de conturat, Japonia a devenit o piață uriașă pentru acest gen de marfă, ca mărimea ea fiind depășită doar de Statele Unite. Vînzările la capitolul computere de mărime mică și mijlocie merg strîună și probabil nu este departe momentul cînd va trebui să luăm în considerație performanțele deocamdată neafîșate în industria niponă de resort. Dar aceasta nu face mai puțin dură, mai puțin strînsă bătălia dusă pe frontul computerelor mari și foarte mari

împotriva aceleiași IBM. În plus de cînd computerul și-a dat mina cu lînia, cu sistemul de telecomunicație, japonezii s-au trezit pe neașteptate într-o poziție privilegiată: succesul lor este asigurat și nu oricum dacă ne gîndim la avansul, la pozițiile înaintate pe care se situează construcția de mijloace de comunicație la distanță. Ne amintim cit de stimulatoare a fost pentru industria japoneză, pentru întreaga industrie japoneză, cererea pieței interne. Dacă ne gîndim acum la computere, și nu numai la ele, vom sesiza ca element deloc lipsit de interes, ținînd cont de forța sa de mobilizare, preocuparea insistență a companiilor japoneze de a proceda la automatizarea activităților de birou. Și, ajunși aici, am încerca să deschidem o fereastră spre perspectiva în această direcție. Expertii în materie susțin că factorul catalizator cel mai important al industriei constructoare de calculatoare îl constituie în acești ani, în decada pe care o străbatem, tocmai interesul manifestat pentru automatizarea de birou. Există la această oră exemple care se vehiculează pentru a ilustra posibilitățile și cadrul în care poate avea loc respectivul proces. Ajunși, să zicem, la recepție, la biroul de informație al unei companii ofițerul de gardă va înscrie numele tău pe claviatura computerului personal la îndemîna, va confirma că ești așteptat la persoana unde vrei să ajungi sau îți va spune că nu ești primit acolo și îți va înregistra numele pe un formular. La fiecare birou, la fiecare masă, se găsește cite un terminal și alături computerul personal. Ofițerul principal este echipat cu 12 terminale, 18 computere personale, cu un computer principal și 2 calculatoare de proces. Okamura Corporation, cea despre care este vorba, vehiculează anual afaceri de 60 de miliarde de yen, dar direcția contabilă nu dispune decît de cinci persoane, între care două fete. Kap Co., Ltd., o mare companie produ-

cătoare de săpunuri și detergenți, și-a organizat sistemul informațional apelînd la un număr de 110 computere personale, cu care va fi manevrată, în toate sensurile, informația dorită, atît referitoare la activitățile companiilor concurente, ca și la propriul metabolism managerial, toate acestea fiind stocate într-un computer principal și distribuite la cerere de computere.

Sătulă să mai suporte tăvăleala pe care o presupune legătura prin corespondență obișnuită cu partenerii, Mitsui et Co., Ltd. a hotărît să treacă la realizarea unui sistem care poate însemna o mare economie de personal, de timp și de mijloace. Pentru început un număr de 800 de salariați au fost cuprinși într-un curs intensiv de pregătire pentru a se deprinde cu lucrul în cadrul centrului de microcomputere; ulterior acestea, calculatoarele, și-au făcut apariția într-un număr de 500 de birouri, inaugurîndu-se astfel sistemul numit Orion, prin care orice operație de vînzare și inventar a fost incredințată computerelor. Zilnic compania expediază 40 000 de mesaje la distanță în toată lumea și ceea ce urmărește acum este să computerizeze operația de alcătuire a acestora printr-un sistem corespunzător de display. Nippon Electric Co. Ltd., binecunoscută pentru preocupările sale de antemergător în materie, de fruntaș în producerea de computere, de echipamente de telecomunicație, vrînd parcă să infirmе proverbul cu pantofii și cizmarul, și-a întors privirea către sine și a decis să-și doteze interioarele cu sisteme care implică folosirea computerelor personale. Fiecare persoană de conducere este înzestrată cu un asemenea ustensil; lista vizitatorilor se pune pe computer pentru a fi găsită oricînd în viitor atunci cînd cineva doarește să știe sau să apeleze la persoana în cauză.

NEAGU UDROIU

Roza vinturilor

Vytautas Karalius (U.R.S.S.)

Aluzii ironice

- Atîta vorbărie despre adevărul gol și nici unul nu știe unde are o alună.
- Clatină din cap — și adevărul își se toarnă în el strîmb.
- Dacă unu vrea s-ajungă milion, nu poate evita zero-urile.
- Umorul bate la fereastră, satira scormonește la temelie.
- Muștele intelectuale pătează fereastră nu cu puncte, ci cu semne de întrebare.

- Cu el însuși Esop nu vorbea niciodată esopic.
- O melodă a criticii: gisca s-o jumulești în așa fel, încît să cînte cîntecul lebedei.
- Șira spinării constituie un tot, nimeni nu cumpără vertebre cu bucata.
- Cea mai scurtă recenzie: tăcere.
- La început a fost cuvîntul. Singur n-a rezistat multă vreme.
- Umorul negru se naște din groaza cea limpede.
- Mai bine un poem îndrăzneț despre frică, decît un poem fricos despre îndrăzneală.

- Inspirația femeilor este plusvaloarea, dacă există capital propriu.
- El nu este prost: el reprezintă prostia.
- Există numai un Columb. După el vin colonizatorii.
- Onestitatea ariciului este inevitabilă: nu-și poate întoarce pielea.
- „Ceva mai lipsește, probabil vitaminele”, spuse leul după ce mîncă antilopa.
- Adevărul gol este evitat pînă și de nuduși.
- Nu fugi dacă adevărul izbucnește în hohote de ris: vrea doar să știe cît prețuiești.

În românește de PETRE STOICA

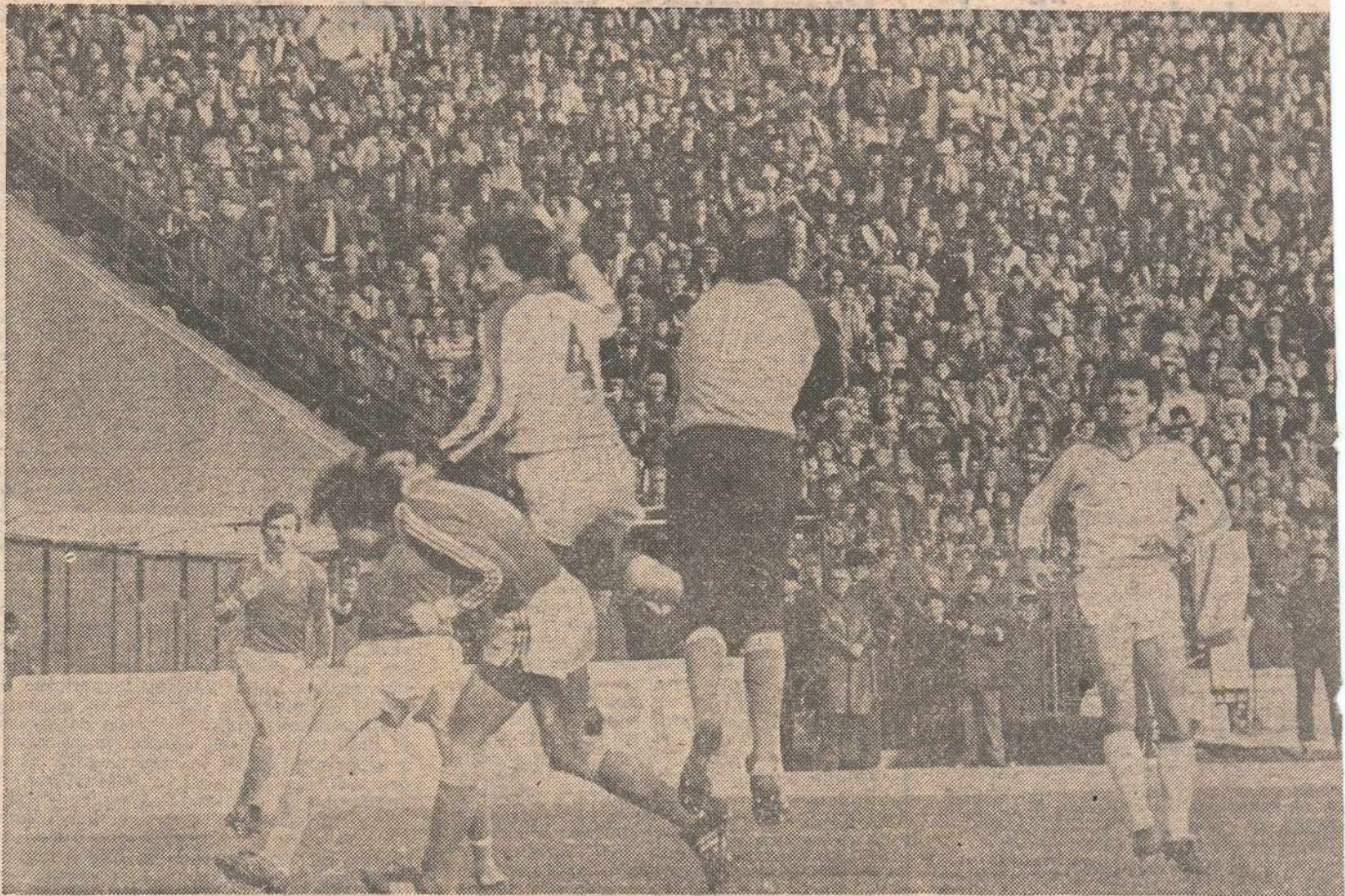
Campioana României între primele patru echipe de fotbal ale continentului!

• Dinamo București — Dinamo Minsk 1-0 • Golul calificării înscris de Augustin •

Victoria voinței, dăruirii, pregătirii exemplare

Ceea ce am dorit cu toții s-a petrecut: întrecând cu 1-0 pe Dinamo Minsk (gol marcat de Augustin, în minutul 10), Dinamo București a reușit, în urma aceluși 1-1 din partida tur, disputată în urmă cu două săptămâni, la Tbilisi, să obțină greu, dar meritat, calificarea în semifinalele Cupei campionilor europeni! S-a împlinit astfel, spre lauda jucătorilor și antrenorilor dinamoviști, un vis mai vechi al fotbalului nostru, acela de a izbucni să plaseze o formație de club între primele 4 ale continentului, echipa din Ștefan cel Mare trecându-și astfel în palmares o performanță fără precedent, pentru care i se cuvin alese superlative și cele mai fierbinți felicitări! Este exact ceea ce au și făcut, la capătul celor 90 de minute de joc de miercuri, cei peste 70.000 de iubitori ai fotbalului, care au răsplătit prin aplauze și manifestări de simpatie, dăruirea și abnegația cu care campionii țării și-au apărât șansa, modul în care ei au luptat, exemplar, fără să precupească nici un efort, pentru culorile clubului și ale țării.

Așa cum anticipam, returul cu Dinamo Minsk n-a fost, pentru băieții lui Nicușor și Dinu, o floare la ureche, adversarii reconfirmând bunele aprecieri culese în etapele anterioare ale C.C.E. cînd, vă reamintim, jucătorii sovietici au înscris, în deplasare, nu mai puțin de 8 goluri, la Zürich și Győr. Numai că, de data asta, ei au găsit în față o apărare ermetică, bine încheată (în pofida lipsei lui Andone, suspendat pentru două cartonașe), unită, condusă cu tact și inteligență de portarul Moraru. Acesta, ca și la Tbilisi de altfel, s-a achitat fără greșea de sarcini, cel puțin una dintre intervențiile sale, cea din minutul 43, cînd a respins (în corner) un șut din apropiere al lui Kondratiev, fiind salutară. Oaspeții, e adevărat, au avut mai mult balonul, dar fotbaliiștii bucureșteni au știut să restrîngă cu măiestrie spațiile de joc, închizînd toate drumurile spre poarta lui Moraru. Acel 1-0, afișat pe tabela electronică

Faza golului calificării: mai rapid decît Kurbiko, Augustin trimite mingea, cu capul, în poartă!

după numai 10 minute, trebuia păstrat, miza unei astfel de partide fiind una singură, calificarea, iar jucătorii noștri s-au arătat capabili de o asemenea misiune, chiar dacă uneori prudența lor a fost, după cum însuși antrenorul Dumitru Nicolae Nicușor recunoștea, exagerată. Cu toate acestea, în mai multe rânduri, dinamoviștilor nu le-a lipsit mult să mărească diferența, mari ocazii de gol fiind ratate în minutele 23 (cînd Kurbiko „a scos” miraculos un șut-centrare al lui Rednic), 50 (cînd Stănescu, scăpat pe stînga, a ezitat să-l paseze lui Augustin, aflat în poziție ideală) și 88 (cînd Orac,

Peste 90 de minute, Dinamo București va deveni una dintre semifinalistele Cupei campionilor europeni, ediția 1983/1984

Fotografii de AUREL D. NEAGU ■

La peluză

Singurul stil care nu se împrumută

Un an și jumătate de sărbătoare fotbalistică. După Craiova și echipa națională, acum Dinamo. În cea mai importantă competiție europeană, din șase jocuri pe terenurile continentului, campioana României a fost învinsă o singură dată, în dramaticul și eroicul meci cu echipa numărul 1 a Europei. Nu știu dacă performanța este sau nu fără egal, performanțele statistice nu mă interesează. Fără egal este minuțiozitatea tactică cu care Dinamo al nostru a intrat în teren de fiecare dată; fără egal este jocul colectiv în care chiar dacă a răsunat acordurile înalte ale virtuozității lui Moraru, Mulțescu sau Augustin, purtătorii victoriilor s-au numit Ion Marin, Stănescu, Alexandru Nicolae, Dragnea, Tălнар, Orac, Turcu, Custov, marii trudițori ai eroismului; fără egal este tonusul moral cu care echipa a ieșit din cele mai grele împrejurări, și n-au fost puține; fără egal a fost începutul oricărei partide și pregătirea specială pe care ei o presupune; fără egal este publicul României, ca niciunde concentrat asupra echipei în luptă; fără egal este publicul bucureștean, publicul unuia din cele patru mari orașe europene din semifinale, publicul naționalei noastre.

Hai, Dinamo! Hai, Craiova! Hai,

România! Fotbalul românesc a intrat în cea mai fericită zodie a sa, fiindcă a ieșit din zona excepției, a condițiilor de laborator și a intrat în fotbalul european ca fenomen de masă, ca una din componentele de bază ale acestuia. Craiova a vestit lumii ceea ce se întâmplă în fotbalul românesc, echipa națională a demonstrat și Dinamo a confirmat. Dar ce se întâmplă de fapt în fotbalul românesc? Sigur, nu e timpul acum, peste cîteva ore intrăm în țipar, să răspundem la această întrebare, dar ceva se întâmplă și pînă una-alta să consemnăm sărbătoarea pe care el a adus-o în inimile noastre, o sărbătoare neașteptată, mindră, inaripată. Îți mulțumim, Craiova, cu antrenorii tăi minunați și bravii tăi jucători, îți mulțumim, Dinamo, eroicule, îți mulțumim, Lucescu! Plîngem de bucurie, pentru că așa se bucură în sport, ca să nu uităm lacrimile infringerilor. Dinamo a fost astăzi extraordinară în fiecare din momentele importante ale jocului, în momentele lui cheie și niciodată n-a fost la pămînt și oricît de greu i-a fost niciodată nu și-a pierdut capul. Stil de mare campioană, singurul stil care nu se împrumută.

NICOLAE CRISTACHE ■

după un sprint prelungit, n-a centrat la timp). Ca să nu mai zicem că, urmare a unui început furibund al alb-roșilor, scorul putea fi 1-0 chiar mai devreme: în minutul 8, singur cu Kurbiko, Augustin a șutat cu sete în stilul din dreapta portarului sovietic! În general, meciul s-a jucat fie în zona centrală a terenului, unde Zigmantovici a demonstrat o înaltă clasă, el îndeplinind rolul lui Pudișev (de „dispecer”) de la Tbilisi, fie în jumătatea bucureștenilor, oaspeții încercînd, mai ales după pauză, tot ceea ce era omenește posibil (inclusiv 19 faulturi, pentru care Kurnenin și Truhan au și fost avertizați, față de 11 ale gazdelor), pentru a egala, practicînd un fotbal iute și combinativ, atacînd și pasînd mai mult (ca la handbal!) în preajma careului advers. Nu și-au atins însă scopul pentru că, repetăm, fotbaliiștii români au dovedit ambiție și calm, cutentanță și resurse fizice (ei au terminat în forță), luptînd din răsputeri pentru fiecare metru de gazon și pentru fiecare minge. E drept, jocul lor n-a avut tot

timpul aplomb, dar nu trebuie trecut cu vederea, pe de o parte, absența lui Andone, „piesă” de rezistență în angrenajul bucureștenilor, și nici, pe de altă parte, suita de accidentări, mai mari sau mai mici, care au diminuat puterea de exprimare a campionilor noștri. Orac a intrat incomplet refăcut, Movilă la fel, abis scăpat de febră, Mulțescu (deși înlocuit abia la pauză) a căpătat o contuzie puternică după un șfert de oră de joc, Rednic a acuzat și el dureri, Nicolae a avut, între reprize, nevoie de „ajutorul” unei injecții cu novocaină etc. În asemenea condiții, e lesne de explicat și de scuza scăderea ritmului în unele momente, dar toate aceste circumstanțe atenuante (ascunse cu grijă înainte de meci, din motive „strategice”) așază într-o lumină și mai strălucitoare rivna și devotamentul fotbaliiștilor români, ca

(Continuare în pag. 22)

OVIDIU IOANIȚOIA ■

Flacăra. Redacția: București, Piața Scintei 1, căsuța poștală 3312, cod 71 341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Interioare: PROBLEMELE OMULUI (Răzvan Bărbulescu, Marga Nedelea, Mihai Stănescu, Emanuel Valeriu, Georgeta Ștefănescu - 25 42, 21 30; audiențe - 25 58); PROBLEMELE DEZVOLTĂRII (Cornel Nistorescu, Ilie Purcaru, Nicolae Grigore, Ion D. Goia, Dumitru Constantinescu - 25 66); PROBLEMELE CULTURII (George Arion, Adrian Dohotaru, Horia Pătrașcu, Victor Niță - 14 57); PROBLEMELE NOULUI (Ovidiu Ioanițoia, Oprea Georgescu, Liviu Timbus, Lionel Nițescu, Constantin Balaciu, Margareta Mureșan - 21 28); PROBLEMELE REVISTEI (Dorin Gherghinescu, Dan Bărlădeanu, Constantin Dragomir, Elena Ghera, Sorin Postolache - 21 23, 25 69, 20 72, 14 53); secretar responsabil de redacție - Nicolae Cristache - 21 43; redactor șef adjunct - Nicolae Arsenie - 21 24; redactor șef - 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scintei”. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se ILEXIM - Departamentul Export Import Presă, P.O. Box 136-137, telex 11 226, București, strada 13 Decembrie.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU